KURAN'DA ŞEVK VE HEYECAN

Gevşemeyin, üzülmeyin; eğer
(gerçekten) iman etmişseniz
en üstün olan sizlersiniz.
(Al-i İmran Suresi, 139)

HARUN YAHYA

Bu kitapta kullanılan ayetler, Ali Bulaç'ın hazırladığı "Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Anlamı" isimli mealden alınmıştır.

Birinci Baskı: Ekim 2000
İkinci Baskı: Ekim 2001
Üçüncü Baskı: Kasım 2004
Dördüncü Baskı:Eylül 2005
Beşinci Baskı:Ekim 2005
Altıncı Baskı:Haziran 2006

ARAŞTIRMA
YAYINCILIK

Talatpaşa Mah. Emirgazi Caddesi
İbrahim Elmas İşmerkezi
A Blok Kat 4 Okmeydanı - İstanbul
Tel: (0 212) 222 00 88

Baskı: Entegre Matbaacılık
Sanayi Cad. No: 17 Yenibosna-İstanbul
Tel: (0 212) 451 70 70

www.harunyahya.org - www.harunyahya.net

İ Ç İ N D E K İ L E R

Kuran ayetlerini okumaktan duyulan heyecan
Dua etmekten duyulan heyecan
Allah'a yakınlık için bir yol olan tevbe etmenin getirdiği şevk ve heyecan
Kuran ahlakını tebliğ etmenin verdiği heyecan
Cenneti düşünmenin verdiği heyecan

ŞEVK VE HEYECAN MÜMİNE NELER KAZANDIRIR?
Güç ve kuvvet kazandırır
Allah'ın yardımını ve desteğini kazandırır
Cenneti kazandırır

DİNİ YÜZEYSEL YAŞAYAN İNSANLARIN ŞEVKSİZLİĞİ
Dini yüzeysel yaşayan insanlar kimlerdir?
Neden müminlerle birlikteler?
Kalbinde hastalık olanların şevksizliği
Ağır davranırlar
Ağır davranmak bir kazanç değil, aksine büyük bir akılsızlıktır

ŞEVKSİZ VE İSTEKSİZCE YAPILAN İŞLERİN SONUCU NE OLUR?

ŞEVKSİZLİKTEN KURTULMANIN YOLU
Şevksizliğin tek çözümü: Allah korkusu

SONUÇ

EVRİM YANILGISI

OKUYUCUYA

Bu kitapta ve diğer çalışmalarımızda evrim teorisinin çöküşüne özel bir yer ayrılmasının nedeni, bu teorinin her türlü din aleyhtarı felsefenin temelini oluşturmasıdır. Yaratılışı ve dolayısıyla Allah'ın varlığını inkar eden Darwinizm, 150 yıldır pek çok insanın imanını kaybetmesine ya da kuşkuya düşmesine neden olmuştur. Dolayısıyla bu teorinin bir aldatmaca olduğunu gözler önüne sermek çok önemli bir imani görevdir. Bu önemli hizmetin tüm insanlarımıza ulaştırılabilmesi ise zorunludur. Kimi okuyucularımız belki tek bir kitabımızı okuma imkanı bulabilir. Bu nedenle her kitabımızda bu konuya özet de olsa bir bölüm ayrılması uygun görülmüştür.

Belirtilmesi gereken bir diğer husus, bu kitapların içeriği ile ilgilidir. Yazarın tüm kitaplarında imani konular, Kuran ayetleri doğrultusunda anlatılmakta, insanlar Allah'ın ayetlerini öğrenmeye ve yaşamaya davet edilmektedir. Allah'ın ayetleri ile ilgili tüm konular, okuyanın aklında hiçbir şüphe veya soru işareti bırakmayacak şekilde açıklanmaktadır.

Bu anlatım sırasında kullanılan samimi, sade ve akıcı üslup ise kitapların yediden yetmişe herkes tarafından rahatça anlaşılmasını sağlamaktadır. Bu etkili ve yalın anlatım sayesinde, kitaplar "bir solukta okunan kitaplar" deyimine tam olarak uymaktadır. Dini reddetme konusunda kesin bir tavır sergileyen insanlar dahi, bu kitaplarda anlatılan gerçeklerden etkilenmekte ve anlatılanların doğruluğunu inkar edememektedirler.

Bu kitap ve yazarın diğer eserleri, okuyucular tarafından bizzat okunabileceği gibi, karşılıklı bir sohbet ortamı şeklinde de okunabilir. Bu kitaplardan istifade etmek isteyen bir grup okuyucunun kitapları birarada okumaları, konuyla ilgili kendi tefekkür ve tecrübelerini de birbirlerine aktarmaları açısından yararlı olacaktır.

Bunun yanında, sadece Allah rızası için yazılmış olan bu kitapların tanınmasına ve okunmasına katkıda bulunmak da büyük bir hizmet olacaktır. Çünkü yazarın tüm kitaplarında ispat ve ikna edici yön son derece güçlüdür. Bu sebeple dini anlatmak isteyenler için en etkili yöntem, bu kitapların diğer insanlar tarafından da okunmasının teşvik edilmesidir.

Kitapların arkasına yazarın diğer eserlerinin tanıtımlarının eklenmesinin ise önemli sebepleri vardır. Bu sayede kitabı eline alan kişi, yukarıda söz ettiğimiz özellikleri taşıyan ve okumaktan hoşlandığını umduğumuz bu kitapla aynı vasıflara sahip daha birçok eser olduğunu görecektir. İmani ve siyasi konularda yararlanabileceği zengin bir kaynak birikiminin bulunduğuna şahit olacaktır.

Bu eserlerde, diğer bazı eserlerde görülen, yazarın şahsi kanaatlerine, şüpheli kaynaklara dayalı izahlara, mukaddesata karşı gereken adaba ve saygıya dikkat edilmeyen üsluplara, burkuntu veren ümitsiz, şüpheci ve ye'se sürükleyen anlatımlara rastlayamazsınız.

YAZAR ve ESERLERİ HAKKINDA

Harun Yahya müstear ismini kullanan yazar Adnan Oktar, 1956 yılında Ankara'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Ankara'da tamamladı. Daha sonra İstanbul Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde ve İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde öğrenim gördü. 1980'li yıllardan bu yana, imani, bilimsel ve siyasi konularda pek çok eser hazırladı. Bunların yanı sıra, yazarın evrimcilerin sahtekarlıklarını, iddialarının geçersizliğini ve Darwinizm'in kanlı ideolojilerle olan karanlık bağlantılarını ortaya koyan çok önemli eserleri bulunmaktadır.

Harun Yahya'nın eserleri yaklaşık 30.000 resmin yer aldığı toplam 45.000 sayfalık bir külliyattır ve bu külliyat 57 farklı dile çevrilmiştir.

Yazarın müstear ismi, inkarcı düşünceye karşı mücadele eden iki peygamberin hatıralarına hürmeten, isimlerini yad etmek için Harun ve Yahya isimlerinden oluşturulmuştur. Yazar tarafından kitapların kapağında Resulullah'ın mührünün kullanılmış olmasının sembolik anlamı ise, kitapların içeriği ile ilgilidir. Bu mühür, Kuran-ı Kerim'in Allah'ın son kitabı ve son sözü, Peygamberimiz (sav)'in de hatem-ül enbiya olmasını remzetmektedir. Yazar da, yayınladığı tüm çalışmalarında, Kuran'ı ve Resulullah'ın sünnetini kendine rehber edinmiştir. Bu suretle, inkarcı düşünce sistemlerinin tüm temel iddialarını tek tek çürütmeyi ve dine karşı yöneltilen itirazları tam olarak susturacak "son söz"ü söylemeyi hedeflemektedir. Çok büyük bir hikmet ve kemal sahibi olan Resulullah'ın mührü, bu son sözü söyleme niyetinin bir duası olarak kullanılmıştır.

Yazarın tüm çalışmalarındaki ortak hedef, Kuran'ın tebliğini dünyaya ulaştırmak, böylelikle insanları Allah'ın varlığı, birliği ve ahiret gibi temel imani konular üzerinde düşünmeye sevk etmek ve inkarcı sistemlerin çürük temellerini ve sapkın uygulamalarını gözler önüne sermektir.

Nitekim Harun Yahya'nın eserleri Hindistan'dan Amerika'ya, İngiltere'den Endonezya'ya, Polonya'dan Bosna Hersek'e, İspanya'dan Brezilya'ya, Malezya'dan İtalya'ya, Fransa'dan Bulgaristan'a ve Rusya'ya kadar dünyanın daha pek çok ülkesinde beğeniyle okunmaktadır. İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca, İspanyolca, Portekizce, Urduca, Arapça, Arnavutça, Rusça, Boşnakça, Uygurca, Endonezyaca, Malayca, Bengoli, Sırpça, Bulgarca, Çince, Kishwahili (Tanzanya'da kullanılıyor), Hausa (Afrika'da yaygın olarak kullanılıyor), Dhivelhi (Mauritus'ta kullanılıyor), Danimarkaca ve İsveçce gibi pek çok dile çevrilen eserler, yurt dışında geniş bir okuyucu kitlesi tarafından takip edilmektedir.

Dünyanın dört bir yanında olağanüstü takdir toplayan bu eserler pek çok insanın iman etmesine, pek çoğunun da imanında derinleşmesine vesile olmaktadır. Kitapları okuyan, inceleyen her kişi, bu eserlerdeki hikmetli, özlü, kolay anlaşılır ve samimi üslubun, akılcı ve ilmi yaklaşımın farkına varmaktadır. Bu eserler süratli etki etme,

kesin netice verme, itiraz edilemezlik, çürütülemezlik özellikleri taşımaktadır. Bu eserleri okuyan ve üzerinde ciddi biçimde düşünen insanların, artık materyalist felsefeyi, ateizmi ve diğer sapkın görüş ve felsefelerin hiçbirini samimi olarak savunabilmeleri mümkün değildir. Bundan sonra savunsalar da ancak duygusal bir inatla savunacaklardır, çünkü fikri dayanakları çürütülmüştür. Çağımızdaki tüm inkarcı akımlar, Harun Yahya Külliyatı karşısında fikren mağlup olmuşlardır.

Kuşkusuz bu özellikler, Kuran'ın hikmet ve anlatım çarpıcılığından kaynaklanmaktadır. Yazarın kendisi bu eserlerden dolayı bir övünme içinde değildir, yalnızca Allah'ın hidayetine vesile olmaya niyet etmiştir. Ayrıca bu eserlerin basımında ve yayınlanmasında herhangi bir maddi kazanç hedeflenmemektedir.

Bu gerçekler göz önünde bulundurulduğunda, insanların görmediklerini görmelerini sağlayan, hidayetlerine vesile olan bu eserlerin okunmasını teşvik etmenin de, çok önemli bir hizmet olduğu ortaya çıkmaktadır.

Bu değerli eserleri tanıtmak yerine, insanların zihinlerini bulandıran, fikri karmaşa meydana getiren, kuşku ve tereddütleri dağıtmada, imanı kurtarmada güçlü ve keskin bir etkisi olmadığı genel tecrübe ile sabit olan kitapları yaymak ise, emek ve zaman kaybına neden olacaktır. İmanı kurtarma amacından ziyade, yazarının edebi gücünü vurgulamaya yönelik eserlerde bu etkinin elde edilemeyeceği açıktır. Bu konuda kuşkusu olanlar varsa, Harun Yahya'nın eserlerinin tek amacının dinsizliği çürütmek ve Kuran ahlakını yaymak olduğunu, bu hizmetteki etki, başarı ve samimiyetin açıkça görüldüğünü okuyucuların genel kanaatinden anlayabilirler.

Bilinmelidir ki, dünya üzerindeki zulüm ve karmaşaların, Müslümanların çektikleri eziyetlerin temel sebebi dinsizliğin fikri hakimiyetidir. Bunlardan kurtulmanın yolu ise, dinsizliğin fikren mağlup edilmesi, iman hakikatlerinin ortaya konması ve Kuran ahlakının, insanların kavrayıp yaşayabilecekleri şekilde anlatılmasıdır. Dünyanın günden güne daha fazla içine çekilmek istendiği zulüm, fesat ve kargaşa ortamı dikkate alındığında bu hizmetin elden geldiğince hızlı ve etkili bir biçimde yapılması gerektiği açıktır. Aksi halde çok geç kalınabilir.

Bu önemli hizmette öncü rolü üstlenmiş olan Harun Yahya Külliyatı, Allah'ın izniyle, 21. yüzyılda dünya insanlarını Kuran'da tarif edilen huzur ve barışa, doğruluk ve adalete, güzellik ve mutluluğa taşımaya bir vesile olacaktır.

GİRİŞ

Y aşamlarının asıl amacı Allah'ın rızasını kazanmak olan müminler, tüm güçleriyle bu uğurda çaba harcayan kimselerdir. Allah Kuran'da onlardan "Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cehd eden", yani "çaba harcayan, gayret eden" kimseler olarak bahsetmektedir. Çünkü tüm hayatlarını Allah'a adamış, Allah'ın rızasına, cennetine karşılık sahip oldukları maddi manevi herşeylerini ortaya koymuşlardır.

İnananların Allah'a karşı güçlü ve kararlı bir teslimiyet gösterebilmelerini ve her ne zorlukla karşılaşırlarsa karşılaşsınlar yılgınlığa kapılmadan "Rabbimiz bize yeter" (Al-i İmran Suresi, 173) diyebilecek kadar yüksek bir ruha sahip olabilmelerini sağlayan çok önemli bir özellikleri vardır: Allah'ın rızasını kazanma şevki…

İmanın kazandırdığı bu şevk insanın hem bedensel hem de zihinsel kapasitesini olabilecek en yüksek seviyeye çıkartan ve böylece kişinin, hayatı her an, hep en güzel ve en huzurlu şekilde yaşamasını sağlayan bir güçtür. Allah aşkından kaynaklanan bu heyecan, inananlara büyük bir manevi kuvvet, dayanıklılık ve direnç verir. Çelik gibi bir irade, gözüpek ve yiğit bir karakter kazandırır. Müminler bu imani güç sayesinde her zorluğu en güzel şekilde göğüsleyebilir ve şartlar her ne olursa olsun tüm güçleriyle Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak için gayret sarf etmeye devam ederler.

Allah Kuran'ın pek çok ayetinde şevkin önemine dikkat çekmiş ve müminlerin sınır tanımadan birbirlerini teşvik edip güçlendirmelerini tavsiye etmiştir. "... Müminleri hazırlayıp-teşvik et..." (Nisa Suresi, 84) ayetiyle de emredildiği gibi, inananları şevklendirmek Kuran ahlakını yaşayan insanlar için önemli bir ibadettir.

Bu ayetin işareti doğrultusunda biz de bu kitapta, müminlerin hayatlarının sonuna kadar her an daha da artan şevklerini konu edineceğiz. Amaç, tüm inananlara şevkin ne kadar büyük bir nimet ve müminlerin gücüne nasıl güç katan bir özellik olduğunu göstermektir. Aynı zamanda da şevkin, şartlar her ne olursa olsun müminleri başarılı kılan önemli bir sır olduğunu açıklamak, sabırla ve tevekkülle zorluklara göğüs gerip şevklerini yitirmeyenlere vaat edilen güzellikleri müjdelemektir. Allah'ın çağrısına uyarak müminleri hazırlamak, teşvik edip cesaretlendirmek ve onlara "eni göklerle yer kadar olan cennete kavuşmak için" (Al-i İmran Suresi, 133) yarışmalarını bir kez daha hatırlatmaktır.

Ayrıca Allah'ın bildirdiği gibi "yarışıp öne geçenlerden" olmak varken, kendilerine "orta bir yol" tutan ve dini bu şekilde yaşamayı yeterli gören kimseleri de, böylesine büyük bir nimetin varlığını hatırlatarak harekete geçirmektir.

ŞEVK NEDİR?

Ş evk ve heyecan, aslında herkesin çok yakından tanıdığı ve çoğu zaman yaşadığı duygulardır. Ancak burada şevk kavramını konu edinmekteki asıl amaç toplumun genelinde yaşanan şevk anlayışıyla, Kuran ahlakının kişiye kazandırdığı şevk arasındaki belirgin farklılıkları ortaya koymaktır.

Genel anlamıyla hatırlatacak olursak şevk, insanın herhangi bir konuya karşı içinde ciddi bir ilgi ve istek duyması ve bu amacına ulaşabilmek için samimi bir çaba harcamasıdır. Büyük olsun küçük olsun, her insanın hayatında şevkle sarıldığı pek çok konu vardır. Kimi zaman doğrudan maddi konularda yaşanan bu şevk kimi zaman da birtakım dünyevi hırslarda kendini gösterir... Bazı kimseler zengin olabilmek, makam mevki ve kariyer sahibi olabilmek için çabalarken, bazıları da insanlar arasında üstün konuma gelebilmek, saygınlık, itibar ve övgü kazanabilmek için emek sarf ederler. Örneğin bir lise öğrencisinin üniversite imtihanını kazanmak için gösterdiği ders çalışma azmine, çok istediği yeni bir işe başlayan bir insanın işinde gösterdiği şevke veya iyi bir kazanç getireceğine inanılan ticaret konusu için gösterilen şevk ve çabaya herkes aşinadır. Ancak tüm bu örneklerde kesin olarak dikkat çeken ortak bir nokta vardır ki, o da şevkin kişiye her zamankinden çok daha farklı ve güçlü bir karakter kazandırdığıdır.

Bir insan şevkle ulaşmaya çalıştığı bir amaç için, genel halinden çok daha farklı ve azim dolu bir tavır sergileyebilir. Normal şartlarda göze alamayacağı risklere, bu hedefine ulaşmak için atılabilir ve yine hiçbir konuda gösteremeyeceği kadar özverili bir tavrı, bu konu için hiç düşünmeden ortaya koyabilir. Öyle ki sonunda aklını, yeteneklerini ve tüm kapasitesini olabilecek en iyi şekilde kullanarak maddi ve manevi anlamda ciddi bir güç elde edebilir.

Ancak çoğu insanın şevki kalıcı değildir. Bunun sebebi ise hiç kuşkusuz ki bu kimselerin şevklerinin sağlam bir temele dayanmayışıdır. Her ne olursa olsun şevklerini ayakta tutacak, onlara her an güç verecek kesin bir amaca sahip değildirler.

Hayatlarının sonuna kadar kalplerinde yaşadıkları şevki asla yitirmeyen yegane kimseler ise müminlerdir. Çünkü müminlerin şevklerinin kaynağı, Allah'a olan imanları ve Allah'ın rızasını, rahmetini ve cennetini kazanmayı kendilerine amaç edinmiş olmalarıdır.

İlerleyen bölümlerde detaylı olarak değineceğimiz bu konuya geçmeden önce, müminlerin şevk anlayışlarındaki bu farklılığın daha iyi anlaşılabilmesi açısından Kuran ahlakının bilinmediği ve uygulanmadığı cahiliye toplumlarında hakim olan şevk anlayışını tanımlamakta fayda vardır.

CAHİLİYE TOPLUMUNUN ŞEVK ANLAYIŞI

Cahiliye toplumunu kimler oluşturur?

Cahillik kavramı genellikle insanlar arasında bilgisizlik, kültürsüzlük olarak algılanır. Ancak bizim bu kitap boyunca yer vereceğimiz cahiliye insanları, kendilerini yaratan Allah'ın sonsuz kudreti ve sıfatları, insanlar için indirilen Kuran-ı Kerim ve din hakkında bilgisiz olan kimselerdir. Bu kimseler Kuran'da bildirilen gerçeklere göre değil de, çevrelerinden öğrendikleri ve yanılgılarla dolu olan bilgilere göre yaşarlar. Allah Kuran'da bu yanlış bakış açısını benimsemiş olan cahiliye insanlarını "babaları uyarılmamış ve böylece kendileri de gafil kalmış" (Yasin Suresi, 6) kimseler olarak tanımlamıştır.

Kuran'dan, dünya hayatının geçici ve sonlu olduğundan ve ölümden sonra başlayacak olan cennet veya cehennem hayatından gafil olan cahiliye insanlarının hayatları da bu bilgisizlikleri ile doğru orantılıdır. Dolayısıyla sevindikleri, şevklendikleri, heyecan duydukları konular da yine hatalı ve batıl fikirler üzerine bina edilmiştir.

Cahiliye insanı dünya hayatına yönelik amaçları için şevklenir…

Kuran'da, "Onlar, dinlerini bir eğlence ve oyun (konusu) edinmişlerdi ve dünya hayatı onları aldatmıştı..." (Araf Suresi, 51) ayetiyle de açıklandığı gibi, cahiliye toplumunda insanlar dünya hayatı hakkında büyük bir aldanış içerisindedirler. Hayatlarının ne kadar kısa ve ne kadar eksikliklerle dolu olduğunu bildikleri halde, yine de bu geçici hayatı, ahiretteki sonsuz olan yaşamlarına tercih ederler. Bunun en önemli sebeplerinden biri ise dünya hayatında elde etmeyi umdukları menfaatleri daha kolay ulaşılabilir görmeleri ve ahiretin varlığından şüphe etmeleridir. Onların bu çarpık mantıklarına göre, dünya her an ulaşabilecekleri gibi ellerinin altında, ahiret ise uzaktadır.

Bu, elbette ki son derece yüzeysel bir mantıktır. Herşeyden önce insanın dünya hayatındaki yaşantısı son derece kısa bir zaman dilimine sığmaktadır. Bir kısmı çocukluk bir kısmı da yaşlılık dönemi ile geçen elli altmış yıl, sonsuz ahiret yaşamının yanında hiç tartışmasız ki çok kısadır. Bundan da öte, insan, bu elli altmış yıllık süreyi bile dolduramadan, her an, herhangi bir sebepten dolayı ölebilir ve elinin altında sandığı dünya hayatı da bir anda yokolup gidebilir. Ve her insan kendini, hiç beklemediği bir anda çok uzakta sandığı, ama aslında çok yakın olan ahiret hayatına başlarken bulabilir. İşte gafil olan cahiliye insanları bu kısa zamanı Allah'ın rızasını ve

cennetini kazanabilmek için değil, sadece dünya hayatını "kendilerince" en iyi şekilde yaşayabilmek için harcarlar.

Dolayısıyla bu insanların şevklendikleri konular da elbette ki dünya hayatında edindikleri küçük amaçlar ile sınırlıdır. Aslında onların şevk ve heyecan sandıkları his dünya hırsından başka birşey değildir. Dünya hayatına tutkuyla bağlı oldukları için çıkar elde edebileceklerini umdukları küçük-büyük herşeye karşı içlerinde coşku duyarlar. Bu mantığa göre elde edecekleri menfaatlerin herbiri dünya hayatını çok daha iyi şartlar altında yaşamalarını sağlayacaktır. Dolayısıyla, kimileri zengin olabilmek, kimileri toplumda iyi bir yer edinebilmek, kimileri de kariyer sahibi olabilmek gibi konularda içlerinde büyük bir şevk duyarlar. Hedefledikleri bu çıkarlara ulaşabilmek için hiçbir fedakarlıktan kaçınmaz, tüm zorluklara katlanırlar.

Bu kimselerin şevk anlayışlarına günlük hayattan da pek çok örnek vermek mümkündür. Sözgelimi çevresinde itibar kazanmasını sağlayacak bir diploma almayı hedefleyen bir öğrenci, her türlü zorluğa rağmen hiç durmadan büyük bir gayretle yıllarca çalışabilir. Bu uğurda gerektiğinde günlerce uykusuz kalmayı, arkadaşlarından ya da eğlence ortamlarından soyutlanmayı, her sabah erkenden yola koyulup koşuşturmayı göze alır. Ama aynı fedakarlığı bir dostuna yardımda bulunmak için yapmaz. Çünkü bu fedakarlıktan elde edebileceği dünyevi bir menfaat söz konusu değildir.

Burada vurgulanmak istenen nokta, insanların büyük bir bölümünün şevk ve heyecanla bir işi başarmayı bilmelerine rağmen, bunu sadece kendi menfaatleri söz konusu olduğunda uyguluyor olmalarıdır. Bu insanlar aynı şevki Allah'ın hoşnutluğunu ve cennetini kazanacak bir iş için hissetmez, kendilerince dünyevi bir çıkar görmüyorlarsa son derece şevksiz bir ruh hali içinde olurlar.

Cahiliye toplumunun sadece dünyevi çıkarlar üzerine kurulu bu şevk anlayışına şöyle bir örnek daha verilebilir: İflas etmek üzere olan bir işadamı, şirketini bu durumdan kurtarabilmek için öylesine büyük bir istek duyar ki aklını, imkanlarını, zamanını olabilecek en iyi şekilde kullanır. Aynı şirkette sabit bir maaşla çalışan bir işçi ise, şirketi iflastan kurtarmak için içinde aynı şevki duymaz, dolayısıyla bu konuda akılcı bir çözüm de üretemez. Çünkü şirket onun değildir. Şirket iflas ettiğinde zarara uğrayacak olan kişi de yine kendisi değildir. Görüldüğü gibi, cahiliye toplumlarında herhangi bir konudaki şevkin ve kararlılığın temelinde genelde bu işin sonucunda elde edilecek olan dünyevi menfaatler yatmaktadır. Şevkin derecesini belirleyen de yine menfaatin derecesidir.

Cahiliye toplumunun şevki gelip geçici heveslerden ibarettir...

Cahiliye toplumunun şevk anlayışında dikkat çeken önemli bir nokta da, yaşadıkları bu heyecanın tümüyle gelip geçici heveslere dayalı oluşudur. Bir konuya

karşı içlerinde ani bir ilgi ve heyecan duyup yine bunu bir anda sebepsiz yere kaybedebilirler.

Cahiliye toplumlarında hemen her insanın hayatında büyük bir şevkle başladığı, ancak kısa zaman sonra bıkkınlık ve sıkıntı duyarak yarım bıraktığı sayısız iş vardır. Sözgelimi bir müzik aleti çalmak için büyük istek duyan insanların bir çoğu, kısa süre sonra bu konudaki şevklerini yitirirler ve eğitimlerini tamamlamadan bırakırlar. Veya yoksullara yardım etmek için şevklenen ve hemen işe koyulan bir insanın kısa süre sonra hevesi yok olabilir ve bu işten sıkıldığını düşünmeye başlayarak yardım işinden vazgeçebilir. Çünkü bu insanlar hayatları için yüksek ve onurlu idealler edinmezler.

Yoksullara yardım etmek, iyilikte bulunmak, kendini geliştirmek gibi konular bu insanlar için sadece gelip geçici birer hevesten ibarettir. Günübirlik yaşamak, ihtiyaçlarını karşılayabilmek, toplumun gözünde iyi bir yer edinebilecek kadar çaba göstermek bu insanlara yeter. Bunu elde ettiklerini anladıkları noktanın ilerisinde hiçbir şey onlar için erişilmesi gereken bir konu olmaz. Dolayısıyla ihtiyaçları ve çıkarları dışındaki konulara zaman zaman kısa süreli ilgi duyarlar, ancak bunları kendilerine ideal edinmedikleri için hemen sıkılır ve monotonlaşırlar.

Oysa bir insan yaptığı işin gerçekten yarar ve güzellik getirecek bir şey olduğuna inanırsa, bu konudaki şevki ve coşkusu sonuna kadar devam eder. Ancak dünya ve ahiretle ilgili gerçeklere sırtlarını dönerek yaşayanların, peşinden koştukları konuların hiçbiri daimi bir şevk duymaya değecek kadar önemli değildir. Bu nedenle de hemen her konuda, çok zayıf ve hemen kaybedebilecekleri bir şevkleri vardır. En küçük bir zorluk, başarısızlık veya eleştiride dahi, bir anda bıkkınlaşabilir, yorgunluğa ya da yılgınlığa kapılarak ideallerinden vazgeçebilirler. Ya da kolaylıkla ümitsizliğe kapılabilir ve "bunca emek verdim, hiçbir sonuç alamadım" gibi sözlerle karamsarlık duyarak tüm şevklerini kaybedebilirler.

Örneğin uzun yıllar boyu mimar olabilmenin heyecanıyla yaşayan bir kimse, proje çizimlerinde karşılaştığı zorluklar nedeniyle henüz bu emelini gerçekleştiremeden, bir anda bu konudaki tüm şevkini yitirebilir. Ya da resim yapmaya heveslenen bir kişi birkaç denemeden sonra, bu işin tahmin ettiğinden daha zor olduğunu görüp, resme olan tüm ilgisini kaybedebilir.

En sık karşılaşılan örneklerden biri ise yardım veya dayanışma kuruluşlarına olan katılımlarda görülür. Genellikle gazetelerde veya dost çevresinde, bu tür kuruluşlarda gönüllü olarak çalışan insanlar ile ilgili her dinleyenin hoşuna gidecek şeyler anlatılır. Hafta sonları bu insanların nasıl biraraya gelerek, rahat kıyafetler giyip, bir okulu boyamaya gittikleri, bunu yaparken hem vicdani bir rahatlık buldukları hem de nasıl eğlendikleri bunları dinleyen insanlara çok cazip gelebilir. Ancak bunu sadece çevresinde yardım kuruluşunda çalışmanın getireceği "prestij" için yapanlar birkaç seferden sonra tüm ilgilerini yitirirler.

İlgilerini ve şevklerini yeniden canlandırmanın tek yolu ise kamuda bir şekilde bu çalışmaların deşifre edilmesi ve bunu yapan insanların övülmeleridir. Yani

manevi olarak da olsa bu kişilerin bir çıkar elde etmeleridir. Aksi takdirde, birkaç kereden sonra, hafta sonu erken bir saatte kalkmak bile bazı insanlara çok zor gelir ve hemen pes ederek, bu tarz çalışmalardan vazgeçerler.

Oysa iyilikte ve yardımda bulunmayı Allah'ın rızasına ulaşmak için bir vesile olarak gören müminler, bu konuda hiçbir zaman şevklerini yitirmezler. Zorluklarla karşılaşmak bu ideallerinden onları döndürmez. Aksine zorluklara rağmen yaptıkları işlerin Allah Katında daha büyük bir hoşnutluğa vesile olacağını düşünerek sevinir ve daha da şevklenirler.

MÜMİNLERİN ŞEVKİ

Müminlerin şevkinin kaynağı Allah'a olan imanları, sevgi ve bağlılıklarıdır...

M üminlerin yaşadığı şevk ve heyecan, cahiliye toplumunda hakim olan "çıkarlara dayalı şevk" anlayışından çok farklıdır. İnananların şevkleri Allah'a olan sevgilerinden ve bağlılıklarından kaynaklanmaktadır. Onlar sevgilerini cahiliye toplumu gibi tutkuyla dünyaya değil, kendilerini yoktan var eden, rızıklandıran, yaşatan, sonsuz merhametli ve şefkatli olan Allah'a yöneltmişlerdir.

Bunun en önemli sebebi ise müminlerin olayları açık bir şuurla değerlendiriyor olmalarıdır. Kendilerine hayat verenin, her an yeryüzündeki canlı cansız her varlığı koruyup kollayanın Allah olduğunun ve O'nun dışında tüm varlıkların O'na muhtaç olduğunun şuurundadırlar.

Allah'a duydukları sevgi ve bağlılığın neticesi olarak da, hayatları boyunca Allah'ı hoşnut etmek için çaba harcarlar. Allah'ın hoşnutluğunu kazanma isteği müminlerin en önemli şevk ve neşe kaynağıdır. Allah'ın rızasını kazanabilme ve Allah'ın müminler için hazırladığı cennete kavuşabilme arzusu, onlara bitmez tükenmez manevi bir güç ve şevk kazandırır.

Müminin şevki süreklidir

Mümin olanlar, ancak o kimselerdir ki, onlar, Allah'a ve Resulü'ne iman ettiler, sonra hiçbir kuşkuya kapılmadan Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cehd ettiler. İşte onlar, sadık (doğru) olanların ta kendileridir. (Hucurat Suresi, 15)

Yukarıdaki ayette de görüldüğü gibi Allah Kuran'da müminleri, "iman edip sonra da hiçbir kuşkuya kapılmadan Allah'ın rızasını kazanmak için çaba harcayanlar" olarak tanımlamıştır. Müminlerin bu özelliği hiç kuşkusuz ki onların kalplerinde yaşadıkları şevki çok açık bir şekilde ortaya koyar. Zira her ne olursa olsun, bir ömür süresince hem de hiçbir kuşkuya kapılmadan inandıkları değerler uğrunda çaba harcamaları ancak imanın kazandırdığı şevkle mümkün olabilmektedir.

Müminlerin şevklerini böylesine ayakta tutan bir başka sebep de onların, "... O'na korkarak ve umut taşıyarak dua edin. Doğrusu Allah'ın rahmeti iyilik yapanlara pek yakındır." (Araf Suresi, 56) ayetinde bildirildiği gibi hayatlarının sonuna kadar korku ve umut arasında yaşıyor olmalarıdır. "Korku ile umut arasında yaşama"nın anlamı ise şudur: İman edenler Allah'ın kendilerinden razı olup olmadığından ve cennetine layık olabilecek bir ahlak gösterip gösteremediklerinden hiçbir zaman tam olarak emin olamazlar. Bu nedenle de hesap gününde Allah'ın azabıyla karşılaşmaktan sakınır ve

sürekli ahlaklarını güzelleştirmek için çaba harcarlar. Aynı zamanda Allah'ın rızasını, hoşnutluğunu, sevgisini kazanmak için ellerinden gelen tüm çabayı gösterdiklerini vicdanen bilirler. Bu nedenle de sonsuz merhamet sahibi olan Allah'ın rahmetine ve cennetine kavuşabilecekleri konusunda büyük bir umut taşırlar. İşte bu iki hissi, yani korkuyu ve umudu aynı anda yaşadıkları için hiçbir zaman gösterdikleri çabayı yeterli bulmaz, kendilerini hata ve eksikliklerden muaf görmezler. "... Rablerinden içleri saygı ile titrer, kötü hesaptan korkarlar." (Rad Suresi, 21) ayetiyle de bildirildiği gibi, her an Allah'ın azabından sakınırlar. Allah'ın dinine şevkle sarılır, büyük bir çaba harcarlar. Allah korkuları, onları, yılgınlığa ya da gevşekliğe kapılmaktan kesin olarak alıkoyar ve şevklerini sürekli olarak ayakta tutar. Allah'ın, iman edip salih amellerde bulunanları cennetle müjdelemiş olduğunu bilmek de onları harekete geçirir ve canlandırır.

Görüldüğü gibi, müminlerin şevki cahiliye toplumunun şevk anlayışından tümüyle farklıdır. Onların gelip geçici heyecanlarının yanında müminlerinki Allah inancına dayalı sürekli bir coşkudur. Allah'ın bu kesintisiz şevklerine karşılık inananlara vaat ettiği müjde ise şöyledir:

"Müminlere müjde ver; gerçekten onlar için Allah'tan büyük bir fazl vardır." (Ahzap Suresi, 47)

Müminler arasında şevkle yarışıp öne geçenler vardır

Her insanın imanı, Allah'a olan yakınlığı ve bağlılığı bir değildir. Allah müminlerin de bu konuda kendi aralarında derece derece olduklarını bildirmiştir. Aralarında "yarışıp öne geçenler" olduğu gibi "orta bir yol tutanlar" ya da "kalplerinde hastalık olanlar" da vardır:

Sonra Kitabı kullarımızdan seçtiklerimize miras kıldık. Artık onlardan kimi kendi nefsine zulmeder, kimi orta bir yoldadır, kimi de Allah'ın izniyle hayırlarda yarışır öne geçer. İşte bu, büyük fazlın kendisidir. (Fatır Suresi, 32)

Yarışıp öne geçenlere bu gücü veren elbette ki Allah'a olan bağlılıkları ve saygı dolu korkularıdır. İçlerindeki samimi iman onlara Allah'ın rızasını kazanma yolunda yarışıp öne geçecek kadar güçlü bir şevk kazandırmaktadır. Kuran'da, Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla çaba harcayarak öne geçen bu kimselerin Allah Katında derece bakımından da üstün kılındığı bildirilmiştir:

Müminlerden, özür olmaksızın oturanlar ile, Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cehd edenler (çaba harcayanlar) eşit değildir. Allah, mallarıyla ve canlarıyla cehd edenleri oturanlara göre derece olarak üstün kılmıştır. Tümüne güzelliği (cenneti) va'detmiştir; ancak Allah, cehd edenleri oturanlara göre

büyük bir ecirle üstün kılmıştır. (Onlara) Kendinden dereceler, bağışlanma ve rahmet (vermiştir.) Allah, bağışlayandır, esirgeyendir. (Nisa Suresi, 95-96)

"Orta yolu tutanlar" ise Allah'ın rızasını kazanmak için canla başla çaba harcamak varken ortalı bir yol izlemeyi tercih eden kimselerdir. Bu kimselerin ahiretteki durumu elbette yarışıp öne geçenlerle aynı olmayacaktır.

Allah ayrıca "içinizden ağır davrananlar vardır" (Nisa Suresi, 72) ayetiyle mümin topluluğu içinde şevk bakımından geri kalan üçüncü bir grup insana dikkat çekmektedir. Yukarıda Fatır Suresi'ndeki ayette bildirildiği gibi bu insanlar kendi nefislerine zulmetmektedirler. Kuran'a göre bu kimselerin ahirette alacakları karşılık da farklı olacaktır. Yarışıp öne geçenler Allah Katında "büyük derecelerle" karşılık görürken, şevksiz ve ağır davrananlar tevbe edip bu durumlarını düzeltmezlerse yaptıklarının "boşa gittiğini" göreceklerdir. Bu gerçek Kuran'da şöyle bildirilmiştir:

İman edenler, hicret edenler ve Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cehd edenlerin Allah Katında büyük dereceleri vardır. İşte 'kurtuluşa ve mutluluğa' erenler bunlardır. (Tevbe Suresi, 20)

... İşte onlar iman etmemişlerdir; böylece Allah onların yaptıklarını boşa çıkarmıştır. Bu Allah'a göre pek kolaydır. (Ahzap Suresi, 19)

ŞEYTANIN MÜMİNLERİN ŞEVKİNİ KIRMA ÇABALARI

Önceki satırlarda müminlerin kalplerindeki şevk ve heyecanın hayatlarının sonuna kadar son bulmadığından, her an canlı ve güçlü olduğundan bahsettik. Ancak unutmamak gerekir ki müminlerin şevkindeki bu süreklilik ve istikrar, tümüyle onların samimi imanlarından kaynaklanır. Yoksa dünya hayatında yaratılan imtihanın bir gereği olarak şeytan bu yönde sürekli olarak ciddi bir savaş vermekte ve müminleri güçsüzleştirip cansızlaştırmak, heyecanlarını ve şevklerini kırmak için tüm gücüyle çabalamaktadır.

Şeytanın dünyadaki hedefi, boş kuruntu ve vesveseler fısıldayarak insanları içten içe aldatmak ve böylece yıkıma sürüklemektir. Ayetlerde şeytanın bu yönde gösterdiği faaliyet, yine şeytanın "Onları -ne olursa olsun- şaşırtıp-saptıracağım, en olmadık kuruntulara düşüreceğim..." (Nisa Suresi, 119) sözleriyle ifade edilmiştir.

Şeytan tüm insanlara olduğu gibi inananlara da çeşitli yollarla yaklaşmaya, hayırlı ve güzel olan şeyleri onlara şer gibi göstermeye çalışır. Bazı olayları çözümsüz gibi göstererek, yarı yolda geri döndürmek, hayırlı işleri yarım bıraktırmak ister. Olayları zor göstererek, insanları yılgınlığa düşürmeye, ümitsizliğe sevketmeye çabalar. Tembelliği teşvik ederek olayları ağırdan almalarını, iradesizlik göstermelerini ister.

Ancak Kuran'da şeytanın tüm bu çabalarının ve hilesinin aslında son derece zayıf olduğuna dikkat çekilmiştir:

(Şeytan) Onlara vaadler ediyor, onları en olmadık kuruntulara düşürüyor. Oysa şeytan, onlara bir aldanıştan başka bir şey va'detmez. (Nisa Suresi, 120)

... Hiç şüphesiz, şeytanın hileli-düzeni pek zayıftır. (Nisa Suresi, 76)

Kuran'da imanı tam olarak kavrayamadıkları bildirilen kimseler ise, akıllarını ve vicdanlarını gereği gibi kullanmamalarından dolayı, şeytanın bu tuzağına kolaylıkla düşebilirler. Çünkü bu insanlar, dilleriyle iman ettiklerini söyleyen ama aslında kalplerinde imanın derinliğini yaşamayan kimselerdir. Bundan dolayı Allah'ın rızasını ve cennetini değil de dünya hayatının geçici süslerini elde etmeyi hedeflerler. Amaçlarının aslında müminlerden tamamen farklı olmasından dolayı şeytanın çağırdığı hayatı çekici bulur, onun çağrısına icabet ederler. Oysa şeytan her konuda olduğu gibi bu konuda da insanları sadece boş bir aldanışa ve sonsuz azap yurdu olan cehennemin ateşine çağırmaktadır.

Samimi müminler ise, yaşamlarını Kuran ahlakı doğrultusunda şekillendirdikleri için şeytanın kendilerine nasıl tuzaklarla yanaşmaya çalışacağını, yaptığı hilenin aslında ne kadar zayıf olduğunu çok iyi bilen insanlardır. Bu nedenle şeytanın şevklerini kırmasına asla izin vermezler. Kuran'da müminlerin bu konuda gösterdikleri kararlı ve samimi tavır şöyle bildirilmiştir:

Eğer sana şeytandan yana bir kışkırtma (vesvese veya iğva) gelirse, hemen Allah'a sığın. Çünkü O, işitendir, bilendir. (Allah'tan) Sakınanlara şeytandan bir vesvese eriştiğinde (önce) iyice düşünürler (Allah'ı zikredip-anarlar), sonra hemen bakarsın ki görüp bilmişlerdir. (Şeytanın) Kardeşleri ise, onları sapıklığa sürüklerler, sonra peşlerini bırakmazlar. (Araf Suresi, 200-202)

MÜMİNLERİN ŞEVKİ HANGİ TAVIRLARINDAN ANLAŞILIR?

Kitabın başından bu yana müminlerin şevk anlayışlarının ne kadar sağlam temellere dayandığına ve bundan dolayı da şeytanın şevk kırma yönündeki tüm çabalarının sonuçsuz kaldığına değindik. Bu bölümde ise müminlerin şevklerinin hangi tavırlarından anlaşılabileceğini anlatacağız.

Bu konuda öncelikle şunu söyleyebiliriz ki, kalbinde imanın heyecanını yaşayan bir insanın üstünlüğü ve farklılığı, onun hayatının her anında, gösterdiği her tavırdan, söylediği her sözden anlaşılır. Bu, öylesine belirgin bir tavır güzelliği oluşturur ki, aynı şevki kalplerinde yaşayan diğer müminler bu tavrın imandan ve Allah'a olan bağlılıktan kaynaklanan bir şevk ve heyecan olduğunu hemen fark ederler.

İnanmayanlara gelince onlar da bu kimselerdeki şevki, kararlılığı ve manevi gücü fark ederler. Ancak onlar gerçek imanı tanımadıkları, Allah'a gönülden bağlanmış olmanın ne demek olduğunu, imanın nasıl yaşandığını bilmedikleri için bu azmin ve coşkunun kaynağını kavrayamazlar. Ancak her ne kadar adını koyamasalar da yine de bu kimselerde, diğer insanlarda rastlanmayan türde gözü kara ve yiğit bir karakter olduğunu hemen anlarlar.

Bunun yanında şevkin insanın hangi tavırlarından anlaşılabildiği konusu müminler için büyük önem taşır. Zira insanların birbirlerinin imanlarının derinliği ve Allah'a olan yakınlıkları hakkında kesin bir fikir yürütebilmeleri mümkün değildir. Bu konunun bilgisi Allah Katında gizlidir.

Kimin samimi bir imana sahip olduğunu kimin ise kalbinde hastalık olduğunu bilen tek güç Allah'tır. Ancak Allah bu konuda müminlere yol gösterici olması için bir ölçü kılmıştır. Bu ölçü, müminlerin Allah'ı razı etme ve O'nun dinini yaşama konusunda gösterdikleri "şevk ve heyecan"dır. Bu şekilde müminler, gerçekten inanmış ve kendini gerçekten Allah'a adamış olan kimseleri kolaylıkla teşhis edebilirler. Aynı şekilde müminlerle büyük bir tezat teşkil eden şevksizlikleriyle dikkat çeken kimselerin zayıflıklarını da hemen fark edebilir ve bu kişileri imani yönden takviye edebilirler.

İlerleyen satırlarda müminlerin bu imani coşkularının hangi tavırlarından anlaşılabileceğine değineceğiz. Bu konuyu önemle vurgulamaktaki amaç ise kitabın başında da belirttiğimiz gibi tüm müminlerin, ulaşabildikleri son sınıra kadar şevklerini artırabilmek ve geride kalanları ya da ağır davrananları teşvik ederek onların da takva sahibi olabilmelerine vesile olmaktır.

Hayatlarının sonuna kadar Allah'a sadık kalmalarından...

İnsanlar hayatları boyunca kendilerine maddi ya da manevi açıdan menfaat sağlayabilecek pek çok fırsat ile karşılaşabilirler. Bu tür bir durumda çoğu kimse çıkar sağlama umuduyla o ana kadar değer verdiği herşeyden, hatta sevdiklerinden bile kolaylıkla vazgeçebilir. Öncesinde asla hiçbir şeye değişmeyeceklerini söyleyerek uğrunda pek çok zorluğa katlandıkları, şevkle sarıldıkları tüm konular bir anda bu kimseler için tüm önemini yitirebilir. Bu tutarsızlığın sebebi ise bu kimselerin "gerçek sadakati" yaşamıyor olmalarıdır. Kimi zaman basit bir çıkar umudu ya da önlerine çıkan küçük bir zorluk bile onları kolaylıkla sadakatsizliğe sürükleyebilmektedir.

Sadakati en mükemmel şekilde yaşayan insanlar ise müminlerdir. Onlar Allah'a iman eder ve sonsuza kadar O'na sadık kalacaklarına dair söz verirler. Dünya hayatında karşılaşabilecekleri hiçbir şeyin Allah'ın rızasını ve hoşnutluğunu kazanmaktan daha kıymetli olamayacağını bilirler. Çünkü sadık olmaya en layık olanın sadece Yüce Allah olduğunu kavramışlardır. Onların sadakatlerindeki bu kararlılığa Kuran'da şöyle dikkat çekilmiştir:

Müminlerden öyle erkek-adamlar vardır ki- Allah ile yaptıkları ahide sadakat gösterdiler; böylece onlardan kimi adağını gerçekleştirdi, kimi beklemektedir. Onlar hiçbir değiştirme ile (sözlerini) değiştirmediler. (Ahzab Suresi, 23)

Onlar Allah'ın ahdini yerine getirirler ve verdikleri kesin sözü (misakı) bozmazlar. (Rad Suresi, 20)

Müminlerin Allah'a olan bu sadakatleri, aynı zamanda onların dine ne kadar şevkle bağlandıklarının da delilidir. Zira hiçbir dünya menfaati, maddi ya da manevi hiçbir çıkar teklifi onları Allah'a olan bağlılıklarından ve sadakatlerinden vazgeçiremez. Ve yine hiçbir şey onlara Allah'ın rızasını kazanmaktan daha sevgili ve çekici gelmez. Allah'a olan sadakatleri onları daima şevkle dine hizmet etmeye ve Allah'ın rızasını kazanacak işler yapmaya yöneltir. Kuran'da inananların, bu sadakatlerini şöyle dile getirdikleri bildirilmektedir:

De ki: "Şüphesiz benim namazım, ibadetlerim, dirimim ve ölümüm alemlerin Rabbi olan Allah'ındır." (Enam Suresi, 162)

Allah onların bir ömür boyu şevkle sadakat göstermelerine karşılık onları mükafatlandıracağını bildirerek müjdelemektedir:

Çünkü Allah, (sözüne bağlı kalıp doğru olan) sadıkları sadakatlerinden dolayı mükafatlandıracak, münafıkları da dilerse azablandıracak veya tevbe

(nasib edip tevbe)lerini kabul edecektir. Şüphesiz Allah, çok bağışlayandır, çok esirgeyendir. (Ahzap Suresi, 24)

Her an Allah'ın rızasının en çoğunu aramalarından...

Allah Kuran ayetleri ile tüm insanlara nasıl bir ahlaktan ve nasıl bir hayat şeklinden razı olacağını bildirmiştir. Allah'ın bu emrini en güzel şekilde yerine getirenler sadece "müminler"dir. İnsanların büyük çoğunluğu ise, Allah'ın beğendiği yaşam şeklinden haberdar olmalarına karşılık bunu göz ardı ederler. Çünkü bu insanların Allah'ın rızasını kazanabilmek gibi bir hedefleri yoktur. Müminler için ise Allah'ın rızasını ve sevgisini kazanabilmek herşeyin üzerinde ve herşeyden önemli bir konudur. Bu nedenle Kuran'da bildirilen her ayeti büyük bir titizlikle uygulamaya çalışırlar. Bu konuda hayatları boyunca bir an olsun taviz vermemeleri de onların şevklerini ortaya koyan önemli bir delildir. Öyle ki Allah'ın rızasını kazanma uğruna nefislerine zor gelen bir durumla da karşılaşsalar, onlar yine de bu konuda hiçbir zaman için en ufak bir yılgınlık göstermezler. Aksine en zor görünen işleri bile büyük bir şevkle yerine getirirler.

Müminlerin Allah'ın rızasını kazanma konusunda ne kadar şevkli olduklarını gösteren diğer bir dikkat çekici tavırları da onların her zaman için "Allah'ın rızasının en çoğunu" arıyor olmalarıdır. Bunun anlamı, müminlerin pek çok seçenek ile karşı karşıya oldukları durumlarda bunlar arasından Allah'ın en çok razı olacağını umduklarını seçmeleridir. Bu konudaki ölçüleri ise Kuran ayetleri ve vicdanlarıdır.

Allah Kuran ile inananlara en hayırlı ve Allah Katında makbul olabilecek yaşam şeklini bildirmiş ve böylece onlara Kendi rızasının en çoğunu kazanmanın yollarını göstermiştir. Dahası müminlerin içlerinde hayatlarının sonuna kadar bir an bile ara vermeden onlara en doğru ve en hayırlı olanı fısıldayan vicdanları vardır. Vicdan, insanı her zaman için Allah'ı razı etmekten yana yönelten bir nimettir. Şevk sahibi insanlar da Kuran'a ve vicdanlarının seslerine en güzel şekilde uyarak, her zaman Allah'ın en razı olacağı şekilde hareket eden kimselerdir.

Müminlerin bu konudaki şevklerine şöyle bir örnek verebiliriz: Allah "Kullarıma, sözün en güzel olanını söylemelerini söyle..." (İsra Suresi, 53) ayetiyle insanların birbirlerine "sözün en güzelini" söylemelerini bildirmiştir. Sadece güzel bir söz söylemek de insanlara Allah'ın rızasını kazandırabilecek bir tavırdır. Ancak "sözün en güzelini söylemek" kişiye Allah'ın rızasının en çoğunu kazandıracak, Allah Katındaki ecrini fazlasıyla artıracak bir davranıştır. Çünkü Allah Kuran'da bu tavrın daha hayırlı olduğunu bildirmiştir.

Bunun gibi yine Allah ayetlerinde yapılan bir kötülüğe misliyle karşılık verilebileceğine, ancak affetmenin ve karşı tarafa örnek bir tavır sergileyerek onu ıslah etmenin daha hayırlı bir davranış olacağına şöyle dikkat çekmiştir:

Kötülüğün karşılığı, onun misli (benzeri) olan kötülüktür. Ama kim affeder ve ıslah ederse (dirliği kurup-sağlarsa) artık onun ecri Allah'a aittir. Gerçekten o zalimleri sevmez. (Şura Suresi, 40)

Ayetteki ifadeden de anlaşılacağı gibi kişiye yaptığı kötülüğün karşılığını vermek Allah'ın rızasını kazanmaya uygun bir davranıştır. Ancak buna rağmen affedip bağışlamak Allah Katında makbul tutulan ve kişiye Allah'ın rızasının en çoğunu kazandıracak olan bir tavırdır. İnsanın haklı olduğu bir durumda da, kötülük gördüğü bir kimseyi, öfkesini yenerek affedebilmesi üstün bir ahlakın göstergesidir. Zira böyle bir durumda kişi yalnızca Allah'ın rızasını daha fazlasıyla kazanabilmek için nefsinin isteklerini yenmekte ve güzel bir sabır göstererek alttan almaktadır. Bu kişi, "Kim sabreder ve bağışlarsa, şüphesiz bu azme değer işlerdendir." (Şura Suresi, 43) ayetiyle de hatırlatıldığı gibi, sabretmenin ve affetmenin daha hayırlı olduğunu bilmektedir.

Şevk sahibi kimselerin farklılıkları, her zaman için en hayırlı olan davranışları, asla yılmadan ve gevşeklik göstermeden seçmeleriyle ortaya çıkar. Nasıl bir ortamda bulunurlarsa bulunsunlar bu kimseler Allah'ın rızasının en çoğunu aramakta kararlılık gösterirler. Müslümanların imanlarından kaynaklanan bu şevklerine karşılık Allah, onları kurtuluşa ulaştıracağını, karanlıklardan nura çıkaracağını ve doğru yola ileteceğini bildirerek onlara müjde vermektedir:

Allah, rızasına uyanları bununla kurtuluş yollarına ulaştırır ve onları Kendi izniyle karanlıklardan nura çıkarır. Onları dosdoğru yola yöneltip-iletir. (Maide Suresi, 16)

Dinin menfaatlerini her zaman için kendi menfaatlerinden üstün tutmalarından...

Önceki bölümlerde söz ettiğimiz gibi, cahiliye toplumunda insanların çoğu, yaşadıkları topluma, insanlarla olan ilişkilerine hatta en yakın dostlarına bile menfaat gözüyle bakarlar. Herhangi bir çıkar çatışması söz konusu olduğunda ise hiç tereddütsüz kendi menfaatlerinden yana tavır koyar ve en değer verdikleri insanları bile bir anda gözden çıkarabilirler. Çünkü bu kimseler için kendi menfaatlerini korumak herşeyden ve herkesten öncelikli bir konudur.

Müminler için ise durum çok farklıdır. Öncelikle onlar için şahsi menfaat gibi müstakil bir amaç yoktur. Onlar için ancak dinin ve müminlerin menfaatleri söz konusudur. Kendi menfaatleri zaten dinin ve müminlerin menfaatlerinin gözetilmesiyle, olabilecek en mükemmel şekilde korunmuş olur. Bunun dışında dünyevi anlamda bir menfaat kaygısına asla kapılmazlar. Dünya hayatında onlar için asıl önemli olan Allah'ın rızasını en fazlasıyla kazanabilmektir. Çünkü onlara dünyada ve ahirette asıl fayda sağlayacak olan burada elde ettikleri menfaatler değil "Allah'ın rızası" olacaktır. Allah'ın rızası ise, daima dinin ve müminlerin menfaatinden yana hareket etmektir. İşte

bu bilinci alan müminler büyük bir şevkle hareket eder ve her zaman için dinin menfaatlerinden yana düşünürler.

Burada "dinin menfaatleri" derken neyin kastedildiğini açıklamakta fayda vardır. Allah dinini tüm insanlara bir yol gösterici olarak göndermiştir. Dinin gereklerini, Kuran ahlakının güzelliğini, İslam'ın insanlığa getirdiği maddi ve manevi tüm faydaları, diğer insanlara anlatmak ise Müslümanlara verilmiş bir sorumluluktur. Müslümanlar bu sorumluluğu hem bizzat kendileri yaşayıp çevrelerindekilere örnek olarak, hem de sözlü veya yazılı şekilde insanlara anlatarak yerine getirirler. Tek bir insanın bile ahiret kurtuluşuna vesile olabilmek, Müslümanlar açısından önemli bir ibadettir. İşte burada dinin menfaati olarak kastedilen ana konulardan biri budur. Müslümanlar dini tebliğ edebilecekleri, toplumun ve insanların maddi-manevi huzura kavuşmasına, kötülüklerin, haksızlıkların, zulmün, ahlaksızlığın önünün kesilmesine vesile olabilecekleri durumlarda asla kendi çıkarlarını düşünmezler.

Bu tarz bir durumda müminler gerekirse kendi haklarından da feragat ederler. Kimilerinin aklına Müslümanların bu samimi tercihleri nedeniyle "safça" davrandıkları gibi yanlış bir düşünce gelebilir. Toplum arasında sıkça kullanıldığı gibi "dünyayı kurtarmak sana mı kaldı" mantığıyla düşünenler olabilir. Ancak durum bu kişilerin sandıkları gibi değildir. Müminler kendi menfaatlerinden vazgeçerken dünyaya yönelik herhangi bir hesap içerisinde değildirler. Onlar yaptıkları fedakarlığın karşılığını Rabbimiz'den çok daha güzeliyle beklemektedirler. Bu nedenle de büyük bir şevk içinde hizmet eder, güzel ahlakı tebliğ eder, insanları ebedi kurtuluşa davet ederler. Allah onların şevkli kararlılıklarına karşılık, onlara feragat ettiklerinden daha hayırlısını vereceğini müjdelemiştir. Dolayısıyla da kendi şahsi menfaatlerini bir yana bırakıp dinin menfaatlerini gözeten bir insan aslında dünyada ve ahirette kendi adına olabilecek en fazla yararı elde etmiş olur. Çünkü gösterdiği şevk dolu tavrıyla hem Allah'ın rızasını kazanacak hem de ayette bildirildiği gibi "dünyada ve ahirette güzel bir hayatı" ümit edecektir.

Erkek olsun, kadın olsun, bir mümin olarak kim salih bir amelde bulunursa, hiç şüphesiz Biz onu güzel bir hayatla yaşatırız ve onların karşılığını, yaptıklarının en güzeliyle muhakkak veririz. (Nahl Suresi, 97)

Müminlerin bu konudaki şevkli tavırlarına günlük hayatın pek çok aşamasında rastlamak mümkündür. Sözgelimi yüklü miktarda bir kazanç elde etmek üzere olan bir mümin, topluma ve insanlara farklı bir yönde faydası olacağını görürse, hiç tereddüt etmeden kendi işini bir kenara bırakıp, daha aciliyetli olan ancak kendisine dünyadan yana hiçbir çıkar sağlamayacak olan hayırlı bir işe yönelebilir. Ya da kendi ihtiyaçları doğrultusunda harcamayı planladığı bir parayı, Kuran ahlakının anlatılması açısından daha faydalı ve verimli olacağını düşündüğü bir hayır işine derhal kanalize edebilir. İşte

şevk sahibi bir mümin böyle bir olay karşısında da kendi işlerini hemen bir kenara bırakıp hiçbir sıkıntı duymadan dinin hizmetine koşar.

Böyle bir durumda kişinin büyük bir şevkle kendi haklarından feragat edebilmesi, tüm bunların kendisi için bir kayıp değil aksine bir kazanç olduğunu bilmesinden kaynaklanır. Belki maddi açıdan elde edebileceği yüklü bir karı göz ardı edecek, hatta belki de görünürde maddi bir kayba uğrayacak ancak herşeyin üzerinde tek kazanç olan "Allah'ın rızası"nı kazanmış olacaktır. Ayrıca mümin, malı verenin de alanın da Allah olduğunu bilmektedir. Onu rızıklandıracak, malına bereket verecek ya da kazancını artıracak olan Allah'tır. Dolayısıyla iman eden bir insanın bu konuda hırs yapmasını ya da endişelenmesini gerektirecek bir konu yoktur. Allah, Kuran'ın "Güzellik yapanlara daha güzeli ve fazlası vardır..." (Yunus Suresi, 26) ayetiyle müminlerin gösterdikleri güzel ahlaka ve şevkli çabaya karşılık onlar için daha güzel bir karşılık olduğunu bildirmiştir.

Şunu da belirtmeliyiz ki, müminlerin dinin menfaatlerini kendi menfaatlerinden öncelikli tutmaları sadece maddi konular için geçerli değildir. Kimi zaman da manevi yönde bir fedakarlıkta bulunmaları söz konusu olabilir. Örneğin yorgun, aç ya da uykusuz oldukları bir sırada hizmete yönelmeleri gerekebilir. Müminler böyle bir durumda hiç üşenmeden, ağırlık göstermeden şevkle hemen harekete geçerler. Çünkü onlar maddi veya manevi fedakarlıkta bulunmayı bir zorluk olarak değil, Allah'ın kendileri için yarattığı özel bir fırsat olarak değerlendirirler. Bunlar Allah'a yakınlaşmak ve O'nun rızasını kazanmak için can atan müminlerin şevkle bekledikleri ortamlardır. Bu nedenle de kendi ihtiyaçlarını karşılayamamış olmaktan dolayı en ufak bir huzursuzluğa kapılmaz, en faydalı olan hizmet neyse ona yönelirler. Hiç kuşku yok ki bu konuda gösterdikleri şevk ve kararlılık, imanlarının ve dine nasıl içtenlikle sarılmış olduklarının göstergelerindendir.

Güzel ahlakı yaşamakta kararlılık göstermelerinden...

Dünya hayatında kendisine Allah'ın rızasını kazanmayı amaç edinen bir kimse, Allah'ın beğendiği güzel ahlakı en güzel şekilde yaşama konusunda da büyük bir şevk gösterir. Allah'a gönülden iman etmemiş olan, O'nun rızasını kazanmak için içinde herhangi bir şevk ya da istek duymayan kimseler için ise bu büyük bir zorluktur. Çünkü güzel ahlak, vicdanı ve iradeyi en mükemmel şekilde kullanmayı gerektirir. Kalbinde imanın şevkini ve heyecanını hissetmeyen insanlar bu vicdan ve irade duyarlılığını gösteremezler. Bu nedenle de güzel ahlakı tam anlamıyla yaşayamazlar.

Dine şevkle sarılan müminler ise Allah'ın Kuran'da bildirdiği ahlak modelini hiç zorlanmadan büyük bir zevkle yaşarlar. Kimi zaman onların da nefislerine zor gelen durumlar olabilir, ancak onlar buna rağmen nefislerini yenip Allah için güzel ahlakta kararlılık gösterir ve bunu başarabilmiş olmaktan dolayı da büyük bir haz duyarlar.

Kimi zaman zorluk ya da sıkıntıyla karşılaşır ama cesur bir karakter sergilerler. Ya da öfke duyulabilecek bir tavırla karşı karşıya kalır, ama güzel bir sabır gösterir ve öfkelerini yenerler. Kötü bir tavra güzellikle ve iyilikle karşılık verirler. Haklı oldukları halde haksızlığa karşı alttan almayı, bağışlamayı tercih ederler. En zor ya da en sıkıntılı anlarda bile kendi haklarından seve seve vazgeçer, büyük bir şevkle başkalarına öncelik tanırlar. İnananlar için fedakarlıkta bulunmayı zevkle kabul ederler. Bir kusur ya da hata işlediklerini fark ettiklerinde bu durumu telafi etmek için canla başla samimi bir çaba sarf ederler. Kendileri de ihtiyaç içinde oldukları halde, Allah'ın emri gereği ellerindekini seve seve yetimlere, yoksullara, yolda kalmışlara ve diğer ihtiyaç içerisinde olanlara verirler. Kendi çıkarlarını zedeleyecek de olsa hiçbir zaman için adaletten taviz vermez, şahitliklerinde dürüst bir tavır sergilerler. Kimsenin kusurunu araştırmaz, kimsenin arkasından konuşmazlar. Ve hepsinden önemlisi tüm bu güzel ahlak örneklerini yaşamakta, hayatlarının sonuna kadar büyük bir sabır ve kararlılık gösterirler.

Tüm bu güzel ahlak özelliklerini yaşayabilmek ise ancak imanın getirdiği şevk ile mümkün olabilmektedir. Muhakkak ki Müslümanların da nefisleriyle çatıştıkları ya da şeytanın kışkırtmalarıyla karşı karşıya kaldıkları anlar olmaktadır. Ancak buna rağmen vicdanlı kullar, Allah'a olan bağlılıklarından ve O'na yakınlaşmak için duydukları şevkten dolayı Allah'ın beğendiği ahlakı yaşamakta kararlılık göstermektedirler.

Mallarını ve canlarını Allah'a teslim etmiş olmalarından...

Mal ve can kavramları cahiliye toplumunun en önem verdiği ve belki de yaşamlarının asıl amacı haline getirdikleri iki önemli konudur. Hayatları boyunca bu iki konuda itibar elde edebilmek ve üstünlük sağlayabilmek için yaşarlar. Nitekim Kuran'da mal biriktirerek, toplumda itibar elde edebilmenin insanların çoğunda bir tutku halinde olduğuna şöyle dikkat çekilmiştir:

Kadınlara, oğullara, kantar kantar yığılmış altın ve gümüşe, salma güzel atlara, hayvanlara ve ekinlere duyulan tutkulu şehvet insanlara 'süslü ve çekici' kılındı. Bunlar, dünya hayatının metaıdır. Asıl varılacak güzel yer Allah Katında olandır. (Al-i İmran Suresi, 14)

Kuran'ın "Andolsun, mallarınızla ve canlarınızla imtihan edileceksiniz..." (Al-i İmran Suresi, 186) ayetiyle tüm bunların insanlar için bir deneme konusu kılındığı bildirilmiştir. Ancak bu gerçeği göz ardı eden cahiliye toplumu insanları, içlerindeki bu şehvet nedeniyle mallarına ve canlarına karşı tutku derecesinde bir bağlılık gösterirler. En korktukları konu sahip oldukları ya da övündükleri şeylere bir zarar gelmesidir. Çünkü bu durumda hayattaki asıl amaçlarını yitirmiş olacaklardır. Bu nedenle tüm yaşantılarını, mallarını ve canlarını korumaya ve bu uğurda menfaat elde etmeye

adarlar. Bu konudaki kararlı tavırları ise, onların dünya hayatını ve onun çekici süsleri olan mal ve can gibi değerleri Allah'ı razı etmekten daha önemli görmelerinden kaynaklanmaktadır.

Müminler ise cahiliye insanlarının uğruna hayatlarını adadıkları bu değerleri Allah'ın rızasını ve cennetini kazanabilmek için hiç düşünmeden bir kenara koymuşlardır. Çünkü onların asıl amaçları malca ya da makamca güçlenip dünya hayatında itibar elde edebilmek değil, Allah'ın rızasını kazanabilmektir. İman edenler Allah’a kulluk etmeleri için yaratıldıklarını ve dünya hayatında malları ve canlarıyla denenmekte olduklarını bilmektedirler.

Bunun yanında inanan bir insan, sahip olduğu her nimetin asıl sahibinin Allah olduğunun da şuurundadır. Allah tüm nimetleri zaten dünya hayatında kullanması için kendisine bir emanet olarak vermiştir ve dilediği anda hepsini geri almaya kadirdir. Çünkü Allah evrendeki herşeyin hakimidir. İnsanın canı yani bedeni zaten altmış ya da yetmiş sene sonunda çürüyüp toprağa karışacak, malı ise ahirette ona hiçbir şekilde fayda sağlamayacaktır. Eğer insan elindeki imkanları Allah'ın rızasını kazanmak için kullanacak olursa, dünyada da ahirette de güzellikle karşılık bulacaktır. İşte bu gerçeğin farkında olan müminler mallarını ve canlarını Allah yolunda kullanmak üzere, daha en başından Allah'a teslim etmişlerdir ki bu teslimiyeti sağlayan da ancak kalplerinde yaşadıkları imanın şevkidir. Kuran'da bu durum şöyle anlatılmaktadır:

Hiç şüphesiz Allah, müminlerden -karşılığında onlara mutlaka cenneti vermek üzere- canlarını ve mallarını satın almıştır… (Tevbe Suresi, 111)

Ayetin devamında ise müminlere, "yaptıkları bu alışverişten dolayı sevinip müjdeleşmeleri" hatırlatılmıştır. İşte bu nedenle müminler de kalplerinde bu müjdenin sevincini ve şevkini taşıyarak hareket ederler. Gerektiğinde mallarını Allah'ın rızasını kazanabilecekleri hayırlı bir yolda hiç düşünmeden seve seve harcarlar. Canlarıyla da sonuna kadar dine hizmet etmeye ve Allah'ın rızasını kazanacak salih amellerde bulunmaya çalışırlar. Elbette ki Allah yolunda gerektiğinde mallarına ya da canlarına zarar gelebileceğini de bilirler. Ancak onlar bunu zaten daha en başından göze almışlardır. Çünkü onlar bunu bir zarar olarak değil aksine bir kazanç ve bir güzellik olarak görmektedirler.

Kuran'da inananların Allah'ın rızasını kazanmak için karşılaşabilecekleri her zorluğu sevinçle karşıladıklarından ve bunları birer güzellik olarak nitelendirdiklerinden şöyle bahsedilmiştir:

De ki: "Allah'ın bizim için yazdıkları dışında, bize kesinlikle hiçbir şey isabet etmez. O bizim mevlamızdır. Ve müminler yalnızca Allah'a tevekkül etmelidirler." De ki: "Siz bizim için iki güzellikten (şehidlik veya zaferden) birinin dışında başkasını mı bekliyorsunuz? Oysa biz de, Allah'ın ya Kendi Katından veya bizim elimizle size bir azab dokunduracağını bekliyoruz. Öyleyse

siz bekleyedurun, kuşkusuz biz de sizlerle birlikte bekleyenleriz. (Tevbe Suresi, 51-52)

İşte müminlerin bu sözleri onların kalplerinde yaşadıkları şevkin ne denli güçlü olduğunu göstermektedir. Müminlerin mallarını ve canlarını nasıl büyük bir şevkle Allah'a teslim ettiklerine dair Kuran'da Peygamberimiz (sav) döneminde yaşanan bir örnek aktarılmıştır. Peygamber Efendimiz (sav)'in döneminde yapılan bir savaşa katılabilmeyi içten arzu eden ancak bunun için gerekli olan bineği bulabilmek için her gidişlerinde peygamberden "Sizi bindirecek bir şey bulamıyorum" sözlerini duyarak geri dönmek zorunda kalan müminlerin durumu şöyle anlatılmıştır:

Bir de (savaşa katılabilecekleri bir bineğe) bindirmen için sana her gelişlerinde "Sizi bindirecek bir şey bulamıyorum" dediğin ve infak edecek bir şey bulamayıp hüzünlerinden dolayı gözlerinden yaşlar boşana boşana geri dönenler üzerinde de (sorumluluk) yoktur. (Tevbe Suresi, 92)

Bu örnek, salih bir Müslümanın Allah yolunda malını ve canını nasıl seve seve ortaya koyabildiğinin ve bu uğurda nasıl istek duyduğunun açık bir göstergesidir. Elbette her ortama, her döneme göre bir müminin göstermesi gereken hizmetin şekli de değişebilir. Örneğin Peygamberimiz (sav) dönemindeki ortamda Müslümanların haklarının fiilen savunulması gerekmiştir. Ancak içinde yaşadığımız dönem fikri bir mücadele gerektirmektedir. İşte Müslümanların şevkle yapmaları gereken hizmet fikri alanda olmalıdır. Kuran ahlakının yaşanması ve güzelliklerinin insanlara anlatılması konusunda ciddi fedakarlıklar gösteren her insan Rabbimiz'den bunun güzel sonucunu umabilir. Kuran'da dünyada sahip oldukları herşeyi Allah için şevkle ortaya koyanların ahirette alacakları karşılık şöyle bildirilmiştir:

Allah'a güzel bir borç verecek olan kimdir? Artık Allah, bunu onun için kat kat arttırır. Onun için 'kerim (üstün ve onurlu) bir ecir vardır. (Hadid Suresi, 11)

Hayırlarda yarışıp öne geçmelerinden...

Bunlar, Allah'a ve ahiret gününe iman eder, maruf olanı emreder, münker olandan sakındırır ve hayırlarda yarışırlar. İşte bunlar salih olanlardandır. (Al-i İmran Suresi, 114)

Allah'ın Kuran'da, "... Artık hayırlarda yarışınız ..." (Maide Suresi, 48) emri ile dikkat çekilen yarış, cahiliye toplumlarında yaşanan türde "birbirini ezme" yarışı değil, tam aksine güzellikleri ve hayırları artırma yarışıdır. Çünkü müminlerin yarışmaktaki amaçları dünyevi bir çıkar elde etmek ya da insanlar arasında bir üstünlük oluşturmak değildir. Onlar sadece Allah'ın emirlerini yerine getirmekte, O'nun beğendiği ahlakı yaşamakta ve Rabbimiz'i razı etmekte yarışırlar.

Böylesine bir yarışa girmeleri Allah korkularının ve imanlarının bir gereğidir. Zira kişinin iman konusundaki samimiyeti ve ihlası, Allah'ın rızasını kazanmak için harcadığı çaba ile ölçülebilir. Allah'a ve ahirete iman eden bir kimse, daha önce de belirttiğimiz gibi Allah'ın rızasını en fazlasıyla kazanabilmeyi ve Allah'a en yakın insan haline gelebilmeyi hedefler. Allah'ın kendisinden hoşnut olmasını, kendisine rahmet etmesini ve cennetine layık görmesini ister. Bu nedenle de elinden gelen en fazla çabayı harcar. Aklını, vicdanını ve tüm kapasitesini olabilecek en iyi şekilde kullanarak Kuran ahlakını ve dinin hükümlerini en mükemmel şekilde yaşamaya çalışır. Nitekim Kuran'da müminleri Allah Katında öne geçiren unsurun böylesine bir çaba ile hayırlarda yarışmaları olduğu bildirilmiştir:

İşte onlar, hayırlarda yarışmaktadırlar ve onlar bundan dolayı öne geçmektedirler. (Müminun Suresi, 61)

Ayrıca "Onun duasına icabet ettik, kendisine Yahya'yı armağan ettik, eşini de doğurmaya elverişli kıldık. Gerçekten onlar hayırlarda yarışırlardı, umarak ve korkarak Bize dua ederlerdi. Bize derin saygı gösterirlerdi." (Enbiya Suresi, 90) ayetiyle, Hz. Zekeriya'nın tavrı örnek verilmiş ve hayırlarda yarışmanın peygamberlerde de görünen bir özellik olduğuna dikkat çekilmiştir. Allah'ın Kuran'da yaşamlarından örnek verdiği peygamberler de, hayatlarını Allah'ın rızasını kazanma konusunda bir yarış içinde geçirmişlerdir. Kendilerine peygamber ahlakını örnek alan müminler de aynı şekilde onların Allah'ın rızasını kazanma konusunda gösterdikleri bu yolu izlerler.

Müminlerin hayırlarda yarışmalarının bir diğer nedeni de dünya hayatının çok kısa, ölümün de çok yakın olduğunun bilincinde olmalarıdır. Her an ölebileceklerini ve

böyle bir durumda da Allah'ın rızasını kazanmakta yeterli çabayı göstermemiş olmaktan dolayı ahirette büyük bir pişmanlık duyabileceklerini bilirler. Çünkü ahirete geçişten sonra insanın bir daha dünyaya geri dönüp de hayırlarda yarışması, salih amellerde bulunması mümkün değildir. İşte bu nedenle de Müslümanlar daha çok hayır kazanma konusunda zamana karşı büyük bir yarış içerisine girerler. Dünya hayatında kendilerine tanınmış olan süre içerisine hayırdan yana olabildiğince fazla şey sığdırmaya çalışırlar. Bu doğrultuda karşılarına çıkan her işe şevkle talip olur ve her fırsatı en iyi şekilde değerlendirmeye çalışırlar. Salih Müslümanların bir duası Kuran'da şöyle belirtilmiştir:

"Ve onlar: "Rabbimiz, bize eşlerimizden ve soyumuzdan, gözün aydınlığı olacak (çocuklar) armağan et ve bizi takva sahiplerine önder kıl," diyenlerdir." (Furkan Suresi, 74)

Ayette görüldüğü gibi inananların Allah'a olan "bizi takva sahiplerine önder kıl" şeklindeki duaları da onların hayırlarda yarışma konusundaki şevklerini ortaya koymaktadır.

Müslümanlar bu şevk ve kararlılıkla, Allah'ın "Şu halde boş kaldığın zaman, durmaksızın (dua ve ibadetle) yorulmaya-devam et." (İnşirah Suresi, 7) emrini en güzel şekilde yaşarlar. Bir an bile boş bir vakit geçirmemeye çalışır, insanın hiçbir zaman için Allah'ın rızasını kazanma konusunda kendisini yeterli göremeyeceğini bilerek şevk ve istekle hayırlarda yarışırlar. Dünya hayatında geçirdikleri her saniyeden hesaba çekileceklerini, vicdanlarını kullanmadıkları ya da daha hayırlısı varken boş bir işe daldıkları her andan sorumlu tutulacaklarını unutmazlar. Bu nedenle de kendi ihtiyaçlarından arta kalan vakitlerini sürekli "hayırlı" bir arayış içerisinde geçirirler.

Allah'ın rızasını kazanmak uğruna bedenen veya zihnen yorulmanın insan için büyük bir kazanç olduğunun farkındadırlar. Bu nedenle bu yorgunluğu cahiliye toplumunun algıladığı gibi rahatsızlık verici bir yorgunluk olarak görmezler. Onlar bunu ahiretleri için önemli bir fırsat olarak görür, şevkle ve neşeyle Allah için yorulmaya, bir işlerinden boşalır boşalmaz kendilerine Allah'ın rızasını kazandıracak bir başka işe yönelmeye devam ederler. Çünkü onlar, dünya hayatlarında gösterdikleri bu ciddi çabanın "Kim de ahireti ister ve bir mümin olarak ciddi bir çaba göstererek ona çalışırsa, işte böylelerinin çabası şükre şayandır." (Isra Suresi, 19) ayetinde de bildirildiği gibi, en güzel şekilde karşılık bulacağını bilmektedirler.

Böyle salih kullar, Allah'ın izniyle, dünyada iken durmaksızın çaba harcayarak yarışıp öne geçmelerine karşılık ahirette sonsuza kadar en güzel mekanlarda konaklayacak ve nimetler içerisinde ağırlanacaklardır:

Yarışıp öne geçenler de, öne geçmiş öncülerdir. İşte onlar, yakınlaştırılmış (mukarreb) olanlardır. Nimetlerle-donatılmış cennetler içinde; Birçoğu geçmiş (ümmet)lerden, Birazı da sonrakilerden. 'Özenle işlenmiş mücevher' tahtlar üzerindedirler. Karşılıklı yaslanmışlardır. (Vakıa Suresi,10-16)

Allah dünya hayatında Allah'ın rızasını kazanmak için yorgunluğa talip olanlara ahirette hiçbir yorgunluk dokunmayacağını da müjdelemiştir:

Orda onlara hiçbir yorgunluk dokunmaz ve onlar ordan çıkarılacak değildirler. (Hicr Suresi, 48)

"Ki O, bizi Kendi fazlından (ebedi olarak) kalınacak bir yurda yerleştirdi; burada bize bir yorgunluk dokunmaz ve burada bize bir bıkkınlık da dokunmaz." (Fatır Suresi, 35)

Zorluk ve sıkıntılara karşı güzel bir sabırla sabretmelerinden...

Allah "O, amel (davranış ve eylem) bakımından hanginizin daha iyi (ve güzel) olacağını denemek için ölümü ve hayatı yarattı..." (Mülk Suresi, 2) ayetiyle dünya hayatının bir imtihan ortamı olduğuna dikkat çekmiştir. Gerçekten de dünya hayatında meydana gelen lehte ya da aleyhte gibi görünen çeşitli iniş çıkışlar, insanların gerçek karakterlerinin anlaşılabilmesi bakımından oldukça önemlidir. Özellikle de zorluk anları, insanların samimiyetlerini ortaya koyan en önemli anlardır.

Müminlerin en dikkat çekici özelliklerinden biri ise zorluk anlarında da, refah ortamlarında da aynı karakteri, aynı samimiyeti ve şevki muhafaza ediyor olmalarıdır. Bunun en önemli sebebi ise onların "zorluk" kavramına olan farklı bakış açılarıdır. Daha önce de belirttiğimiz gibi onlar, zorluk ortamlarını Allah'a olan bağlılıklarını ve imanlarının gücünü ispatlayabilecekleri önemli bir fırsat olarak değerlendirirler. Bunun "kalbinde hastalık olan kimseler" ile "Allah'a gönülden iman etmiş olan kimseleri" birbirinden ayırmak için Allah'ın özel olarak yarattığı bir durum olduğunu bilirler. Bu nedenle de zorlukları bir sıkıntı olarak değil, aksine bir nimet ve Allah'a yakınlaşmak için bir yol olarak görürler. Karşılarına çıkan tüm zorluklara, "Şu halde, güzel bir sabır (göstererek) sabret." (Mearic Suresi, 5) ve "Rabbin için sabret" (Müddessir Suresi, 7) ayetlerinde de bildirildiği gibi sabreder ve Allah'a tevekkül ederler.

"Allah, hiç kimseye güç yetireceğinden başkasını yüklemez. (Kişinin nefsinin) Kazandığı lehine, kazandırdıkları aleyhinedir..." (Bakara Suresi, 286) ayetiyle hatırlatıldığı gibi, Allah'ın kendilerine güçlerinin yeteceğinden fazla bir zorluk yüklemeyeceğini bilmenin güvenini ve rahatlığını yaşarlar. Eğer başlarına bir zorluk gelecek olursa bilirler ki bu, onların güçlerinin yeteceği, altından kalkabilecekleri ve sabırla karşılayabilecekleri bir olaydır. Bu yüzden de karşılarına çıkan her ne kadar çetin bir zorluk olursa olsun, onlar şevkle bu zorlukla mücadele eder ve her ne olursa olsun Allah'a karşı teslimiyetli bir tavır sergilerler.

Bunun yanında zorlukların, gelmiş geçmiş tüm inananların karşılaştığı bir durum olduğunu da bilirler. Allah'ın ayette vaat ettiği üzere önceki kavimlerin karşılaştığı

olaylar mutlaka kendi başlarına da gelecektir. Bu gerçeği bilen bir mümin henüz bu zorluklarla karşılaşmadan kendisini bunlara karşı hazırlamış olur. Her ne olursa olsun Rabbimiz'e sadık kalacağına, sabırda teslimiyette ve tevekkülde kararlılık göstereceğine ve Allah'tan razı olacağına dair Allah'a söz (ahid) verir. "... Allah'a verilen söz (ahid) ise, (ağır bir) sorumluluktur." (Ahzap Suresi, 15) ayeti gereği de ahdini mutlaka yerine getirir. Dayanılmaz bir açlık, fakirlik, korku, yaralanma hatta ölüm bile olsa bundan razı olur ve Rabbimiz'e karşı şükredici bir tavır gösterir. Binlerce zorluk ardı ardına da gelse, tüm hayatı durmaksızın bu zorluklar içerisinde de geçse o, yine de bunu bir güzellik olarak değerlendirir. Çünkü bu dünyadaki bir kaç on yıllık zorluğa Allah için güzel bir sabır gösterdiği takdirde, sonsuza kadar tek bir an için bile hiçbir sıkıntı yaşamayacağını bilmektedir. Allah'ın dilemesiyle bu şevk dolu tavrı ona nimetlerin en güzelini, Allah'ın rızasını, rahmetini ve cennetini kazandıracaktır. Allah bir ayetinde iman edenleri zorluklarla deneyeceğini şöyle haber vermiştir:

"Andolsun, Biz sizi biraz korku, açlık ve bir parça mallardan, canlardan ve ürünlerden eksiltmekle imtihan edeceğiz. Sabır gösterenleri müjdele." (Bakara Suresi, 155)

Ancak bu konuda unutulmaması gereken bir nokta daha vardır. Müminlerin zorluklara karşı sabretmeleri de cahiliye toplumunun yaşadığı sabır anlayışından farklıdır. Zira cahiliye insanları sabretmeyi karşılaştıkları zorluklara katlanmak olarak değerlendirirler. Müminler için zorluklar asla katlanılması değil, mücadele edilerek aşılması gereken olaylardır. Bu nedenle zorlukları aşabilmek ve refaha kavuşmak için akıllarını ve maddi manevi tüm imkanlarını en iyi şekilde kullanarak, karşılaştıkları bir zorluğa çözüm getirmeye çalışırlar. Bir yandan da Allah'ın kendilerine güç vermesi için ve karşılaştıkları zorlukları hafifletmesi için Allah'tan yardım dilerler. Kuran'da müminlerin bu dualarına şöyle yer verilmiştir:

"... Rabbimiz, unuttuklarımızdan veya yanıldıklarımızdan dolayı bizi sorumlu tutma. Rabbimiz, bize, bizden öncekilere yüklediğin gibi ağır yük yükleme. Rabbimiz, kendisine güç yetiremeyeceğimiz şeyi bize taşıtma. Bizi affet. Bizi bağışla. Bizi esirge, Sen bizim mevlamızsın. Kafirler topluluğuna karşı bize yardım et." (Bakara Suresi, 286)

İşte müminlerin zorluklar karşısında gösterdikleri bu güzel ahlak, samimi çaba, sabır ve teslimiyet onların şevklerini gösteren en önemli alametlerden biridir. Allah'a ve ahirete olan inançlarının gücü, onların zorluklar karşısında hiçbir şekilde yılgınlık göstermeden sonuna kadar şevkle mücadele etmelerini sağlar.

Zorluklar karşısında daha da şevklenmelerinden...

Müminlerin imanlarını ve şevklerini ortaya koyan en önemli delillerden birinin de zorluk zamanında gösterdikleri tavırlar olduğuna değindik. Müminlerin bu konuda dikkati çeken bir başka özellikleri de zorluk anlarında hiçbir şekilde yılgınlık göstermedikleri gibi aksine daha da şevklerinin artıyor olmasıdır. Şevklerindeki bu artışın en önemli sebebi, bu durumun Allah'ın bir vaadi olduğunu bilmeleridir.

Allah "Yoksa sizden önce gelip-geçenlerin hali başınıza gelmeden cennete gireceğinizi mi sandınız?..." (Bakara Suresi, 214) ayetiyle, geçmişte yaşamış olan mümin topluluklarının denenmiş olduğu sıkıntılarla denenmeden insanların cennete giremeyeceklerini bildirmiştir. Dolayısıyla, müminlerin sıkıntılarla, zorluklarla karşılaşmaları Allah'ın değişmez kanununun, dinin bir gereğidir. Diğer bir deyişle bu şekilde denenmeleri, müminlerin önemli bir vasfıdır.

Allah'ın razı olacağı bir insan olabilmek, kişinin Kuran'da bildirilen ayetlerin tümünü birden karşılaştığı olaylarda uygulamasıyla mümkündür. Bu nedenle müminler Allah'ın peygamberlere, onlarla birlikte olan müminlere ve tarih boyunca gelmiş geçmiş tüm inananlara yaşattığı bu ayetlerin kendi üzerlerinde de tecelli etmesini isterler. Elbette kendilerini bilerek bir zorluk içine sokmazlar ama zorluklarla karşılaştıklarında da, bu, onların şevklerinin daha da artmasını ve imanlarının daha da güçlenmesini sağlar.

Müminlerdeki bu şevk artışının bir diğer sebebi ise dünya hayatındaki zorlukların onların ahiret hayatlarındaki ecirlerini artırıp makamlarını yükselteceğini umuyor olmalarıdır. Çünkü zorluğa rağmen Allah'a sadık kalmış, yılgınlığa kapılmadan "Bu, Allah'ın ve Resulü'nün bize vadettiği şeydir; Allah ve Resulü doğru söylemiştir." (Ahzap Suresi, 22) diyebilenlerden olmuş olacaklardır.

Allah'ın rızasını umdukları her işi sevinç ve neşe ile yerine getirmelerinden...

Müminlerin şevklerini ifade eden bir başka özellikleri de, Allah'ın rızasını kazanmak ve dine hizmet etmek amacıyla yaptıkları her işi sevinç ve neşeyle yerine getiriyor olmalarıdır. Onların yaşadıkları bu neşe "iman neşesi"dir. İman neşesi, kalplerinde gerçek imanı yaşamayan kimselerin hiçbir şekilde taklit edemeyeceği, içten gelen, samimi bir neşedir. Çünkü bu, iman etmiş olmaktan kaynaklanan, Allah'ın rızasını, rahmetini ve sonsuz cennet hayatını ummanın verdiği bir neşedir.

Allah'a ve ahirete kesin bilgiyle iman etmeyen kimseler böyle bir neşeyi yaşayamazlar. Onlar neşeyi ancak kendilerine menfaat sağlayacak konularda gösterebilirler ki, bu da aslında cahiliye insanlarının yaşadığı neşe anlayışının bir benzeridir. Çünkü cahiliye toplumunda da insanlar ancak menfaat umdukları işler karşısında sevince kapılırlar. Ancak bu gelip geçici bir neşedir. Menfaat kaybı gibi bir durum neşenin yitirilmesi için yeterlidir.

İmanı kalplerine gereği gibi yerleştirmemiş olan kimseler de eğer Allah'ın rızasını kazanmaları nefislerine zor gelen bir iş yapmalarını gerektiriyorsa, bu durumda tüm

neşelerini kaybederler. Dahası bu işi olabildiğince memnuniyetsiz bir tavırla yerine getirerek isteksizliklerini ve şevksizliklerini ifade etmeye çalışırlar. Çünkü onlar karşılığında maddi bir kazanç sağlamadıkları ya da herhangi bir ücret almadıkları bir işe harcanan zamanı, boşa geçen bir vakit olarak değerlendirirler. Allah'ın rızasını kazanabilmiş olmanın, alınabilecek tüm karşılıkların en güzeli ve en değerlisi olduğunun şuurunda değillerdir. Bu nedenle de sanki büyük bir külfet yüklenmiş ve büyük bir fedakarlıkta bulunuyormuş gibi bir tavır sergilerler. İşte müminlerin şevklerindeki farklılık da bu noktada ortaya çıkar. Yapılması gereken iş zor ya da zahmetli de olsa, onlar neşelerinden hiçbir şey kaybetmezler. Çünkü müminler Allah'a gönülden, yani isteyerek ve severek kulluk ederler. O'nun rızasını kazanabilecek salih bir ameli de aynı şekilde gönülden gelen bir şevkle yerine getirirler. İşte bu şevk de onların tavırlarına sevinç ve neşe olarak yansır.

Kalbinde hastalık olanların şevksizliklerinden etkilenmemelerinden...

Kitabın başında her insanın Allah'a olan imanının ve yakınlığının aynı olmadığına değinmiş, Allah'a gönülden bağlananlar olduğu gibi kalbinde hastalık bulunan kimseler de olduğuna dikkat çekmiştik. Müminlerin arasında yaşadıkları halde gerçekte iman etmemiş olan bu kimseler dilleriyle "iman ettiklerini" söylemekte, ancak hayatlarıyla bu sözlerini tasdik edecek bir tavır ortaya koymamaktadırlar. İmanlarındaki bu zayıflık nedeniyle de Allah'ı razı etme ve dini gereği gibi yaşama konusunda son derece şevksizdirler. Bu kimseler kendi şevksizliklerinden dolayı hem sözleriyle hem de tavırlarıyla iman edenlerin şevklerini kırmak ve onları yılgınlığa düşürmek isteyebilirler.

Ancak gerçekten inanmış olanlar ne bu sözlerden ne de tavırlardan etkilenmezler. Çünkü onlar Allah'ın, "Öyleyse sen sabret; şüphesiz Allah'ın va'di haktır; kesin bilgiyle inanmayanlar sakın seni telaşa kaptırıp-hafifliğe (veya gevşekliğe) sürüklemesinler." (Rum Suresi, 60) ayetiyle bildirdiği gibi, çevrelerindeki bazı insanların bu şevksizliklerinin aslında kesin bilgiyle inanmıyor olmalarından kaynaklandığını bilmektedirler. Bu nedenle de şevklerini kaybetmedikleri gibi aksine bu kişilerin dine sahip çıkmadıklarını, Kuran ahlakının yayılması için hiçbir çaba harcamadıklarını gördükçe daha da mücadele azimleri artar. Hem onlara örnek olup Kuran ahlakını hatırlatmak hem de kendileri doğru olanı en güzel şekilde yaşamak için daha da şevklenirler.

Değerli İslam büyüğü Bediüzzaman Said Nursi, Allah rızası için samimi bir gayret içinde olan insanların, şevksiz insanlara nasıl yaklaştıklarını bir sözünde şöyle ifade etmiştir:

"Başkalarının füturu (gevşekliği) ve çekilmesi, ehl-i himmetin şevkini, gayretini ziyadeleştirmeye sebeptir. Zira, gidenlerin vazifelerini bir derece yapmaya kendini mecbur bilir ve bilmelidirler." (Kastamonu Lahikası, s.37)

Bediüzzaman'ın yukarıdaki sözüyle ifade ettiği gibi, kalbinde hastalık olan kimselerin dine hizmet etmekten kaçışlarını her görüşlerinde salih müminler dine daha da büyük bir şevkle hizmet ederler.

Şevksiz insanların Kuran ahlakını yaşamada ve insanlara anlatmada gösterdikleri gevşeklik, üzerlerinde çok büyük bir sorumluluk olduğunu bir kez daha hatırlatır. Gevşek insanların güzel ahlakı yaşamaktaki isteksizliklerini görmek müminlerin daha da güzel bir ahlak göstermelerine vesile olur. Kesin bilgiyle iman etmeyenlerin Allah'a ve elçilerine olan itaatsizliklerine karşılık inananlar anında "işittik itaat ettik" diyecek kadar itaatli bir tavır gösterirler.

Kalbine imanı yerleştirmemiş olanlar, bunlar gibi daha pek çok konuda müminler için -istemeden de olsa- hayra vesile olurlar. Ama hiçbir şekilde şevksizlikleriyle müminleri olumsuz yönde etkileyemezler. Çünkü Müslümanlar şevklerini ve imanlarını beraber oldukları insanların tavırlarına göre değil, Allah'ın rızasını ve beğenisini kazanmaya göre ayarlarlar. Dahası müminler bu kimselerin din konusundaki gevşekliklerini görmeseler dahi, yine de Allah'ın emirlerini yerine getirme konusunda olabilecek en fazla şevki gösterirler. Ancak bu kimseleri görmek onlar için bir nevi hatırlatma gibi olur ve onlar açısından hayra dönüşür. Gevşeklik gösteren kişi bu tavrıyla kendi ahiretini göz ardı ederken bir yandan da fark etmeden salih müminlerin şevkini kamçılamış, onları teşvik etmiş olur.

İNANANLARIN ŞEVK VE HEYECANI NASILDIR?

Heyecan kavramı, Kuran ahlakından uzak toplumlarda bazı olaylar karşısında yaşanan stres, panik, iç sıkıntısı gibi duyguları ifade eder. Bu heyecan insana haz değil aksine sıkıntı veren, zorluk çektiren bir duygudur. Müslümanların heyecanı ise, Allah'ın sanatına karşı duydukları, kendilerine verilen nimetler için hissettikleri, sonsuz cennet hayatını umarak yaşadıkları coşku hissidir.

Dini yaşamayan insanların bu sıkıntılı hisleri yaşamalarının ana nedenlerinden biri ise "tevekkülsüzlük"tür. Tevekkül, "Allah'ı vekil edinmek ve yalnızca O'na güvenip dayanmak"tır. Cahiliye insanları Allah'ın büyüklüğünü kavrayıp takdir edemedikleri için içlerinde böyle bir güven ve teslimiyet yaşamazlar. Allah'ı vekil edinmek yerine kendilerine hiçbir yarar sağlamayacak şeylerden medet umarlar. Bu nedenle de korkularından ve cahiliye heyecanlarından hayatları boyunca kurtulamazlar.

Müminler ise Allah'a olan tevekkülleri sayesinde cahiliye toplumunun yaşamakta olduğu bu sıkıntı veren duygulardan tümüyle arınmışlardır. Onlar Kuran'da makbuliyetine dikkat çekilen iman heyecanını en derin şekilde yaşayan kimselerdir. Çünkü gördükleri her görüntünün bir hikmet üzerine yaratıldığını bilen ve bu hikmetleri görebilmek için üzerlerinde derin derin düşünen insanlardır.

Vicdanlarını en güzel şekilde kullanarak düşündükleri için, en ince ayrıntılarda gizlenen hikmetleri dahi kolaylıkla görürler. Bundan dolayı da aynı olaya karşı cahiliye insanlarından çok daha fazla duyarlılık gösterir, güzelliklerden daha büyük bir zevk alır ve çok daha derin bir heyecan hissederler. İman eden bir insan gördükleri karşısında şevk ve heyecan içindedir, çünkü hiç yoktan yaratıldığını ve böylesine renkli, yüz binlerce, milyonlarca yaratılış mucizesinin olduğu bir dünyaya geldiğini bilir, bunun heyecanını duyar. Her baktığı yerde Allah'ın eşsiz sanatını görmektedir, evren, yıldızlar, gökyüzü, güneş, ay, kelebekler, kuşlar, milyonlarca hayvan, bitkiler, meyveler... Mümin bütün bunlar karşısında heyecan duyar.

İlerleyen satırlarda müminlerin yaşadığı bu heyecanın ne kadar büyük bir nimet olduğuna değinecek ve müminlerin heyecan duydukları konulardan bazılarına dikkat çekeceğiz.

MÜMİNLER NELER KARŞISINDA HEYECAN DUYARLAR?

Allah'ın yaratma sanatına karşı duyulan heyecan...

İnsan gözünü çevirip de baktığı her yerde Allah'ın sanatının birbirinden hayranlık uyandırıcı delilleriyle karşılaşır. Bir ayette Allah şöyle bildirmiştir:

"Biz ayetlerimizi hem afakta, hem kendi nefislerinde onlara göstereceğiz; öyle ki, şüphesiz onun hak olduğu kendilerine açıkça belli olsun. Herşeyin üzerinde Rabbinin şahid olması yetmez mi?" (Fussilet Suresi, 53)

Müminler, Allah'ın evrenin her noktasında yarattığı düzenin mükemmelliği karşısında heyecana kapılırlar. Çünkü onlar bu harikalıkların ardındaki aklı, kudreti ve benzersiz sanatı görmekte ve Allah'ın büyüklüğünü düşünmenin zevkini yaşamaktadırlar.

Öyle ki, gaflet halindeki insanların nasıl olup da bu harikalıklar karşısında duyarsız kalabildiklerini şaşkınlıkla karşılarlar. Sadece birkaç dakika olsun vicdanlarının sesini dinleyerek samimiyetle düşünmüş olsalar, onların da Allah'ın sanatı ve yüceliği karşısında müthiş bir heyecan duyacaklarını bilirler. Çünkü Kuran'ın pek çok ayetinde de dikkat çekildiği gibi Allah'ın yaratma sanatındaki kusursuzluk, vicdanını kullanan her insanın hemen görebileceği kadar etkileyicidir. Müminlerin Allah'ın yaratışındaki harikuladelikleri düşündüklerinde üzerlerinde meydana gelen etki bir ayette şöyle bildirilmiştir:

Onlar, ayakta iken, otururken, yan yatarken Allah'ı zikrederler ve göklerin ve yerin yaratılışı konusunda düşünürler. (Ve derler ki:) "Rabbimiz, Sen bunu boşuna yaratmadın. Sen pek Yücesin, bizi ateşin azabından koru." (Al-i İmran Suresi, 191)

Vicdanlarının teşvik ettiği konularda samimiyetle düşünen müminler, ayette dikkat çekildiği gibi, göklerin ve yerin yaratılışının ardında Allah'ın sonsuz hakimiyetinin ve sonsuz kuvvetinin yer aldığını görürler. Allah'ın bunların her birinde yüzlerce, binlerce hikmet gizlediğini fark eder ve bu mükemmel düzen karşısında da büyük bir heyecan duyarlar. Ancak bu, insanı tedirgin eden ya da telaşlandıran cahiliye heyecanı değil, aksine insanın doğruya ulaşmasına yardımcı olan Rahmani bir heyecandır, bir coşkudur. Bu kavrayış ve heyecan onların Allah'tan başka kulluk edilecek bir ilah olmadığını çok daha iyi kavramalarının bir sonucudur. Müslümanlar çevrelerinde

yaratılan sanatı ve ihtişamı düşündükçe, kendilerini yaratmış olan, tek dost ve vekilleri olan Allah'ın kudretini, gücünü ve büyüklüğünü çok daha iyi anlarlar. Hemen Allah'ı tesbih ederek saygıyla şanını yüceltir ve ayette geçen "Rabbimiz, Sen bunu boşuna yaratmadın. Sen pek Yücesin, bizi ateşin azabından koru." (Al-i İmran Suresi, 191) sözleriyle de ifade edildiği gibi azabından sakındırması için Allah'a sığınırlar.

Nimetlere ve güzelliklere karşı duyulan heyecan...

Nimetlerden ve güzelliklerden en çok etkilenen ve en fazla zevk alabilen kimseler müminlerdir. Çünkü onlar herşeyi Allah’ın yarattığını bilmekte ve karşılaştıkları her olaya, her varlığa Allah'tan kendilerine ulaşan bir nimet olarak bakmaktadırlar. Bu nedenle de aynı güzellik, onlar için diğer insanlarda olduğundan çok daha büyük bir anlam ifade etmektedir.

Güzelliklerden böylesine yoğun bir heyecan duymalarının bir sebebi de müminlerin diğer insanların göremediği detayları ve incelikleri fark edebiliyor olmalarıdır. Zira akıllarını gereği gibi kullanmayan ve olaylar üzerinde derin düşünmeyen insanlar, genellikle olayların ancak dışta kalan yani yüzeysel olan kısmını kavrayabilirler. Bu nedenle bunlardan aldıkları zevk de aynı şekilde sınırlı kalır. İman edenler ise, karşılarına çıkan herşeyi "iman ve hikmet gözü" ile değerlendirirler. Bu nedenle de zevk alacak heyecan duyacak çok fazla detay ve çok fazla güzellik görebilmeyi başarırlar.

Müminlerin güzellikleri diğer insanlardan daha detaylı görüp bunlardan daha fazla etkileniyor olmalarının bir diğer sebebi de şudur: Allah'a karşı büyüklenen bir insan O'nun yaratmış olduğu güzellikleri ya da harikalıkları göremez. Çünkü Allah'ın gücünü takdir ettiği anda kendi aczini de kabul etmek durumunda kalacaktır. Bu durumu kabul etmediği için de güzellikleri fark etse de bunlardan etkilenmemek için mutlaka bir açıklama bulmaya ve heyecanını bastırmaya çalışır. Müminler ise kibirden ve büyüklenmeden tamamen arınmışlardır. Ayrıca, Allah'a muhtaç olduklarının bilincindedirler, bu nedenle güzellikleri takdir etmekten ve Allah'ın ihtişamlı yaratışına şahitlik etmekten çekinmezler. Güzellikler karşısında içlerinden gelen en doğal tepkiyi verebilir ve samimi heyecanı doyasıya yaşayabilirler.

Örneğin tüm güzelliği ve etkileyiciliği ile, gözalıcı renklerde ve zevk veren kokuya sahip bir gül veya bir menekşe gördükleri zaman öncelikle bunun Allah'ın "Cemil" (Güzel olan) isminin yani Allah'ın güzelliğinin bir tecellisi olduğunu düşünür ve içlerinde bunun heyecanını yaşarlar. Sonrasında ise tecellisini dahi etkileyici ve böylesine gözalıcı biçimde yaratan Allah'ın zatının bundan ne kadar üstün ve sonsuz bir güzelliğe sahip olduğunu tefekkür eder ve dolayısıyla büyük bir heyecan duyarlar.

Yine gördükleri tüm bu güzelliklerin kendileri için yaratılmış olduğunu ve bunun Rabbimiz'den onlara bir ikram ve lütuf olduğunu düşünürler. Tüm bunların Allah'ın onlara olan sevgisinin ve rahmetinin bir göstergesi olduğunu bilmenin heyecanını yaşarlar. Bir yandan da yaratılan tüm bu güzelliklerin belki de pek çok insan için hiçbir anlam ifade etmediğini, bunlardan en çok Allah'ı dost edinen insanlar olarak kendilerinin zevk aldıklarını düşünmenin hazzını yaşarlar. Allah'ın kendilerine bu güzellikleri görebilecek imkan yaratmış olmasına, bunları karşılarına çıkarmış olmasına şükrederler.

Yine Allah'ın kendilerine bu güzellikleri görebilecek sağlıklı gözler, güzellikleri idrak edebilecek bir şuur açıklığı ve tüm bunların şükrünü yapabilecek kadar samimi bir iman vermiş olmasından da heyecan duyarlar.

Pek çok insanın manevi bir körlük içinde olduğu için güzelliklerden haz duyamadığını, ama Allah'ın kendilerini seçip imanı sevdirmiş olmasından dolayı güzellikleri görüp zevk alabiliyor olmalarının neşesini hissederler.

Ayrıca nimetlerin çeşitliliğini, mükemmel tasarımlarını ve burada görülen sonsuz aklı düşünmeleri de yine Allah'a olan hayranlıklarını ve O'nun sanatı karşısında duydukları heyecanı artırır.

Allah'ın "Size her istediğiniz şeyi verdi. Eğer Allah'ın nimetini saymaya kalkışırsanız, onu sayıp-bitirmeye güç yetiremezsiniz. Gerçek şu ki, insan pek zalimdir, pek nankördür." (İbrahim Suresi, 34) ayetiyle de hatırlattığı gibi, müminler dünya nimetlerinin bitip tükenmeyen çeşitliliği karşısında heyecanlanırlar.

Allah'ın tüm bunları kendilerine bir lütuf olarak verdiğini, dilemiş olsa bundan çok daha azını da vermiş olabileceğini düşünür, ellerindeki nimetlere şükretmenin heyecanını yaşarlar.

"Rabbiniz şöyle buyurmuştu: "Andolsun, eğer şükrederseniz gerçekten size arttırırım ve andolsun, eğer nankörlük ederseniz, şüphesiz, Benim azabım pek şiddetlidir." (İbrahim Suresi, 7) ayetiyle hatırlatıldığı gibi, Allah'ın şükredenlere nimetlerini daha da arttıracağını düşünmekten dolayı da büyük bir heyecana kapılırlar.

Allah'ın dünya hayatında kendilerine nimetlerle ve güzelliklerle geçen bir hayat ve hayır dolu bir kader yaratmış olmasına şükreder bundan dolayı da heyecanlanırlar. İman eden insan Allah'ın kendi üzerindeki korumasını ve rahmetini her saniye fark eder. Bunun Allah'tan bir lütuf olduğunu bilir. Nitekim Allah rahmetini dilediğine verendir. Eğer kişi güzel ve mutlu bir hayat yaşıyorsa, bu sadece Allah'tandır. Bu gerçek pek çok ayette vurgulanmaktadır: "Allah dilediğini yaratır ve seçer", "karanlıklardan nura çıkarır", "dilediğini hidayete erdirir." Nimetler içinde yaşayan bir mümin, bunu, Allah'a borçlu olduğunu bilir. Ve Allah'ın onu seçmiş olması, ona güzellikleri yaşatması, kötülüklerden onu uzak kılması, nimetler içinde yaratması büyük bir coşkuya kapılmasına neden olur. Duyduğu şevk ve heyecanla Allah'a yönelir, tüm hal ve tavırlarıyla O'nu razı etmeye çalışır.

Dünyadaki güzellikleri gördükçe cenneti ve oradaki güzelliklerin ne kadar kusursuz ve mükemmel olduğunu düşünür ve bu güzelliklere kavuşma umudunu taşımanın heyecanını yaşar.

Tüm bu sayılanlar, müminlerin güzellikler karşısında düşünerek heyecanlandıkları konuların sadece belli başlılarıdır. Onların güzellikler içinden yakaladıkları detaylar ise burada sayılanlarla sınırlandırılamayacak kadar çoktur. Ufukları geniş ve tefekkür güçleri de son derece yüksektir. İnkar edenlerin hiçbir zaman tadamadıkları bu haz, imanlarının Müslümanlara kazandırmış olduğu çok büyük bir nimettir.

Sevgi ve dostluk heyecanı...

İnsanların büyük çoğunluğu hayatları boyunca gerçek sevgiyi ve gerçek dostluğu bulamamış olmalarından yakınır ve sonunda da bu duyguyu yaşamanın imkansız olduğuna kanaat getirirler. Bu tespit, cahiliye insanları için bir anlamda doğrudur da. Cahiliye sisteminin hakim olduğu insanlar arasında de gerçek sevginin ve dostluğun yaşanması mümkün değildir. Çünkü bu kimseler birbirlerini, karşılıklı olarak sağladıkları çıkar ve menfaatlere bağlı olarak severler. Bu menfaatler son bulduğunda ise sevgi ve dostluk sandıkları yakınlık da sona erer.

Sevgiyi ve dostluğu en iyi bilen ve en güzel şekliyle yaşayan kimseler ise müminlerdir. Bunun en önemli sebebi ise, kitabın başında da hatırlattığımız gibi, onların birbirlerini herhangi bir menfaat sağladıkları için değil sadece vicdanlı ve salih kullar oldukları için sevmeleridir. Onlar için bir insanı en sevilecek ve dostluğu en çok istenecek hale getiren özellik, Allah korkusu ve takvadır. Çünkü takva bir insan, Allah korkusundan dolayı aynı zamanda Kuran ahlakını da en güzel şekilde yaşayan kimse demektir. Kuran ahlakını yaşayan kişi, hangi özelliklere sahip olduğunda kendisine sevgi duyulacağını ve dost olunmak isteneceğini bilir ve bunları en mükemmel şekliyle hayata geçirir. Aynı şekilde karşı tarafın hangi özelliklerinin sevilmeye değer olduğunu takdir edebildiği için gerçek anlamda sevmesini de bilir.

Bu anlayış devam ettiği ve kişiler arasında Kuran ahlakı en güzel şekilde yaşandığı sürece de sevgiden ve dostluktan duyulan heyecan hiçbir zaman son bulmaz. Dahası kişilerin ahlakları güzelleştikçe sevgiden ve dostluktan aldıkları haz ve heyecan da sürekli olarak artar.

Onlar birbirlerindeki mümin vasıflarını, iman ve vicdan alametlerini, birbirlerinin ihlas ve samimiyetlerini, Allah korkularına ve takvalarına dair alametleri gördükçe daha da şevklenirler, aynı şekilde beraberlerindeki müminlerin Allah'ın rızasını ve sevgisini kazanmış, ahirette üstün makam sahibi kimseler olabileceğini ummanın heyecanını da yaşarlar. Zira böyle bir durumda Allah'a çok yakın, O'na dost olmuş ve belki de Allah'ın dost edindiği biriyle dost olmuş olacaklardır.

Ayrıca onların sevgileri sonsuz bir beraberlik anlayışına dayalı olduğu için hiçbir zaman son bulmaz. Bu dünyada başlamış olan beraberlikleri ölümle son bulmayacak, aksine daha da mükemmelleşerek ahirette de sonsuza kadar devam edecektir. Müminlerin sevgi anlayışı bu noktada bir kez daha cahiliye toplumunun sevgisinden ayrılır. Onlar sevgilerinde ve dostluklarında sonsuz bir beraberliğe niyet etmemiş oldukları için sadakat, vefa ve güven kavramları da onlar için anlamını yitirmiştir. Dost olduklarını iddia eden iki insan, bu dostluklarının süresine bir sınır getirmişlerse, bu, onların her an için dostluklarına son verebilme kapısını da açık bıraktıkları anlamına gelir. Her iki tarafın da karşılıklı olarak bu ihtimalin bilincinde olması da onları birbirlerine karşı son derece temkinli ve tedirgin hale getirir. Bu temkin ise, sevgi ve dostluğun gereği olan samimiyeti ortadan kaldırır. Söz konusu kişilerin kendi

aralarındaki samimiyetleri sınırlıdır. Çünkü dostluklarının bitmesi durumunda gösterdikleri samimiyetin kendilerini mağdur edeceğini düşünürler.

Salih Müslümanlarda ise bu tür bir hesap söz konusu olmaz. Sonsuzluğa niyet eden insan sonsuza kadar sadakatinde, sevgisinde ve arkadaşlığında kararlılık gösterecek demektir. İşte müminlerin sevgilerine ve dostluklarına ayrıcalık katan sonsuzluğa niyet, yaşadıkları sevgiden büyük bir haz duymalarını da sağlar. Bu, sevdikleri insanlarla cennette de birlikte olmayı ummanın ve sonsuza kadar sevgilerinde sadık kalacaklarını bilmenin heyecanıdır.

İyileri koruma konusunda duydukları şevk

Allah, "Size ne oluyor ki, Allah yolunda ve: "Rabbimiz, bizi halkı zalim olan bu ülkeden çıkar, bize Katından bir veli (koruyucu sahib) gönder, bize Katından bir yardım eden yolla" diyen erkekler, kadınlar ve çocuklardan zayıf bırakılmışlar adına savaşmıyorsunuz?" (Nisa Suresi, 75) ayetiyle zulüm altında olup da bir kurtarıcı bekleyen insanların durumuna dikkat çekmiştir. Bu ayet gereği kendi haklarını koruyamayacak durumda olan masum insanları korumak, onlara yardım etmek, onları güvenliğe kavuşturmak müminlerin vicdani bir sorumluluğudur.

Bu sorumluluklarının bilincinde olan Müslümanlar, sadece iman ettikleri için eziyet gören insanları zulümden kurtarabilme konusunda içlerinde büyük bir istek ve şevk duyarlar. Güçlü bir vicdana ve yine hassas bir adalet anlayışına sahip olmaları nedeniyle masum insanların eziyet görmesine asla göz yummazlar. Maddi manevi tüm imkanlarını ortaya koyarak onlara yardım ederler. İçlerindeki şevk ve heyecan hisleri onlara bu yönde büyük bir cesaret ve güç kazandırır.

Allah'ın müminlerin üzerine yüklediği bir başka sorumluluk da kötülüklere karşı mücadele etmek, insanları kötülüklerden sakındırmaktır. Müminler bu konuda da şevk içindedirler; zira kötülere karşı mücadele etmek, yeryüzünde zulmü ordan kaldırmak, barış ve güvenlik ortamını oluşturmak insanlık adına yapılabilecek en büyük ve en şerefli hizmetlerden biridir. İnananların kötülükten sakındırma sorumluluklarını yerine getirmelerinin önemine Kuran'da şöyle dikkat çekilmiştir:

Kendilerine hatırlatılanı unuttuklarında ise, Biz de kötülükten sakındıranları kurtardık. Zulmedenleri yaptıkları fısk dolayısıyla pek zorlu bir azab ile yakaladık. (Araf Suresi, 165)

Kuran'da ayrıca pek çok peygamberin iyileri koruma ve kötülere karşı mücadele etme konusunda duydukları şevk ve heyecana örnekler verilmiştir.

Örneğin Hz. Musa yaşadığı dönemde, İsrailoğullarını Mısır hükümdarı olan Firavun'un zulmünden kurtarabilmek için büyük bir çaba harcamıştır. Kuran'da "... gerçekten yeryüzünde büyüklenen bir zorba ve gerçekten ölçüyü taşıranlardandı." (Yunus Suresi, 83) sözleriyle tanıtılan Firavun, Mısır halkını köle olarak çalıştırmakta, kadınları sağ bırakıp erkek çocuklarını öldürterek halkına işkence yapmaktaydı. Hz. Musa, Allah'tan gelen "Haydi ona gidin de deyin ki: Biz senin Rabbinin elçileriyiz, İsrailoğullarını bizimle birlikte gönder ve onlara (artık) azab verme. Sana Rabbinden bir ayetle geldik. Selam, hidayete tabi olanların üzerine olsun." (Taha Suresi, 47) şeklindeki vahiy üzerine, Firavun'a gitmiş ve halkına yaptığı zulmü durdurmasını istemiştir. Ayrıca onların kendisiyle birlikte Mısır'dan çıkmalarına izin vermesini talep etmiştir.

Bu örnekte görüldüğü gibi, Hz. Musa zulüm altındaki insanları güvenliğe kavuşturma sorumluluğunu üstlenmiş, hatta başka ayetlerde bildirildiği gibi, yıllar yılı bu konuda zorlu bir mücadele vermiştir. Masum insanlara yapılan eziyet son bulana kadar da zalimlerin peşini bırakmamıştır.

Gösterdiği fiili çabanın yanı sıra zulüm altında olan bu insanları manevi açıdan da güçlendirip cesaretlendirmeye çalışmış ve onları sabırla Allah'tan yardım dilemeye davet etmiştir. Nitekim bu konuda gösterdiği şevk ve azim sonucunda Allah, onu ve beraberindeki müminleri Firavun'a karşı üstün getirmiştir.

Kuran'daki bu örneklerden anlaşıldığı gibi, müminler her zaman için iyilerin yani şefkatli, merhametli, hoşgörülü, adaletli, yardımsever, fedakar insanların yanında, kötülerin yani kindar, zalim, bencil insanların ise karşısında olurlar. Her zaman için zulüm yanlısı olanların zorbalıklarını durdurmaya ve zulüm görenleri de kurtarmaya çalışırlar. Tüm bunları yaparken de Allah'ın bir emrini yerine getiriyor olmanın şevk ve heyecanını yaşarlar. Zira gösterdikleri bu güzel tavır ile Allah'ın adaletini ayakta tutmuş, vicdanlarının sesini dinlemiş, Kuran ahlakını uygulamış ve böylece masum insanları güvenliğe kavuşturmuş olmaktadırlar. İşte tüm bunların heyecanı da onlara büyük bir haz vermektedir.

İnananların bu konuda gösterdikleri sarsılmaz kararlılık, aynı zamanda onların ahlaken de gelişmelerini sağlar. Allah'ı razı etmek gayretiyle büyük sorumluluk yüklenen insanların ahlaklarının güzelleştiğine İslam büyüğümüz Bediüzzaman Said Nursi de bir sözünde dikkat çekmiştir:

"Maksadın büyümesiyle himmet (samimi gayret) de büyür ve hamiyet-i İslamiyenin (Müslümanlara sahip çıkma gayreti) galeyanı (coşkusu) ile ahlak da tekemmül eder (olgunlaşır). (Divan-ı Harbi Örfi, s.45)

İbadetleri yerine getirmenin verdiği heyecan...

Allah'ı razı edebilmek ve sevgisini kazanabilmek müminler için herşeyden önemlidir. Bu nedenle hayatları boyunca Allah'a daha da yakınlaşabilmenin yollarını ararlar. Allah "Ey iman edenler, Allah'tan korkup-sakının ve (sizi) O'na (yaklaştıracak) vesile arayın..." (Maide Suresi, 35) ayetiyle müminlere bunu emretmiştir.

Müslümanlar, Kuran'da bildirilen ibadetleri yerine getirmeyi kendilerini Allah'a yakınlaştıracak önemli bir yol olarak görürler. Ancak bunun için ibadetlerin sadece fiili olarak yerine getirilmesinin yeterli olmadığını, Allah Katında asıl makbul olanın tüm bunları samimiyet ve ibadet heyecanı ile yapmak olduğunu da bilirler. Zira Allah bir ayetinde müminlerin Allah için kestikleri kurbanların ne etlerinin ne de kanlarının Allah'a ulaşacağını, asıl ulaşacak olanın kalplerindeki takva olduğunu bildirmiştir:

"Onların etleri ve kanları kesin olarak Allah'a ulaşmaz, ancak O'na sizden takva ulaşır. İşte böyle, onlara sizin için boyun eğdirmiştir; O'nun size hidayet vermesine karşılık Allah'ı tekbir etmeniz için. Güzellikte bulunanlara müjde ver." (Hac Suresi, 37)

İşte bu gerçeğin farkında olan müminler de Allah Katında asıl değer görecek olanın samimiyetleri ve ihlasları olduğunu bilerek, her yaptıklarını ibadet heyecanı ile yerine getirirler.

Kuran'da müminlerin ibadetleri uygulama konusunda hissettikleri şevk ve heyecana dair pek çok örnek verilmiştir. Bunlardan bazıları ilerleyen sayfalarda anlatılmaktadır.

Kuran ayetlerini okumaktan duyulan heyecan...

Allah Kuran'da müminlerden "Bizim ayetlerimize, ancak kendilerine hatırlatıldığı zaman, hemen secdeye kapananlar, Rablerini hamd ile tesbih edenler ve büyüklük taslamayan (müstekbir olmayan)lar iman eder." (Secde Suresi, 15) diye bahsetmiştir. Müminlerin, ayetleri duyar duymaz secdeye kapanmaları hiç kuşkusuz ki onların imanlarının gücünden ve Allah'a kulluk etmekten duydukları büyük hazdan kaynaklanmaktadır.

Allah'ın kendilerine, içinde hiçbir şeyin eksik bırakılmadığı ve Allah'ın sözlerinin yer aldığı bir kitap göndermiş olmasından büyük bir heyecan duyarlar. Aynı şekilde Kuran'ın her bir ayetinin Allah'ın onlara olan sevgisinin, merhametinin ve adaletinin birer tecellisi olduğunu bilmenin şevkini de yaşarlar. Dahası tüm bunları kavrayabilecek bir şuur açıklığına sahip olmalarından dolayı ruhlarında büyük bir sevinç duyar ve Allah'a çok içli ve derin bir sevgiyle bağlanırlar. Bu da onlara büyük bir

huzur verir. Kuran'da inananların Allah'ın ayetleri karşısında duydukları bu büyük haz dolayısıyla "ağlayarak secdeye kapandıkları" bildirilmiştir:

De ki: "İster ona inanın, ister inanmayın: O, daha önce kendilerine ilim verilenlere okunduğu zaman, çenelerinin üstüne kapanarak secde ederler." (İsra Suresi, 107)

Ve derler ki: "Rabbimiz Yücedir, Rabbimizin va'di gerçekten gerçekleşmiş bulunuyor." Çeneleri üstüne kapanıp ağlıyorlar ve (Kur'an) onların huşu (saygı dolu korku)larını artırıyor. (İsra Suresi, 108-109)

Allah ayetlerin devamında da okudukları ayetlerin onların huşularını, yani Allah'a olan saygı dolu korkularını artırdığına dikkat çekmiştir. Yine bir başka ayette de Allah peygamberlerin Allah'ın ayetleri karşısında duydukları heyecanın şiddetinden ağlayarak secdeye kapandıklarını bildirmiştir:

İşte bunlar; kendilerine Allah'ın nimet verdiği peygamberlerdendir; Adem'in soyundan, Nuh ile birlikte taşıdıklarımız (insan nesillerin)den, İbrahim ve İsrail (Yakup)in soyundan, doğru yola eriştirdiklerimizden ve seçtiklerimizdendirler. Onlara Rahman (olan Allah')ın ayetleri okunduğunda, ağlayarak secdeye kapanırlar. (Meryem Suresi, 58)

Bir başka ayette ise müminlerin Kuran ayetleri karşısında duydukları Allah korkusundan dolayı derilerinin ürperdiği şöyle anlatılmaktadır:

Allah, müteşabih (benzeşmeli), ikişerli bir kitap olarak sözün en güzelini indirdi. Rablerine karşı içleri titreyerek-korkanların O'ndan derileri ürperir. Sonra onların derileri ve kalpleri Allah'ın zikrine (karşı) yumuşar-yatışır. İşte bu, Allah'ın yol göstermesidir, onunla dilediğini hidayete erdirir. Allah, kimi saptırırsa, artık onun için de bir yol gösterici yoktur. (Zümer Suresi, 23)

Dua etmekten duyulan heyecan...

Allah, "Kullarım Beni sana soracak olursa, muhakkak ki Ben (onlara) pek yakınım. Bana dua ettiği zaman dua edenin duasına cevap veririm. Öyleyse, onlar da Benim çağrıma cevap versinler ve Bana iman etsinler. Umulur ki irşad (doğru yolu bulmuş) olurlar." (Bakara Suresi, 186) ayetiyle tüm insanları dua etmeye çağırmıştır. Onlara şah damarlarından daha yakın olduğunu, dua ettikleri anda onları duyduğunu ve dualarına karşılık vereceğini müjdelemiştir. Allah'ın insanlara böyle bir imkan tanımış olması, kullarının her söylediğine, her düşündüğüne şahit olması müminler için büyük bir heyecan vesilesidir. Bu, Allah'ın müminlere dost olduğunu, onlar üzerinde her an korumasının olduğunu ve onlara her an rahmet etmekte olduğunu bilmenin heyecanıdır. Bu nedenle inananlar da büyük bir şevk ve ihtiyaç içerisinde Rabbimiz'e sığınır ve her an her konuda O'ndan yardım dilerler.

Onlara bu konuda heyecan veren şeylerden biri de Allah'tan isteyebilecekleri konuların hiçbir sınırı olmayışıdır. Her insan Allah'tan ihtiyaç duyduğu küçük büyük, maddi manevi herşeyi isteyebilme imkanına sahiptir. Allah kullarının dualarına, onlar için en hayırlı olacak şekilde karşılık vermektedir.

Allah'a yakınlık için bir yol olan,
tevbe etmenin getirdiği şevk ve heyecan

İnsan hata yapmaya açık bir varlıktır. Herşeyi bilmesi ve kusursuz olması elbette ki beklenemez. Nitekim dünya bir imtihan yeridir ve insan buraya eğitilmeye gelmiştir; asıl yurdu ahiret olacaktır. Bu nedenle, bir anlamda eğitim yeri olan bu dünyada pek çok hata işleyebilecek, pek çok eksiği ve kusuru olabilecektir. Önemli olan hatalarda diretmemek, doğruyu görür görmez ardından gitmek, eski huyları terk etmektir. İnsan mükemmeli elde edene kadar bu süreç işler. Müminler eksik ve aciz birer kul olduklarının farkındadırlar. Yaptıkları hataların ardından bağışlanma diler, tevbe ederler. Kuran'da önemli bir ibadet olarak dikkat çekilen tevbenin onlara kazandırdığı pek çok manevi güzellik de vardır.

İşte bu nedenle müminler bir hata yaptıklarında asla karamsarlığa kapılmaz, aksine Allah'ın affedebileceğini bilmenin rahatlığını ve şevkini yaşarlar. Hatalı olduklarını fark ettikleri anda hiç vakit kaybetmeden Allah'a sığınır ve bağışlanma dilerler. Allah samimi kullarının bu özelliklerini Kuran'da şöyle bildirmiştir:

"Ve 'çirkin bir hayasızlık' işledikleri ya da nefislerine zulmettikleri zaman, Allah'ı hatırlayıp hemen günahlarından dolayı bağışlanma isteyenlerdir. Allah'tan başka günahları bağışlayan kimdir? Bir de onlar yaptıkları (kötü şeylerde) bile bile ısrar etmeyenlerdir." (Al-i İmran Suresi, 135)

Allah'ın samimiyetle yapılan tevbeleri bağışlayacağını müjdelemiş olması inananlara büyük bir umut ve heyecan verir. Çünkü ne kadar çok hataları olsa bile ölüm anına kadar her zaman arınabilme ve cennete layık olabilecek bir ahlaka ulaşabilme imkanları vardır. Allah Kuran'da insanlara olan bu rahmetini ve sevgisini şöyle açıklamıştır:

(Benden onlara) De ki: "Ey kendi aleyhlerinde olmak üzere ölçüyü taşıran kullarım. Allah'ın rahmetinden umut kesmeyin. Şüphesiz Allah, bütün günahları bağışlar. Çünkü O, bağışlayandır, esirgeyendir." (Zümer Suresi, 53)

İşte Allah'ın üzerlerindeki bu şefkatini ve affediciliğini görmek, Kendisi'ne her sığındıklarında Rabbimiz'in merhameti ile karşılık göreceklerini ummak müminlerin kalplerinde derin bir coşku ve heyecan hissi oluşturur.

Kuran ahlakını tebliğ etmenin verdiği heyecan...

Allah müminler arasında insanları iyiye, hayra ve güzel olana çağıran bir topluluk bulunmasını emretmiştir:

"Sizden; hayra çağıran, iyiliği (marufu) emreden ve kötülükten (münkerden) sakındıran bir topluluk bulunsun. Kurtuluşa erenler işte bunlardır." (Al-i İmran Suresi, 104)

Salih Müslümanlar Allah'ın bu ayeti doğrultusunda insanlara Kuran ahlakının güzelliğini ve cahiliye sisteminin ahlakını yaşamanın yanlışlığını anlatmaya ve onları Allah'ın dinine yöneltmeye çalışırlar. Kendileri dinin getirdiği güzel ahlakı yaşadıkları ve bunun insanlara nasıl konforlu bir hayat sunduğunu görebildikleri için, aynı huzuru ve güzelliği diğer insanların da yaşamasını isterler. Daha da önemlisi cehennemin ne kadar kesin bir gerçek olduğunu bildikleri için, tüm insanların Allah'ın razı olacağı bir hayat sürerek cehennemdeki sonsuz azaptan korunmalarını isterler.

Onlar için tek bir insanın dahi doğruyu görebilmesi son derece önemlidir. Çünkü bu kişi için dünyada yaptıklarına karşılık olarak sonsuz cennet ya da cehennem hayatı vardır. Bu nedenle tek bir insanın dahi cehennemden kurtulup Allah'ın rahmetine kavuşabilmesi için her türlü fedakarlığı seve seve göze alırlar. Gerektiğinde aylarını, yıllarını, gece gündüz demeden bu kişinin dine ısındırılabilmesi ve mümin ahlakını benimsemesi için harcayabilirler. Aynı şekilde yine tek bir insanın ahireti için tüm

maddi imkanlarını da büyük bir şevk ve istekle ortaya koyabilirler. Bu konudaki şevkleri onlara hem fiziksel hem de manevi anlamda büyük bir güç kazandırır. Hayatlarının sonuna kadar Allah'ın dinini en güzel ve hikmetli şekilde anlatmaya devam ederler.

Ancak şunu da belirtmek gerekir ki, tüm bu çabalarına karşılık tek bir kişi bile hidayet bulmasa, müminler yine de aynı şevkle tebliğlerine devam ederler. Çünkü onların sorumluluğu sadece dini anlatmaktır. İnsanlara hidayet verecek olan Allah'tır. Nitekim Kuran'da Peygamber Efendimizin gösterdiği ihlaslı ve yoğun çabaya rağmen Mekke müşriklerinden pek çok kişinin iman etmediği ve buna karşılık Allah'ın "Gerçek şu ki, sen, sevdiğini hidayete erdiremezsin, ancak Allah, dilediğini hidayete erdirir; O, hidayete erecek olanları daha iyi bilendir." (Kasas Suresi, 56) ayetiyle Peygamberimiz (sav)'e bu durumu hatırlattığı bildirilmektedir.

Kuran'da Peygamber Efendimiz gibi diğer tüm peygamberlerin de tebliğ konusunda büyük bir şevk ve heyecan ile hareket ettiklerine dikkat çekilmiştir. Her biri bu uğurda çeşitli zorluklarla karşılaştıkları halde asla yılgınlığa kapılmamışlardır. Aksine kavimlerine doğruyu gösterebilmek için her yolu denemişlerdir. Kuran'da Hz. Nuh'un bu konudaki ihlaslı çabasına şöyle dikkat çekilmiştir:

Dedi ki: "Rabbim, gerçekten kavmimi gece ve gündüz davet edip-durdum." "Fakat davet etmem, bir kaçıştan başkasını arttırmadı." "Doğrusu ben, onları bağışlaman için her davet edişimde, onlar parmaklarını kulaklarına tıkadılar, örtülerini başlarına çektiler ve büyüklük tasladıkça büyüklük gösterip-direttiler.' "Sonra onları açıktan açığa davet ettim." "Daha sonra (davamı) onlara açıkça ilan ettim ve kendilerine gizli gizli yollarla yanaşmak istedim." "Bundan böyle" dedim. "Rabbinizden mağfiret isteyin; çünkü gerçekten O, çok bağışlayandır. (Nuh Suresi, 5-10)

Ayetlerde görüldüğü gibi Hz. Nuh, yaşadığı toplumdaki insanların kalplerini imana ısındırabilmek için şevkle Allah'ın dinini tebliğ etmiştir. Onların tüm kaçışlarına rağmen gece gündüz demeden Allah'ın büyüklüğünü anlatmıştır. Onlar ise hakkı her duyduklarında inatla bu tebliğden yüz çevirmişlerdir. Hz. Nuh, Allah'ın emrini yerine getirmekten, dini tebliğ etmekten duyduğu şevk ve heyecan sayesinde onların bu tavırlarına aldırmamış, yılmaz bir kararlılıkla görevine devam etmiştir. Tüm büyüklenmelerine karşı onlara imanı sevdirmenin farklı yollarını aramıştır. Kimi zaman açıktan açığa kimi zaman da gizli yollarla Allah'ın varlığını anlatarak onları yaşadıkları cahiliye sisteminin zorluklarından kurtarmak istemiştir.

Ancak unutmamak gerekir ki Hz. Nuh ve onun gibi büyük bir şevk ve ihlasla Allah'ın dinini tebliğ edenler, bu uğurda sarf ettikleri her kelimenin, her çabanın karşılığını -Allah'ın izniyle- en güzeliyle alacaklardır. Çünkü Allah, "Tevbe edenler, ibadet edenler, hamd edenler, (İslam uğrunda) seyahat edenler, rükû edenler, secde edenler, iyiliği emredenler, kötülükten sakındıranlar ve Allah'ın sınırlarını koruyanlar;

sen (bütün) müminleri müjdele." (Tevbe Suresi, 112) ayetinde de bildirdiği gibi, insanlara iyiliği emredip kötülükten sakındıranları rahmetiyle müjdelemiştir.

Cenneti düşünmenin verdiği heyecan…

Müminlerin en fazla heyecan duydukları konulardan biri de cenneti ve cennet nimetlerini düşünmektir. Çünkü cennet, insanlara, daha önce dünya hayatında eşine benzerine rastlamadıkları bambaşka bir hayat sunmaktadır. Orada dünya hayatında karşılaşılan eksikliklerin ve kusurların hiçbiri yoktur. Çünkü cennet, dünya hayatı gibi bir imtihan mekanı olarak değil, bir mükafat yurdu olarak yaratılmıştır. Dahası Allah, insanların cennete özlem duymaları ve ona kavuşmak için çaba harcamaları için dünya hayatını özel olarak kusurlu yaratmıştır. Hayatı boyunca, içinde mükemmelliğe ulaşma arzusuyla yaşayan insan, dünyadaki yaşamın bu eksikliklerini gördükçe cenneti daha da büyük bir heyecanla arzular.

Müminler ahirette cennetle birlikte hayatları boyunca büyük bir çaba göstererek sakınmaya çalıştıkları cehennem azabından kurtulmuş olmanın sevincini de yaşayacaklardır. Dünya hayatında Allah'ın dinine, Kuran ahlakının yaşanmasına ve inananlara karşı mücadele edenler, onlara eziyet etmeye kalkışanlar Allah'ın sonsuz adaletinin bir tecellisi olarak hak ettikleri karşılığı tam olarak cehennemde alacaklardır. Kuran'da bu kimselerin alacakları karşılık ve müminlerin bundan duydukları sevinç şöyle bildirilmiştir:

Doğrusu, 'suç ve günah işleyenler,' kimi iman edenlere gülüp-geçerlerdi. Yanlarına vardıkları zaman, birbirlerine kaş-göz ederlerdi. Kendi yakınlarına döndükleri zaman neşeyle dönerlerdi. Onları gördükleri zaman ise: "Bunlar elbette şaşkın-sapıklardır" derlerdi. Oysa kendileri onların üzerine gözcü olarak gönderilmemişlerdi. Artık bugün, iman edenler, kafir olanlara gülmektedirler. Tahtlar üzerinde bakıp-seyretmek suretiyle. Nasıl, kafir olanlar, işlediklerinin 'feci karşılığını gördüler mi?' (Mutaffifin Suresi, 29-36)

Bir başka ayette ise inkarcıların Allah'ın adaletiyle karşılık bulmalarının, müminlerin kalplerini şifaya kavuşturduğu bildirilmektedir. Öyle ki Allah'ın bu vaadini sadece düşünmek dahi inananların kalbinde heyecan oluşturmaktadır.

Bunun yanında cennette melekler tarafından selam sözleriyle karşılanıp orada en güzel şekilde ağırlanacaklarını düşünmek de inananlara derin bir haz verir. Hem Allah'ın meleklerini görecekler, hem de onlar tarafından ebedi yurtları olan cennetlere sokulacaklardır. Dünya hayatında Allah'a kulluk etmekten kaçınanlar acı ve korku içinde, cehennem zebanileri tarafından karşılanırken, müminler huzur ve güvenlik içerisinde meleklere tabi olacaklardır. Bunu umut etmek bile onların büyük bir sevince kapılmalarına vesile olur. Kuran'da müminlerin cennetteki karşılanışları şöyle anlatılmaktadır:

Onlar, Adn cennetlerine girerler. Babalarından, eşlerinden ve soylarından 'salih davranışlarda' bulunanlar da (Adn cennetlerine girer). Melekler onlara her bir kapıdan girip (şöyle derler:) "Sabrettiğinize karşılık selam size. (Dünya) Yurdun(un) sonu ne güzel." (Rad Suresi, 23-24)

"Ki melekler, güzellikle canlarını aldıklarında: "Selam size" derler. "Yaptıklarınıza karşılık olmak üzere cennete girin." (Nahl Suresi, 32)

Müminlerin cenneti düşünerek heyecanlanmalarının bir sebebi de hiç kuşkusuz ki orada kendilerine sunulacağı vaat edilen nimetlerin benzersizliğidir. Ancak bunlardan daha da heyecan verici olanı ise onların hayatları boyunca büyük bir şevkle arzuladıkları sonuca kavuşacak, Rabbimiz'in rızasını kazanacak olmalarıdır. Allah, "Öne geçen Muhacirler ve Ensar ile onlara güzellikle uyanlar; Allah onlardan hoşnut olmuştur, onlar da O'ndan hoşnut olmuşlardır ve (Allah) onlara, içinde ebedi kalacakları, altından ırmaklar akan cennetler hazırlamıştır. İşte büyük 'kurtuluş ve mutluluk' budur." (Tevbe Suresi, 100) ayetiyle, cennetine kabul ettiği kullarından hoşnut olduğunu müjdelemektedir. Nitekim Kuran'da cennet nimetleri arasında en büyük nimetin "Allah'tan olan hoşnutluk" olduğu bildirilmiştir:

Allah, mümin erkeklere ve mümin kadınlara içinde ebedi kalmak üzere, altından ırmaklar akan cennetler ve Adn cennetlerinde güzel meskenler vaadetmiştir. Allah'tan olan hoşnutluk ise en büyüktür. Işte büyük kurtuluş ve mutluluk budur. (Tevbe Suresi, 72)

Ayrıca Allah "Çok esirgeyen Rabb'dan onlara bir de sözlü "Selam" (vardır)." (Yasin Suresi, 58) ayetiyle, inananlar için bir müjde daha vermiştir. Bu, müminlerin bir ömür süresince gösterdikleri samimi çabalarına karşılık alabilecekleri en güzel mükafattır.

İnananlar, Kuran ayetleri ile anlatılan ancak insan kavrayışının çok daha üzerinde bir mükemmelliğe sahip olan cennetin güzelliğini düşünmenin heyecanını da yaşarlar. Allah orada insan nefsinin isteyebileceği, aklın tasavvur edebileceği her türlü güzelliğin ve nimetin olacağını bildirmiştir. İnsanın dünya hayatındaki sınırlı ufku ile bu güzelliklerin çeşitlerini tahayyül edebilmesi ise ancak bir dereceye kadar mümkündür. Öyle ki cennet, inanan insanlar için sonsuz sayıda sürprizlerle doludur. İşte bu sürprizleri düşünmek ve bunların -Allah'ın dilemesi dışında- sonsuza kadar süreceğini bilmek insana büyük bir heyecan verir.

Kuran'da cennet nimetlerinin bir bölümü, müminlere bildirilmiştir. Örneğin müminler, cennetlerde tüm sevdikleriyle, dostlarıyla birlikte olacaklardır. Orada gelmiş geçmiş tüm peygamberlerle, şehitlerle, sıddıklarla, Rabbanilerle ve salih müminlerle dostluk edecek ve sonsuza kadar da sadece Allah'ın razı olduğu bu insanlarla birlikte

yaşayacaklardır. Orada sevgiyi ve dostluğu olabilecek en yoğun şekilde tadacak ve asla bıkkınlığa kapılmayacaklardır.

Şeytanın cennet halkıyla hiçbir bağlantısı olamayacak ve o da sonsuza dek cehennem ateşinde hak ettiği azabı yaşayacaktır. Oradaki herkes güvenilir, herkes Allah'a sadık ve herkes güzel ahlaklı olacaktır. Kötü ahlak özelliklerinden hiçbirini görmek mümkün olmayacak, kin, öfke, haset gibi cahiliye tavırları sonsuza kadar yok olacaktır.

Cennette, dünya hayatındaki mücadele ortamının tüm zorlukları ortadan kalkmış olacaktır. Tuzak kuranların tuzaklarını bozmak için mücadele etmek ya da münafıkların oyunlarına karşı dikkatli olmak gibi bir çaba içerisinde bulunmak gerekmeyecektir. Orada inananlar sonsuza kadar sadece nefislerinin hoşuna giden nimetler içerisinde huzur ve keyifle ağırlanacaklardır. Tüm insanlar olabilecek en güzel suretleriyle yaratılacak ve dünyadaki tüm insani kusurlarından arınmış olacaklardır. "Güzel huylu", "güzel yüzlü", "birbirlerine sevgiyle tutkun ve yaşıt" eşlerle birlikte olacaklardır. Orada hiçbir şey dünya hayatının kurallarına bağlı olmayacak, tüm sebepler ortadan kalkacak ve yepyeni bir hayat ve yepyeni nimetler yaratılacaktır. Oradaki köşkler, tahtlar, döşekler hepsi muhteşem güzellikte olacak; baldan ırmaklar, devşirilmesi kolay, hiçbir şekilde yemişleri eksilmeyen meyve ağaçları ve daha insanın isteyebileceği niceleri olacaktır.

Daha da önemlisi cennette insan aklının dünyadayken kavramakta zorluk çektiği sonsuzluk yaşanacaktır. Yüzlerce, binlerce, milyarlarca, trilyonlarca, katrilyonlarca yıl değil, trilyon çarpı trilyon yıl da değil, hiç bitmeyen, sonu gelmeyen sonsuz bir hayat olacaktır. İnsanın dünyada sahip olduğu bıkkınlık, sıkılma gibi hisler de alınmış olacak ve insan sonsuza kadar yaşadığı her andan büyük bir keyif duyacaktır.

İşte dünya hayatında, cennette karşılaşmayı umdukları bu nimetleri düşünmek müminlere büyük bir zevk ve heyecan verir. Bir an önce bu nimetlere kavuşma heyecanı ile daha da şevklenir ve Allah'ın cennete layık kullarından olabilmek için daha fazla çaba harcarlar. Kuran'da emredildiği gibi, "... eni göklerle yer kadar olan cennete kavuşmak için..." (Al-i İmran Suresi, 133) hayırlarda yarışır ve öne geçenlerden olmaya gayret ederler.

ŞEVK VE HEYECAN MÜMİNE NELER KAZANDIRIR?

Güç ve kuvvet kazandırır...

İnsanlar hayatları boyunca kendilerini hem zihinsel hem de fiziksel açıdan güçlendirebilmenin yollarını ararlar. Bunun için bilimin ve tıbbın tüm imkanlarına başvurur, türlü türlü ilaçlarla ya da zihin egzersizleriyle ilerleme kaydetmeye çalışırlar. Ancak hiçbir zaman için yaşamlarının sonuna kadar kendilerini canlı, hayat dolu, şevk içinde tutacak bir formüle ulaşamazlar.

İnsanı hem zihinsel hem de fiziksel açıdan güçlü ve zinde tutacak olan, imandır. Kişinin kalbindeki Allah korkusu onu her an uyanık, zinde ve güçlü kılar. Allah müminlere, Kendisi'ne olan imanlarına ve Kuran'a olan bağlılıklarına karşılık bu gücü verir. İnananların Allah'ın rızasını kazanma konusundaki istekleri ve şevkleri, onlara bu bitmek tükenmek bilmeyen gücü kazandırır. Dünya hayatının çok kısa olduğunu, her an ölebileceklerini ve hesap gününün yakınlığını akıllarından çıkarmamaları, onların hiçbir zaman için gevşekliğe kapılmadan, her an zinde ve canlı olmalarını sağlar. İmanın şevki sayesinde bir işi bitirdiklerininde diğerine başlayacak ve durmaksızın hayırlarda yarışacak kadar büyük bir enerji kazanırlar. İçlerindeki şevk ve heyecan ile gece gündüz hiç durmadan salih amellerde, hayırlı işlerde bulunabilirler.

Müminler kazandıkları bu fiziksel gücün yanında zihinsel anlamda da müthiş bir dikkat ve şuur açıklığı elde ederler. Olayların girift noktalarını kolaylıkla görebilir, kimsenin aklına gelmeyecek keskinlikte çözümler üretebilir, olayları en doğru şekilde teşhis edebilir, en doğru sonuçları çıkarabilirler. Fiziksel açıdan en yorgun oldukları anlarda bile yaşadıkları şevkin etkisiyle zihin açıklığına sahip olabilirler. Her işlerini olabilecek en titiz ve mükemmel şekilde yapıp Allah'ın izniyle başarılı şekilde sonuçlandırırlar. Kısacası şevkle yaptıkları her işte, bitmek bilmeyen bir azim ve güç gösterir ve bundan dolayı da hiçbir yılgınlık hissetmezler. Başarıya ulaşamadıkları durumlarda, bunda da bir hayır olduğunu bilir, asla ümitsizliğe kapılmaz, şevklerini yitirmez ve Allah'ın izniyle dünya hayatının güzel sonucunun inananların lehine olacağını bilirler.

Allah'ın yardımını ve desteğini kazandırır...

Kuran'da "... Allah Kendi (dini)ne yardım edenlere kesin olarak yardım eder. Şüphesiz Allah, güçlü olandır, aziz olandır." (Hac Suresi, 40) ayetiyle, Allah, dinine sarılanlara dünya hayatında yardım edeceğini vaat etmiştir.

Kuran'da Allah'ın müminlere olan bu yardımına ilişkin olarak, Talut ve ordusunun örneği verilmiştir. Calut'un ordusuna karşı savaşmak üzere olan Talut'un ordusundaki kişilerden bir kısmı yılgınlık göstermiş ve savaşacak güçleri olmadığını söylemişlerdir.

Gerçekten iman etmiş ve Allah'a şevkle kulluk etmekte olanlar ise, "... Nice küçük topluluk, daha çok olan bir topluluğa Allah'ın izniyle galib gelmiştir; Allah sabredenlerle beraberdir." (Bakara Suresi, 249) diyerek cesaret göstermiş ve Allah'ın yardımına sığınmışlardır. Allah, bu salih kullarını yardımıyla desteklemiş ve az bir topluluk oldukları halde onları Calut'un ordusuna galip getirmiştir. Kuran'da Allah'ın bu yardımı şöyle anlatılmıştır:

Talut, ordusuyla birlikte ayrıldığında dedi ki: "Doğrusu Allah sizi bir ırmakla imtihan edecektir. Kim bundan içerse, artık o benden değildir ve kim de -eliyle bir avuç alanlar hariç- onu tadmazsa bendendir. Küçük bir kısmı hariç (hepsi sudan) içti. O, kendisiyle beraber iman edenlerle (ırmağı) geçince onlar (geride kalanlar): "Bugün bizim Calut'a ve ordusuna karşı (koyacak) gücümüz yok" dediler. (O zaman) Muhakkak Allah'a kavuşacaklarını umanlar (şöyle) dediler: "Nice küçük topluluk, daha çok olan bir topluluğa Allah'ın izniyle galib gelmiştir; Allah sabredenlerle beraberdir."

Onlar, Calut ve ordusuna karşı meydana (savaşa) çıktıklarında, dediler ki: "Rabbimiz, üzerimize sabır yağdır, adımlarımızı sabit kıl (kaydırma) ve kafirler topluluğuna karşı bize yardım et."

Böylece onları, Allah'ın izniyle yenilgiye uğrattılar. Davud Calut'u öldürdü. Allah da ona mülk ve hikmet verdi; ona dilediğinden öğretti. Eğer Allah'ın, insanların bir kısmı ile bir kısmını def'i (engellemesi) olmasaydı, yeryüzü mutlaka fesada uğrardı. Ancak Allah, alemlere karşı büyük fazl (ve ihsan) sahibidir. (Bakara Suresi, 249-251)

Bunun yanında Allah, kendisine gönülden bağlanan kimselerin kalplerine bir güven ve huzur duygusu vererek onların imanlarına iman katmakta ve onları güçlendirmektedir. Bu, Allah'ın, dine şevkle sarılmalarına karşılık müminlere yaptığı bir yardımdır. Kalplerinde yaşadıkları bu huzur ve güven duygusu Müslümanların, her ne zorluk ya da sıkıntıyla karşılaşırlarsa karşılaşsınlar şevklerini yitirmemelerini ve asla yılgınlığa kapılmamalarını sağlamaktadır. Kuran'da Allah'ın müminlerin şevklerine karşılık verdiği destek şöyle bildirilmektedir:

Müminlerin kalplerine, imanlarına iman katıp-arttırsınlar diye, 'güven duygusu ve huzur' indiren O'dur. Göklerin ve yerin orduları Allah'ındır; Allah bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir. (Fetih Suresi, 4)

Andolsun, Allah, sana o ağacın altında biat ederlerken müminlerden razı olmuştur, kalplerinde olanı bilmiş ve böylece üzerlerine 'güven duygusu ve huzur' indirmiştir ve onlara yakın bir fethi sevap (karşılık) olarak vermiştir. (Fetih Suresi, 18)

(Bundan) Sonra Allah, elçisi ile müminlerin üzerine 'güven duygusu ve huzur' indirdi, sizin görmediğiniz orduları indirdi ve inkar edenleri azablandırdı. Bu, inkarcıların cezasıdır. (Tevbe Suresi, 26)

Kuran'da inkar edenlerin, Peygamberimiz (sav)'i öldürmek üzere tuzak kurdukları bir sırada, Allah'ın Hz. Muhammed (sav)'i de Katından huzur ve güvenlik duygusuyla desteklediği bildirilmektedir:

Siz O'na (peygambere) yardım etmezseniz, Allah O'na yardım etmiştir. Hani kafirler ikiden biri olarak O'nu (Mekke'den) çıkarmışlardı; ikisi mağarada olduklarında arkadaşına şöyle diyordu: "Hüzne kapılma, elbette Allah bizimle beraberdir." Böylece Allah O'na 'huzur ve güvenlik duygusunu' indirmişti, O'nu sizin görmediğiniz ordularla desteklemiş, inkar edenlerin de kelimesini (inkar çağrılarını) alçaltmıştı. Oysa Allah'ın kelimesi, Yüce olandır. Allah üstün ve güçlüdür, hüküm ve hikmet sahibidir. (Tevbe Suresi, 40)

İşte Allah'ın Kuran ayetleri ile bildirilen bu yardımı ve desteği müminlerin şevklerinden dolayı dünyada alacakları karşılıklardan biridir. Ahirette alacakları ebedi karşılık ise kuşkusuz çok daha büyüktür.

Cenneti kazandırır...

Allah iman edip salih amellerde bulunanları şöyle müjdeler:

"(Ey Muhammed) iman edip salih amellerde bulunanları müjdele. Gerçekten onlar için altlarından ırmaklar akan cennetler vardır. Kendilerine rızık olarak bu ürünlerden her yedirildiğinde: "Bu daha önce de rızıklandığımızdır" derler. Bu, onlara, (dünyadakine) benzer olarak sunulmuştur. Orada, onlar için tertemiz eşler vardır ve onlar orada süresiz kalacaklardır." (Bakara Suresi, 25)

Allah bu nimeti onların dünya hayatında gösterdikleri şevk ve çabaya karşılık vermektedir. Çünkü Müslümanlar, "Rabbinizden olan mağfiret ve eni göklerle yer kadar olan cennete (kavuşmak için) yarışın; o, muttakiler için hazırlanmıştır." (Al-i İmran Suresi, 133) ayetini en güzel şekilde hayatlarına geçirmiş ve cennete kavuşmak için bir ömür boyu şevkle yarışmışlardır. Allah, "... Kim de gönülden bir hayır yaparsa (karşılığını alır). Şüphesiz Allah, şükrün karşılığını verendir, bilendir." (Bakara Suresi, 158) ayetinde de bildirdiği gibi gönülden, yani şevkle yapılan hayırlara karşılığını verendir. Bu nedenle müminler dünya hayatında yaptıkları zerre kadar hayrın bile karşılığını fazlasıyla alacak ve Allah onlardan, onlar da Allah'tan razı olacaklardır:

Allah dedi ki: "Bu, doğrulara, doğru söylemelerinin yarar sağladığı gündür. Onlar için, içinde ebedi kalacakları, altından ırmaklar akan cennetler vardır. Allah onlardan razı oldu, onlar da O'ndan razı olmuşlardır. İşte büyük 'kurtuluş ve mutluluk' budur." (Maide Suresi, 119)

Ey mutmain (tatmin bulmuş) nefis,
Rabbine, hoşnut edici ve hoşnut edilmiş olarak dön.
Artık kullarımın arasına gir.
Cennetime gir. (Fecr Suresi, 27-30)

DİNİ YÜZEYSEL YAŞAYAN İNSANLARIN ŞEVKSİZLİĞİ

Kitabın başında "iman ediyorum" diyen herkesin imanının bir olamayacağından bahsetmiştik. İşte bu bölümde de gerçek anlamda iman etmeyen insanların imani zayıflıklarından kaynaklanan şevksiz ruh hallerine değineceğiz. Ancak bundan önce bu kimselerin Kuran'da nasıl tanıtıldıklarını, dine olan bakış açılarını ve yaşama amaçlarını ortaya koyarak bu farklılığın nedenlerini açıklayacağız.

Dini yüzeysel yaşayan insanlar kimlerdir?

Kuran ayetlerinde bu kimseler "kalplerinde hastalık bulunanlar", "münafıklar", "ağır davrananlar" ya da "geride kalanlar" olarak da adlandırılmaktadır. En dikkat çekici özelliklerinden biri ise "... Onlar, ne sizdendirler, ne onlardan..." (Mücadele Suresi, 14), "Arada bocalayıp dururlar. Ne onlarla, ne bunlarla..." (Nisa Suresi, 143) ayetleriyle belirtildiği gibi gerçek anlamda ne cahiliye toplumuna ne de mümin topluluğuna dahil olmalarıdır. Ama ilginçtir ki bu insanlar genellikle müminlerin arasında yaşarlar. Dış görünüşleriyle ve kimi tavırlarıyla müminlerinkini andıran bir yaşam sürerler. Fakat aslında onlara hiçbir şekilde benzemezler. Çünkü müminlerin en belirgin vasıfları, Allah'a olan samimi iman ve sadakatleri iken, bu kimseler kalplerinde böyle güçlü bir inanç taşımazlar. Her ne kadar dilleriyle bunun tam aksini söyleseler de gerçekte iman etmiş değildirler. Kuran'da bu durum şöyle bildirilmiştir:

İnsanlardan öyleleri vardır ki: "Biz Allah'a ve ahiret gününe iman ettik" derler; oysa inanmış değildirler. (Sözde) Allah'ı ve iman edenleri aldatırlar. Oysa onlar, yalnızca kendilerini aldatıyorlar ve şuurunda değiller. (Bakara Suresi, 8-9)

Allah ayetlerinde bu kimselerin dilleriyle söylediklerinin kalplerinde sakladıklarından tümüyle farklı olduğuna dikkat çekmiştir. Bunun sebebi, bu kimselerin kalplerinde var olan "hastalık"tır. Kuran'da bu gerçek şöyle açıklanmıştır:

"Kalplerinde hastalık vardır. Allah da hastalıklarını arttırmıştır. Yalan söylemekte olduklarından dolayı, onlar için acı bir azab vardır." (Bakara Suresi, 10)

Ancak bu, fiziki değil manevi bir hastalıktır. Bu hastalıkta kişi imanı gereği gibi kavrayamamakta ve yaşayamamaktadır. Allah'ın varlığının apaçık delillerini gördüğü halde kalbini Allah'a bağlamamakta, O'ndan gereği gibi korkup sakınmamaktadır.

Dolayısıyla Allah'ın dinini tam olarak yaşamamaktadır. Vicdanı kendisine doğruyu gösterdiği halde nefsinin isteklerine kapılarak diliyle tasdik ettiği gerçekleri hayata geçirmekte gevşeklik göstermektedir. Dünya hayatını ve dünya menfaatlerini, ahirette kazanacaklarına oranla çok daha yakın ve kolay görmektedir. Bu yüzden dünyayı daha çok sevmekte ve ahireti geri plana atmaktadır.

Neden müminlerle birlikteler?

Kalbinde hastalık olan kimselerin farklı inançlarına rağmen yine de müminlerin arasında yaşamak istemeleri ise elbette ki ilginçtir. Bunun bir nedeni, bu kimselerin din ahlakının kazandırdığı güzelliklerden ve menfaatlerden, müminlerin sağladığı huzur ve güven ortamından yararlanmak istemeleridir. Cahiliye toplumunda asla bulamayacakları üstün bir ahlaka sahip olan müminler ile birlikte olmayı, böyle insanlardan oluşan bir ortamı daha cazip bulurlar. Dahası her ne kadar kalplerinde kesin bir iman yaşamasalar da, konunun başında da vurgulandığı gibi bu kimseler tamamen inkar etmiş de değildirler. Ne cahiliye toplumundandırlar, ne de müminlerden. Bunun sebebi de bu kimselerin kalplerinde var olan kuşkudur.

Dünya hayatını daha çekici bulmakla birlikte, Allah'ın dünyada ve ahirette müminlere vaat etmiş olduğu nimetleri de son derece cazip görürler. Kesin bir bilgiyle iman etmedikleri halde, "ya doğruysa", "ya gerçekten tüm bu vaat edilenler gerçekleşecekse" gibi bir ihtimal de onları düşündürmektedir. Böyle bir durumda müminlerin kavuşacağı nimetlerden ve güzelliklerden kendilerinin de yararlanabileceklerini umarlar.

Onlara göre, din adına yapılması gereken herşeyi samimi imana sahip olan müminler yapacak, kendileri ise herhangi bir dünyevi menfaat söz konusu olduğunda onlara yanaşarak bu durumdan istifade etmeye çalışacaklardır. Ancak herhangi bir zorluk ya da sıkıntı söz konusu olduğunda da yüz çevirip kaçmaya çalışacaklardır. Kuran'da Peygamberimiz (sav) döneminde yaşamış olan insanlardan örnek verilerek, bu çarpık mantığa şöyle dikkat çekilmiştir:

Şüphesiz içinizden ağır davrananlar vardır. Şayet, size bir musibet isabet edecek olsa: "Doğrusu Allah, bana nimet verdi, çünkü onlarla birlikte olmadım" der. Eğer size Allah'tan bir fazl (zafer) isabet ederse, o zaman da, sanki onunla aranızda hiçbir yakınlık yokmuş gibi kuşkusuz şöyle der; "Keşke onlarla birlikte olsaydım, böylece ben de büyük 'kurtuluş ve mutluluğa' erseydim." (Nisa Suresi, 72- 73)

Onlar sizi gözetleyip-duruyorlar. Size Allah'tan bir fetih (zafer ve ganimet) gelirse: "Sizinle birlikte değil miydik?" derler. Ama kafirlere bir pay düşerse: "Size üstünlük sağlamadık mı, müminlerden size (gelecek tehlikeleri) önlemedik mi?" derler. Allah, kıyamet günü aranızda hükmedecektir. Allah, kafirlere müminlerin aleyhinde kesinlikle yol vermez. (Nisa Suresi, 141)

Ayetlerde açıklandığı gibi, çıkar elde etmeye çalışan bu kimseler, mümin topluluğuyla birlikte hareket ederek onların dünyevi imkanlarından yararlanmak isterler. Böyle bir imkanla karşılaştıklarında hemen kendilerini ön plana çıkarmaya çalışır, dine ve müminlere ne kadar bağlı olduklarından bahsederek Müslümanları ikna

etmeye çalışırlar. Ama o ana kadar göstermiş oldukları şevksizlik ve gevşeklik, tüm müminler tarafından açıkça bilindiği için bu emellerini gerçekleştirmeyi başaramazlar.

Ancak bu kişilerin sahip oldukları öylesine çarpık bir bakış açısıdır ki, samimiyetsiz tavırlarına kendileri de şahit oldukları halde müminlerin ahirette alacakları karşılıktan da yararlanabileceklerini zannederek kendilerini kandırırlar. Kuran'da onların ahirette gösterecekleri bu tavırlara şöyle dikkat çekilmiştir:

O gün, münafık erkekler ile münafık kadınlar, iman edenlere derler ki: "(Ne olur) Bize bir bakın, sizin nurunuzdan birazcık alıp-yararlanalım." Onlara: "Arkanıza (dünyaya) dönün de bir nur arayıp-bulmaya çalışın" denilir. Derken aralarında kapısı olan bir sur çekilmiştir; onun iç yanında rahmet, dış yanında o yönden azab vardır.

(Münafıklar) Onlara seslenirler: "Biz sizlerle birlikte değil miydik?" Derler ki: "Evet, ancak siz kendinizi fitneye düşürdünüz, (Müslümanları acıların ve yıkımların sarmasını) gözetip-beklediniz, (Allah'a ve Islam'a karşı) kuşkulara kapıldınız. Sizleri kuruntular yanıltıp-aldattı. Sonunda Allah'ın emri (olan ölüm) geliverdi; ve o aldatıcı da sizi Allah ile (Allah'ın adını kullanarak, hatta masumca sizden görünerek) aldatmış oldu." Artık bugün sizden herhangi bir fidye alınmaz ve inkar edenlerden de... Barınma yeriniz ateştir, sizin veliniz (size yaraşan dost) odur; o ne kötü bir gidiş yeridir. (Hadid Suresi, 13-15)

Bu kişiler bilmelidirler ki, kalplerinde samimi imanı yaşamadıkları sürece, müminlerle birlikte olmalarının Allah Katında onlara hiçbir faydası olmayacaktır. Çünkü Allah her insana müstakil bir vicdan, akıl ve muhakeme yeteneği vermiştir. Dolayısıyla her insanı tek olarak sorgulayacak, tek olarak mükafatlandıracak ya da tek olarak azaplandıracaktır. Her insan Rabbimiz'in karşısında O'nun rızasını kazanmak için gösterdiği samimi çaba kadar karşılık alacaktır. Bu kimselerin dünya hayatında sadece dilleriyle iman ettiklerini söylemeleri ise elbette ki -Allah'ın dilemesi dışında- yeterli olmayacaktır. Çünkü iman eden bir insanın, bu gerçeği aynı zamanda tüm yaşamıyla da tasdik etmesi gerekmektedir. Bu durumdan gafil olan kişiler ise müminlerin yanında bulunmalarının kendilerine hesap günü de kar getireceğini düşünerek büyük bir aldanışa kapılmış olurlar.

Kalbinde hastalık olanların şevksizliği...

İnsanlardan kimi, Allah'a bir ucundan ibadet eder, eğer kendisine bir hayır dokunursa, bununla tatmin bulur ve eğer kendisine bir fitne isabet edecek olursa yüzü üstü dönüverir. O, dünyayı kaybetmiştir, ahireti de. İşte bu, apaçık bir kayıptır. (Hac Suresi, 11)

Kuran'da yer alan bu ayet, dine tam sarılmayan insanların şevk anlayışını açıkça ortaya koymaktadır. Zira onlar şahsi çıkarları söz konusu olduğu sürece son derece şevkli görünürler. Ancak ne zamanki menfaatleriyle çatışan bir durum ortaya çıkarsa, işte onlar da o zaman şevklerini ve heyecanlarını tümüyle yitirirler. Allah'a ve ahirete samimi olarak iman etmemiş oldukları için böyle bir anda dinin pek çok hükmünü birden unuturlar. Allah'ın dünya hayatını bir imtihan ortamı olarak yarattığını, insanı hayır ve şer gibi görünen pek çok olayla deneyeceğini ve ancak güzel bir sabır

gösterenleri mükafatlandıracağını düşünmezler. Kalplerindeki hastalık nedeniyle kuşkuya kapılır ve Allah'ın yardımından şüpheye düşerler. Allah'a güvenmek yerine ümitsizleşir ve Allah hakkında çeşitli zanlarda bulunmaya başlarlar. Böylece kalplerinde gizlemeye çalıştıkları hastalık, konuşmalarına da yansımaya başlar. Kuran'da bu insanların böyle bir durumda şevklerini bir anda kaybedip Allah'ın vaadinden şüpheye düşmelerine şöyle bir örnek verilmiştir.

Hani, münafık olanlar ve kalplerinde hastalık bulunanlar: "Allah ve Resulü, bize boş bir aldanıştan başka bir şey vadetmedi" diyorlardı. (Ahzab Suresi, 12)

Elbette ki gösterdikleri bu tavır kalplerindeki imanın sağlam olmamasından kaynaklanır. Bu insanlar, karşılaştıkları herşeyin kendilerine bir imtihan olarak yaratıldığını ve imtihana verdikleri tepkilerle, iman edenlerle kalplerinde hastalık bulunanların ayırt edildiğini akledemezler. Kalpten iman etmiş olan müminler ise her ne olursa olsun Allah'a kesin bir güvenle bağlanmış olmanın ve Allah'ın yardımının yakın olduğunu bilmenin huzurunu ve şevkini yaşarlar.

Ağır davranırlar...

Münafık karakterli kimseler inançlarındaki bozukluk nedeniyle müminlerden tamamen farklı ve Kuran'dan çok uzak bir hayat felsefesi geliştirmişlerdir. Mantık örgüleri, Allah'ın rızasını kazanmak üzerine değil, nefislerini hoşnut etmek ve çıkar elde edebilmek üzerine işler. Bu nedenle dinin menfaatleri yönünde hareket etmeyi kendilerince boşa harcanan bir emek olarak nitelendirirler.

Ahirete olan inançları çok bulanıktır. Dolayısıyla ahirete yönelik bir çaba içinde olurlarsa çalışacaklarını, yorulacaklarını, maddi manevi emek sarf edeceklerini ancak dünyada iken ellerine somut anlamda hiçbir şey geçmeyeceğini düşünürler. Dahası dinin menfaati için ayıracakları vakti, ne kadar çok dünya menfaatlerini elde etme uğruna harcarlarsa o kadar karlı çıkacaklarını zannederler. Aksinin kendilerince "saflık" olacağını düşünerek din konusunda yapacakları her hayır işini, "Şüphesiz içinizden ağır davrananlar vardır." (Nisa Suresi, 72) ayetiyle de bildirildiği gibi ağırdan alır ve ortalı bir yol izlerler. Kısacası dünyevi menfaatleri olmayan her konuda son derece şevksizdirler.

İhtiyaç içinde olan, zulüm gören insanlara, Müslümanlara faydalı olmak için çaba harcamalarını gerektiren bir durumla karşılaşırlarsa, mümkün olduğunca ağırdan alırlar. Sürekli çözümsüzlükler üreterek olayı içinden çıkılmaz gibi göstermeye çalışırlar. Dini yaşamadıkları için karşılarına çıkan bir sorunu çözecek, bir hayır işini tamamlayacak güç ve enerjiyi kendilerinde bulamazlar. Ya müminleri yarı yolda bırakacak şekilde bir anda geri çekilir ya da ellerindeki işi olabildiğince baştan savma yaparak bu isteksizliklerini ortaya koyarlar.

Halbuki şevksizliği ile ön plana çıkan aynı kişi, iyi gelir getiren bir fabrikanın başına geçirilip ve kendisine yüksek bir maaş verileceği söylense, hatta bir de başarı

gösterdiği takdirde kendisine şirketin hissedarlarından olacağı vaat edilse, göstereceği tavır son derece farklı olacaktır. Elbette ki elde edeceği dünyevi menfaatleri düşünmenin verdiği coşkuyla işine sahip çıkacaktır. Çözümlenemeyen konular hızla çözülecek, tıkanıklıklar büyük bir hızla giderilecektir.

Görüldüğü gibi kalbinde hastalık bulunan bu kimselerin dinin menfaatleri söz konusu olduğunda gösterdikleri ağırlık ile çıkar elde edeceklerini umdukları durumlarda gösterdikleri şevk arasında büyük farklılıklar vardır. Bu farklılık onların dünya hayatının sağladığı menfaatleri Allah'ın rızasını kazanmaktan daha üstün görmelerinden kaynaklanmaktadır.

Ağır davranmak bir kazanç değil, aksine büyük bir akılsızlıktır...

Kuşkusuz kalplerinde hastalık bulunan kimselerin "ağır davranmaları" büyük bir yanılgı içerisinde olduklarını göstermektedir. Zira Allah yolunda harcanan her çaba insana olabilecek en büyük menfaati sağlar. Kişinin şevkle ortaya koyduğu emek, ona Allah'ın rızasını kazandıracaktır. Allah razı olduğu kullarına hem dünyada hem de ahirette güzellik ve iyilik vaat etmiştir. Dolayısıyla dünya menfaatleri yerine Allah'ın rızasını hedefleyen bir insan, aynı zamanda nefsi adına da olabilecek en güzel karşılığı almış olacak, dünya hayatının da güzelliklerini kazanacaktır.

Ancak şunu da hatırlatmalıyız ki, salih bir müminin şevki, harcadığı çaba sonucunda dünya hayatında somut bir karşılık almak üzerine kurulu değildir. Onun için Allah'ın razı olacağını bilmek yeterlidir. Buna karşılık Allah sonsuz bir adaletin, sevginin, rahmetin ve lütfun da sahibidir. Kendi rızası için yapılan herşeyin karşılığını fazlasıyla verendir.

Allah ayetlerinde tek bir hardal tanesi ya da tek bir zerre kadar dahi olsa, sarf edilen hiçbir emeğin zayi olmayacağını şöyle belirtmiştir:

Gerçek şu ki, Allah zerre ağırlığı kadar haksızlık yapmaz. (Bu ağırlıkta) Bir iyilik olursa, onu kat kat kılar ve Kendi yanından pek büyük bir ecir verir. (Nisa Suresi, 40)

... Bu dünyada güzel davranışlarda bulunanlara güzellik vardır; ahiret yurdu ise daha hayırlıdır. Takva sahiplerinin yurdu ne güzeldir. (Nahl Suresi, 30)

"Ey oğlum, (yaptığın iş) gerçekten bir hardal tanesi ağırlığında olsa da, (bu,) ister bir kaya parçasından ya da göklerde veya yer(in derinliklerinde) de bulunsa bile, Allah onu getirir (açığa çıkarır). Şüphesiz Allah, latif olandır, (herşeyden) haberdardır." (Lokman Suresi, 16)

İnsanların bir kısmının ahirete hazırlık konusunda ağır davranmaları büyük bir akılsızlıktır. Çünkü insan ne kadar büyük bir ciddiyetle çaba harcarsa dünyada ve ahirette o kadar büyük ve güzel bir karşılık alacaktır. Ne kadar ağırdan alırsa da sonsuza kadar o kadar büyük bir kayba uğrayacaktır.

ŞEVKSİZ VE İSTEKSİZCE YAPILAN İŞLERİN SONUCU NE OLUR?

İnsanların büyük çoğunluğu dini yaşama konusundaki şevksizliği sıradan bir durgunluk ve tembellik hali olarak algılar, dolayısıyla bu durumu telafi etmek için herhangi bir çaba harcamazlar. Bunun, kendilerini sonsuza kadar büyük bir kayba sürükleyebilecek derecede önemli bir eksiklik olduğuna ihtimal vermezler. Oysa Kuran'da bu hastalığa dikkat çekilmiş ve insanlar böyle bir tehlikeye karşı uyarılmışlardır. Çünkü insanların, şevksizliğin neden olduğu zararları ahirette bir daha telafi etme imkanı olmayacaktır. Bu kimselerin şevksizlikleri nedeniyle uğradıkları kayıplardan bazılarını özetlemekte fayda vardır.

Kuran'da; "... Allah Kendi (dini)ne yardım edenlere kesin olarak yardım eder. Şüphesiz Allah, güçlü olandır, aziz olandır." (Hac Suresi, 40) ayetiyle de hatırlatıldığı gibi, Allah dine şevkle sarılanların, Allah'ın rızasını kazanmak uğruna canla başla çalışanların yardımcısıdır. Bu konuda isteksiz olan, ağırdan almayı ve geride kalmayı uyanıklık zanneden kimseler ise Allah'ın bu desteğinden mahrum kalırlar.

Bunun yanında söz konusu kişiler, ancak samimi iman ile oluşan akla, şuur ve dikkat açıklığına da sahip olamazlar. Kuran ayetlerinden bazılarına itaat edip bazılarını uygulamadıkları için Kuran'ın "doğru yola iletici" vasfı onlar üzerinde tecelli etmemiş olur. Biraz müminlerden, biraz da cahiliyeden öğrendikleri mantıklarla hareket eder ve bundan dolayı da hiçbir zaman gerçek bir başarıya ulaşamazlar.

Kalplerindeki şevksizlik, onlar üzerinde bir uyku ve gaflet hali oluşturur. İsteksizliklerinden dolayı üşengeç bir yapı gösterir ve yapacakları işi normal süresinden çok daha uzun zamanda yaparlar. Zira ahirete yönelik salih amel kazanmak için yarış halinde değillerdir. Hayır kazanmakta acele etmek ya da bu konuda fiziksel ve zihinsel bir enerji harcamak için kendilerince bir gerekçeleri yoktur. Tıkandıkları bir nokta olduğunda pek çok çözüm bulabilecekleri halde, konuyu bir türlü çözüme ulaştıramazlar.

Kısacası şevksiz insanların yaptıkları işler genellikle verimsiz olur ve bereketsiz sonuçlar verir. Onlar ortaya çıkan bu bereketsizliğe karşı her ne kadar mazeretler öne sürseler de, olayın perde arkasındaki gerçek, sadece iman etmenin şevkini ve heyecanını yaşamamalarıdır.

Ancak şunu da hiç unutmamak gerekir ki, bu kimseler sahip oldukları manevi hastalıkla herkesten çok kendilerine zarar verirler. Çünkü dünya hayatında uğradıkları bu kayıpların yanı sıra ahirette de -Allah'ın dilemesi dışında- büyük bir hüsran ile karşılaşacaklardır. O gün onlar ağır davrandıklarına, yarışıp öne geçenlerden

olmadıklarına pişman olacak ve "sorumsuzca yaptıklarımızdan dolayı yazıklar olsun bize" diyeceklerdir:

Allah'a kavuşmayı yalan sayanlar, doğrusu hüsrana uğramışlardır. Öyle ki, saat (kıyamet günü) apansız onlara geliverince, günahlarını sırtlarına yüklenerek: "Onda (dünyada) sorumsuzca yaptıklarımızdan dolayı yazıklar olsun bize..." derler. Dikkat edin, o işleyip-yüklendikleri ne kötüdür. (Enam Suresi, 31)

Hesap gününde, dünyadayken isteksizce yaptıkları, kaçmaya çalıştıkları ya da ağırdan aldıkları tüm işlerin kendilerine zarar olarak geri döndüğünü göreceklerdir. Allah'ın rızasını kazanmanın önemini anlamazlıktan geldikleri ve gereken çabayı göstermedikleri için tüm amellerinin boşa çıktığına şahit olacaklardır. Kısacası ayette de bildirildiği gibi "çalışmış ama boşa yorulmuş" olacaklardır. Allah bu gerçeği pek çok ayetinde bildirmiştir. Bunlardan birkaçında şöyle buyrulmaktadır:

İman edenler: "Olanca yeminleriyle elbette sizlerle birlik olduklarına ilişkin Allah'a yemin edenler bunlar mıdır? Onların bütün yapıp-ettikleri boşa çıkmıştır, böylece hüsrana uğrayanlar olmuşlardır." derler. (Maide Suresi, 53)

İşte böyle; çünkü gerçekten onlar, Allah'ı gazablandıran şeye uydular ve O'nu razı edecek şeyleri çirkin karşıladılar; bundan dolayı (Allah,) amellerini boşa çıkardı. (Muhammed Suresi, 28)

Şüphesiz inkar edenler, Allah'ın yolundan alıkoyanlar ve kendilerine hidayet açıkça belli olduktan sonra 'elçiye karşı gelip zorluk çıkaranlar', kesin olarak Allah'a hiçbir şeyle zarar veremezler. (Allah,) Onların amellerini boşa çıkaracaktır. (Muhammed Suresi, 32)

O gün, öyle yüzler vardır ki, 'zillet içinde aşağılanmıştır.' Çalışmış, boşuna yorulmuştur. (Gaşiye Suresi, 2-3)

Ayrıca hesap gününde bu kimselerin amel defterlerini sağdan beklerken soldan almaları tehlikesi de vardır. Onlar dünya hayatında müminlerle birarada olmanın ahirette de onları kurtuluşa ulaştırabileceğini düşünürler. Oysaki daha önce de belirttiğimiz gibi Allah'ın karşısında her insan tek başına hesap verecektir. Yanındaki insanların ne kadar şevk gösterdiği ya da ne kadar çok salih amelde bulunduğu bir başkası için hiçbir önem taşımayacaktır.

O gün onlar müminlere "... Biz sizlerle birlikte değil miydik?..." (Hadid Suresi, 14) diye sesleneceklerdir. Ancak onlara, "Kendi kitabını oku; bugün nefsin hesap sorucu

olarak sana yeter." (İsra Suresi, 14) denilecektir. Böylece yaptıklarını ve yapmayıp geride bıraktıklarını kendileri de bilecek ve alacakları karşılığı hak ettiklerine şahit olacaklardır.

ŞEVKSİZLİKTEN KURTULMANIN YOLU

Şevksizliğin tek çözümü: Allah korkusu...

Şevksizliğin kökeninde çoğu zaman bir iman zafiyeti olduğunu, bunun ne kadar tehlikeli bir tavır bozukluğu olduğunu kavrayan bir kimse, bu hastalıktan bir an önce kurtulabilmek için Kuran'da gösterilmiş olan tüm yollara uymalıdır. Öncelikle şevkin asıl kaynağının Allah korkusu olduğunu bilmeli ve bu yönde kendisini güçlendirmeli, derin bir tefekkürle Allah'a olan yakınlığını artırmalıdır. Bu konuda hem Allah'a sözlü olarak dua edip yardım istemeli, hem de fiili olarak harekete geçerek her türlü çabayı göstermelidir.

Hiç kuşkusuz böyle bir durumda insanın ilk yapacağı şeylerden biri de düşünmek olacaktır. Zira Allah Kuran'da vicdanı kullanarak düşünmenin insanı doğruya götüren bir yöntem olduğuna dikkat çekmiştir. İnsan Allah'ın varlığını ve büyüklüğünü, insanlar üzerindeki rahmetini düşünmeli, böylece O'nun rızasını kazanmanın önemini kavramalıdır. Aynı şekilde Allah'ın insanı bir amaç üzerine yarattığını, onu denemekte olduğunu da düşünmelidir. Allah'ın her an kendisiyle beraber olduğunu, görmekte ve işitmekte olduğunu bilmelidir. Yaptığı küçük büyük herşeyin Allah Katında saklandığını ve hesap gününde tüm bunlardan hesaba çekileceğini unutmamalıdır. Ölümün ne kadar yakın olduğunu ve insanı hiç beklemediği bir anda nasıl apansız yakalayabildiğini düşünmelidir.

Bunun yanında dünya hayatının ne kadar kısa, ahiret için birşeyler yapabilmenin de ne kadar aciliyetli olduğunu kavramalıdır. Cennetin güzelliğini, nimetlerin insana ne kadar büyük bir haz vereceğini tefekkür etmeli ve sonsuzluğu anlamaya çalışmalıdır. Aynı şekilde cehennemin nasıl acı azaplarla dolu olduğunu, orada güzel olan, neşe ve zevk veren hiçbir şeyin olmadığını, sonsuza kadar bir daha oradan geri dönüşün mümkün olmayacağını düşünmelidir. Dünyada iken kendisine gerçekler anlatıldığı halde düşünmeyip, üzerinde durmadığı takdirde sonsuza kadar yaşayacağı her an nasıl büyük bir pişmanlık duyacağını bilmelidir.

İnsan tüm bunları samimiyetle düşünürse doğru sonuca varır. Böyle bir sonla karşılaşmaktansa; vicdanının sesini dinleyip, iradesini kullanıp harekete geçmenin, şevkle dine sarılmanın çok kolay olduğunu görecek ve kararını verecektir. Zaten üç-beş on yılı aşmayan hayatını, Allah'ın rızasını, sevgisini ve rahmetini kazanmaya adar ve Rabbimiz'in vaat ettiği cennete kavuşmak için yarışır.

İnsanın cehenneme gitme ihtimalini bir an için olsun düşünmesi de bulunduğu gaflet halinden silkinip kendine gelmesini sağlar. Çünkü cehennem öyle bir yerdir ki dünyadaki hiçbir pişmanlık oradaki pişmanlığı insana yaşatmaz, hiçbir acı da cehennem azabı ile kıyaslanmaz. Bu nedenle bir insanın Kuran'da bildirilen cehennem ayetlerini

okuyarak nasıl bir yerden kurtulmak için çaba sarf etmesi gerektiğini görmesi, şevk kazanmasını sağlayacak önemli bir yol olur.

Her insan tüm bu gerçekleri düşünmeli, şevksizliğin, dünyaya ve ahirete bakış açısındaki yanlışlıklardan kaynaklandığını bilmeli ve bir an önce ahirete yönelik bir çaba içinde olmalıdır. Olaylar karşısında gösterdiği kayıtsızlığa karşılık bir süre sonra vicdanındaki duyarlılığı tamamen kaybedebileceğini ve kalbinin katılaşabileceğini de göz önünde bulundurmalı ve bu durumdan sakınmak için acele etmelidir. Zira Allah "İman edenlerin, Allah'ın ve haktan inmiş olanın zikri için kalplerinin 'saygı ve korku ile yumuşaması' zamanı gelmedi mi? Onlar, bundan önce kendilerine kitap verilmiş, sonra üzerlerinden uzun bir süre geçmiş, böylece kalpleri de katılaşmış bulunanlar gibi olmasınlar. Onlardan çoğu fasık olanlardı." (Hadid Suresi, 16) ayetiyle iman edenlere bu konunun önemini hatırlatmıştır. Bir başka ayette ise Allah, taş gibi hatta daha da katılaşan kalplere karşı Müslümanları uyarmıştır:

Bundan sonra kalpleriniz yine katılaştı; taş gibi, hatta daha katı. Çünkü taşlardan öyleleri vardır ki, onlardan ırmaklar fışkırır, öyleleri vardır ki yarılır, ondan sular çıkar, öyleleri vardır ki Allah korkusuyla yuvarlanır. Allah yaptıklarınızdan gafil (habersiz) değildir. (Bakara Suresi, 74)

Allah yukarıdaki ayetinde, Allah korkusundan dolayı içinden ırmaklar fışkıran, yuvarlanan taşların örneğini vermiştir. İşte Allah korkusu, tıpkı bu benzetmede olduğu gibi şevksiz kimseleri şevkli hale getirecek ve onların Allah'ın rızasını aramak için hayırlarda yarışmalarını sağlayacak ahlaka ulaştıracaktır.

SONUÇ

Kitabın başından bu yana müminlerin dini nasıl büyük bir şevkle yaşadıklarına, bundan nasıl büyük bir haz aldıklarına ve hayırlarda şevkle yarışıp öne geçmelerinden dolayı Allah Katında nasıl üstün ve şerefli bir karşılık alacaklarına değindik. Şevkin müminlere nasıl bir irade, kararlılık ve cesaret vediğine dikkat çektik. Allah'ın, "… eğer (gerçekten) iman etmişseniz en üstün olan sizlersiniz" (Al-i İmran Suresi, 139) ayetinin şevkli insanlar üzerinde nasıl tecelli ettiğini anlattık.

Aynı şekilde Allah'ın ve ahiretin hak olduğunu bildikleri halde gevşeklik göstererek geride kalan kimselerin şevksizliklerine de değindik. Onların nasıl bir kayıp içerisinde olduklarını göstererek, hesap günü ne kadar büyük bir pişmanlığa kapılacaklarını izah ettik. "Çalışıp boşa yorulanlardan" olabileceklerini hatırlatarak, vakit varken onları "gönülden" iman etmeye davet ettik. İman edenlerin arasında yaşadıkları ve Kuran'ı bildikleri halde müminlerden farklı bir karakter gösteren kimseleri, müminlerden hem de "en önde yarışıp, takva sahiplerine önder olanlardan" olmaya çağırdık. Allah'ın dinde şevkli kullarını nasıl rahmetiyle müjdelediğini anlatarak onları harekete geçmeye teşvik ettik. "Uyarılanların nasıl bir sona uğradıklarına bir bak." (Saffat Suresi, 73) ayetiyle, müminlerin arasında, Kuran ahlakının mükemmelliğine yakından şahit olarak uyarılanların sonunun azap olabileceğini hatırlattık.

Kitabın sonuna geldiğimizde ise tüm vicdan sahibi kimselere, vicdanlarının sesini dinleyip Allah'ın Kuran’daki davetine büyük bir şevkle icabet etmelerini bir kez daha hatırlatmak istiyoruz. Çünkü insan, dünyaya bir kez gelir, bir kez imtihan olur ve öldükten sonra bir daha bunun geri dönüşü mümkün değildir.

Dünya hayatı, Kuran'da da bildirildiği gibi "göz açıp kapayıncaya kadar" geçer. İnsan burada vicdanını, iradesini belki bir süre kullanacak ama sonsuza kadar Allah'ın rahmetiyle rahat edecektir. Fakat sadece "burada nefsimin tutkularını tatmin edeyim" diyerek hak dinden yüz çevirecek olursa, eksikliklerle dolu kısa bir dünya hayatı için sonsuz ve mükemmel ahiret hayatını -Allah'ın dilemesi dışında- kaybeder. Oysa bu, asla değmeyecek bir alış-veriş ve değmeyecek bir seçimdir.

Akılcı olan ise dünya hayatında nefsinin peşine düşmeyip cenneti kazanmaktır. Çünkü insan ölüm melekleri ile karşılaştığında dünya hayatında tattığı ve önemli gördüğü zevkleri aklından geçirmeye bile vakti olmayacaktır. Sonrasında ise hesap gününün dehşeti yaşanacaktır.

Ama eğer insan ömrünü Allah'a adamışsa, şevkle dine sarılmışsa, bu dehşetten yana korkacak hiçbir şeyi olmayacak, içi rahat ve huzurlu olacaktır. Çünkü amel defteri temizdir. Hiçbir endişeye kapılmadan "... Alın kitabımı okuyun." (Hakka Suresi, 19) diyecektir. Öyleyse böyle güzel bir sonla karşılaşmak varken neden aksi olsun, neden insan ahirette amel defterini korkuyla versin, neden pişmanlık duysun?… Güzel bir sona

kavuşmak için insanın yapacağı tek şey vicdanını kullanıp samimiyetle ve şevkle Kuran ahlakını yaşamaktır. Zaten insanın asıl rahat edeceği, dünyadan gerçek anlamda keyif alacağı hayat şekli de budur. Aksine yani "dünya hayatını daha iyi yaşayayım" diye hırs yaptığında zaten dünyadan da bir zevk alamadığını görecektir.

Bu nedenle elinizdeki kitapta, tüm insanlar bu vicdan muhasebesini yapmaya, ahiretten yana yaptıklarını hiçbir zaman için yeterli görmemeye ve kendilerine peygamberlerin şevkini, coşkusunu, onların çabasını hedef almaya davet edilmektedir.

İman edenler gelmiş geçmiş tüm Müslümanlar arasında Allah'a en yakın insan olabilmek ve eni göklerle yer kadar olan cennete kavuşmak için yarışmalıdırlar. Çünkü Allah ayetlerinde iman edenleri Kendi rahmetine kavuşabilmeleri için büyük bir şevkle hayırlarda yarışıp öne geçmeye çağırmaktadır.

Hiçbir zaman unutulmamalıdır ki, Allah dine şevkle sarılanları ahiretteki dereceleri bakımından üstün tutmuş ve onlara nimetlerle donatılmış cennetlerini vaat etmiştir. Vakıa Suresi'ndeki ayetlerde sonsuz şefkat sahibi olan Rabbimiz iman edenleri şöyle müjdelemektedir:

Yarışıp öne geçenler de, öne geçmiş öncülerdir. İşte onlar, yakınlaştırılmış (mukarreb) olanlardır. Nimetlerle-donatılmış cennetler içinde; Birçoğu geçmiş (ümmet)lerden, birazı da sonrakilerden. 'Özenle işlenmiş mücevher' tahtlar üzerindedirler. Karşılıklı yaslanmışlardır. (Vakıa Suresi, 10-16)

EVRİM YANILGISI

Darwinizm, yani evrim teorisi, yaratılış gerçeğini reddetmek amacıyla ortaya atılmış, ancak başarılı olamamış bilim dışı bir safsatadan başka bir şey değildir. Canlılığın, cansız maddelerden tesadüfen oluştuğunu iddia eden bu teori, evrende ve canlılarda çok mucizevi bir düzen bulunduğunun bilim tarafından ispat edilmesiyle çürümüştür. Böylece Allah'ın tüm evreni ve canlıları yaratmış olduğu gerçeği, bilim tarafından da kanıtlanmıştır. Bugün evrim teorisini ayakta tutmak için dünya çapında yürütülen propaganda, sadece bilimsel gerçeklerin çarpıtılmasına, taraflı yorumlanmasına, bilim görüntüsü altında söylenen yalanlara ve yapılan sahtekarlıklara dayalıdır.

Ancak bu propaganda gerçeği gizleyememektedir. Evrim teorisinin bilim tarihindeki en büyük yanılgı olduğu, son 20-30 yıldır bilim dünyasında giderek daha yüksek sesle dile getirilmektedir. Özellikle 1980'lerden sonra yapılan araştırmalar, Darwinist iddiaların tamamen yanlış olduğunu ortaya koymuş ve bu gerçek pek çok bilim adamı tarafından dile getirilmiştir. Özellikle ABD'de, biyoloji, biyokimya, paleontoloji gibi farklı alanlardan gelen çok sayıda bilim adamı, Darwinizm'in geçersizliğini görmekte, canlıların kökenini artık yaratılış gerçeğiyle açıklamaktadırlar.

Evrim teorisinin çöküşünü ve yaratılışın delillerini diğer pek çok çalışmamızda bütün bilimsel detaylarıyla ele aldık ve almaya devam ediyoruz. Ancak konuyu, taşıdığı büyük önem nedeniyle, burada da özetlemekte yarar vardır.

Darwin'i Yıkan Zorluklar

Evrim teorisi, tarihi eski Yunan'a kadar uzanan bir öğreti olmasına karşın, kapsamlı olarak 19. yüzyılda ortaya atıldı. Teoriyi bilim dünyasının gündemine sokan en önemli gelişme, Charles Darwin'in 1859 yılında yayınlanan Türlerin Kökeni adlı kitabıydı. Darwin bu kitapta dünya üzerindeki farklı canlı türlerini Allah'ın ayrı ayrı yarattığı gerçeğine karşı çıkıyordu. Darwin'e göre, tüm türler ortak bir atadan geliyorlardı ve zaman içinde küçük değişimlerle farklılaşmışlardı.

Darwin'in teorisi, hiçbir somut bilimsel bulguya dayanmıyordu; kendisinin de kabul ettiği gibi sadece bir "mantık yürütme" idi. Hatta Darwin'in kitabındaki "Teorinin Zorlukları" başlıklı uzun bölümde itiraf ettiği gibi, teori pek çok önemli soru karşısında açık veriyordu.

Darwin, teorisinin önündeki zorlukların gelişen bilim tarafından aşılacağını, yeni bilimsel bulguların teorisini güçlendireceğini umuyordu. Bunu kitabında sık sık belirtmişti. Ancak gelişen bilim, Darwin'in umutlarının tam aksine, teorinin temel iddialarını birer birer dayanaksız bırakmıştır. Darwinizm'in bilim karşısındaki yenilgisi, üç temel başlıkta incelenebilir:

1) Teori, hayatın yeryüzünde ilk kez nasıl ortaya çıktığını asla açıklayamamaktadır.

2) Teorinin öne sürdüğü "evrim mekanizmaları"nın, gerçekte evrimleştirici bir etkiye sahip olduğunu gösteren hiçbir bilimsel bulgu yoktur.

3) Fosil kayıtları, evrim teorisinin öngörülerinin tam aksine bir tablo ortaya koymaktadır.

Bu bölümde, bu üç temel başlığı ana hatları ile inceleyeceğiz.

Aşılamayan İlk Basamak: Hayatın Kökeni

Evrim teorisi, tüm canlı türlerinin, bundan yaklaşık 3.8 milyar yıl önce ilkel dünyada ortaya çıkan tek bir canlı hücreden geldiklerini iddia etmektedir. Tek bir hücrenin nasıl olup da milyonlarca kompleks canlı türünü oluşturduğu ve eğer gerçekten bu tür bir evrim gerçekleşmişse neden bunun izlerinin fosil kayıtlarında bulunamadığı, teorinin açıklayamadığı sorulardandır. Ancak tüm bunlardan önce, iddia edilen evrim sürecinin ilk basamağı üzerinde durmak gerekir. Sözü edilen o "ilk hücre" nasıl ortaya çıkmıştır? Evrim teorisi, yaratılışı reddettiği, hiçbir doğaüstü müdahaleyi kabul etmediği için, o "ilk hücre"nin, hiçbir tasarım, plan ve düzenleme olmadan, doğa kanunları içinde rastlantısal olarak meydana geldiğini iddia eder. Yani teoriye göre, cansız madde tesadüfler sonucunda ortaya canlı bir hücre çıkarmış olmalıdır. Ancak bu, bilinen en temel biyoloji kanunlarına aykırı bir iddiadır.

"Hayat Hayattan Gelir"

Darwin, kitabında hayatın kökeni konusundan hiç söz etmemişti. Çünkü onun dönemindeki ilkel bilim anlayışı, canlıların çok basit bir yapıya sahip olduklarını varsayıyordu. Ortaçağ'dan beri inanılan "spontane jenerasyon" adlı teoriye göre, cansız maddelerin tesadüfen biraraya gelip, canlı bir varlık oluşturabileceklerine inanılıyordu. Bu dönemde böceklerin yemek artıklarından, farelerin de buğdaydan oluştuğu yaygın bir düşünceydi. Bunu ispatlamak için de ilginç deneyler yapılmıştı. Kirli bir paçavranın üzerine biraz buğday konmuş ve biraz beklendiğinde bu karışımdan farelerin oluşacağı sanılmıştı. Etlerin kurtlanması da hayatın cansız maddelerden türeyebildiğine bir delil sayılıyordu. Oysa daha sonra anlaşılacaktı ki, etlerin üzerindeki kurtlar kendiliklerinden oluşmuyorlar, sineklerin getirip bıraktıkları gözle görülmeyen larvalardan çıkıyorlardı.

Darwin'in Türlerin Kökeni adlı kitabını yazdığı dönemde ise, bakterilerin cansız maddeden oluşabildikleri inancı, bilim dünyasında yaygın bir kabul görüyordu. Oysa Darwin'in kitabının yayınlanmasından beş yıl sonra, ünlü Fransız biyolog Louis Pasteur, evrime temel oluşturan bu inancı kesin olarak çürüttü. Pasteur yaptığı uzun çalışma ve deneyler sonucunda vardığı sonucu şöyle özetlemişti:

"Cansız maddelerin hayat oluşturabileceği iddiası artık kesin olarak tarihe gömülmüştür." (Sidney Fox, Klaus Dose, Molecular Evolution and The Origin of Life, New York: Marcel Dekker, 1977, s.2)

Evrim teorisinin savunucuları, Pasteur'ün bulgularına karşı uzun süre direndiler. Ancak gelişen bilim, canlı hücresinin karmaşık yapısını ortaya çıkardıkça, hayatın kendiliğinden oluşabileceği iddiasının geçersizliği daha da açık hale geldi.

20. Yüzyıldaki Sonuçsuz Çabalar

20. yüzyılda hayatın kökeni konusunu ele alan ilk evrimci, Rus biyolog Alexander Oparin oldu. Oparin, 1930'lu yıllarda ortaya attığı birtakım tezlerle, canlı hücresinin

tesadüfen meydana gelebileceğini ispat etmeye çalıştı. Ancak bu çalışmalar başarısızlıkla sonuçlanacak ve Oparin şu itirafı yapmak zorunda kalacaktı:

"Maalesef hücrenin kökeni, evrim teorisinin tümünü içine alan en karanlık noktayı oluşturmaktadır." (Alexander I. Oparin, Origin of Life, (1936) New York, Dover Publications, 1953 (Reprint), s.196)

Oparin'in yolunu izleyen evrimciler, hayatın kökeni konusunu çözüme kavuşturacak deneyler yapmaya çalıştılar. Bu deneylerin en ünlüsü, Amerikalı kimyacı Stanley Miller tarafından 1953 yılında düzenlendi. Miller, ilkel dünya atmosferinde olduğunu iddia ettiği gazları bir deney düzeneğinde birleştirerek ve bu karışıma enerji ekleyerek, proteinlerin yapısında kullanılan birkaç organik molekül (aminoasit) sentezledi.

O yıllarda evrim adına önemli bir aşama gibi tanıtılan bu deneyin geçerli olmadığı ve deneyde kullanılan atmosferin gerçek dünya koşullarından çok farklı olduğu, ilerleyen yıllarda ortaya çıkacaktı. ("New Evidence on Evolution of Early Atmosphere and Life", Bulletin of the American Meteorological Society, c. 63, Kasım 1982, s. 1328-1330) Uzun süren bir sessizlikten sonra Miller'in kendisi de kullandığı atmosfer ortamının gerçekçi olmadığını itiraf etti. (Stanley Miller, Molecular Evolution of Life: Current Status of the Prebiotic Synthesis of Small Molecules, 1986, s. 7)

Hayatın kökeni sorununu açıklamak için 20. yüzyıl boyunca yürütülen tüm evrimci çabalar hep başarısızlıkla sonuçlandı. San Diego Scripps Enstitüsü'nden ünlü jeokimyacı Jeffrey Bada, evrimci Earth dergisinde 1998 yılında yayınlanan bir makalede bu gerçeği şöyle kabul eder:

Bugün, 20. yüzyılı geride bırakırken, hala, 20. yüzyıla girdiğimizde sahip olduğumuz en büyük çözülmemiş problemle karşı karşıyayız: Hayat yeryüzünde nasıl başladı? (Jeffrey Bada, Earth, Şubat 1998, s. 40)

Hayatın Kompleks Yapısı

Evrim teorisinin hayatın kökeni konusunda bu denli büyük bir açmaza girmesinin başlıca nedeni, en basit sanılan canlı yapıların bile inanılmaz derecede karmaşık yapılara sahip olmasıdır. Canlı hücresi, insanoğlunun yaptığı bütün teknolojik ürünlerden daha karmaşıktır. Öyle ki bugün dünyanın en gelişmiş laboratuvarlarında bile cansız maddeler biraraya getirilerek canlı bir hücre üretilememektedir.

Bir hücrenin meydana gelmesi için gereken şartlar, asla rastlantılarla açıklanamayacak kadar fazladır. Hücrenin en temel yapı taşı olan proteinlerin rastlantısal olarak sentezlenme ihtimali; 500 aminoasitlik ortalama bir protein için, 10950'de 1'dir. Ancak matematikte 1050'de 1'den küçük olasılıklar pratik olarak "imkansız" sayılır. Hücrenin çekirdeğinde yer alan ve genetik bilgiyi saklayan DNA molekülü ise, inanılmaz bir bilgi bankasıdır. İnsan DNA'sının içerdiği bilginin, eğer kağıda dökülmeye kalkılsa, 500'er sayfadan oluşan 900 ciltlik bir kütüphane oluşturacağı hesaplanmaktadır. Bu noktada çok ilginç bir ikilem daha vardır: DNA,

yalnız birtakım özelleşmiş proteinlerin (enzimlerin) yardımı ile eşlenebilir. Ama bu enzimlerin sentezi de ancak DNA'daki bilgiler doğrultusunda gerçekleşir. Birbirine bağımlı olduklarından, eşlemenin meydana gelebilmesi için ikisinin de aynı anda var olmaları gerekir. Bu ise, hayatın kendiliğinden oluştuğu senaryosunu çıkmaza sokmaktadır. San Diego California Üniversitesi'nden ünlü evrimci Prof. Leslie Orgel, *Scientific American* dergisinin Ekim 1994 tarihli sayısında bu gerçeği şöyle itiraf eder:

Son derece kompleks yapılara sahip olan proteinlerin ve nükleik asitlerin (RNA ve DNA) aynı yerde ve aynı zamanda rastlantısal olarak oluşmaları aşırı derecede ihtimal dışıdır. Ama bunların birisi olmadan diğerini elde etmek de mümkün değildir. Dolayısıyla insan, yaşamın kimyasal yollarla ortaya çıkmasının asla mümkün olmadığı sonucuna varmak zorunda kalmaktadır. (Leslie E. Orgel, The Origin of Life on Earth, Scientific American, c. 271, Ekim 1994, s. 78)

Kuşkusuz eğer hayatın doğal etkenlerle ortaya çıkması imkansız ise, bu durumda hayatın doğaüstü bir biçimde "yaratıldığını" kabul etmek gerekir. Bu gerçek, en temel amacı yaratılışı reddetmek olan evrim teorisini açıkça geçersiz kılmaktadır.

Evrimin Hayali Mekanizmaları

Darwin'in teorisini geçersiz kılan ikinci büyük nokta, teorinin "evrim mekanizmaları" olarak öne sürdüğü iki kavramın da gerçekte hiçbir evrimleştirici güce sahip olmadığının anlaşılmış olmasıdır. Darwin, ortaya attığı evrim iddiasını tamamen "doğal seleksiyon" mekanizmasına bağlamıştı. Bu mekanizmaya verdiği önem, kitabının isminden de açıkça anlaşılıyordu: Türlerin Kökeni, Doğal Seleksiyon Yoluyla...

Doğal seleksiyon, doğal seçme demektir. Doğadaki yaşam mücadelesi içinde, doğal şartlara uygun ve güçlü canlıların hayatta kalacağı düşüncesine dayanır. Örneğin yırtıcı hayvanlar tarafından tehdit edilen bir geyik sürüsünde, daha hızlı koşabilen geyikler hayatta kalacaktır. Böylece geyik sürüsü, hızlı ve güçlü bireylerden oluşacaktır. Ama elbette bu mekanizma, geyikleri evrimleştirmez, onları başka bir canlı türüne, örneğin atlara dönüştürmez. Dolayısıyla doğal seleksiyon mekanizması hiçbir evrimleştirici güce sahip değildir. Darwin de bu gerçeğin farkındaydı ve *Türlerin Kökeni* adlı kitabında *"Faydalı değişiklikler oluşmadığı sürece doğal seleksiyon hiçbir şey yapamaz"* demek zorunda kalmıştı. (Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s.189)

Lamarck'ın Etkisi

Peki bu "faydalı değişiklikler" nasıl oluşabilirdi? Darwin, kendi döneminin ilkel bilim anlayışı içinde, bu soruyu Lamarck'a dayanarak cevaplamaya çalışmıştı. Darwin'den önce yaşamış olan Fransız biyolog Lamarck'a göre, canlılar yaşamları sırasında geçirdikleri fiziksel değişiklikleri sonraki nesle aktarıyorlar, nesilden nesile biriken bu özellikler sonucunda yeni türler ortaya çıkıyordu. Örneğin Lamarck'a göre zürafalar ceylanlardan türemişlerdi, yüksek ağaçların yapraklarını yemek için

çabalarken nesilden nesile boyunları uzamıştı. Darwin de benzeri örnekler vermiş, örneğin Türlerin Kökeni adlı kitabında, yiyecek bulmak için suya giren bazı ayıların zamanla balinalara dönüştüğünü iddia etmişti. (Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 184)

Ama Mendel'in keşfettiği ve 20 .yüzyılda gelişen genetik bilimiyle kesinleşen kalıtım kanunları, kazanılmış özelliklerin sonraki nesillere aktarılması efsanesini kesin olarak yıktı. Böylece doğal seleksiyon "tek başına" ve dolayısıyla tümüyle etkisiz bir mekanizma olarak kalmış oluyordu.

Neo-Darwinizm ve Mutasyonlar

Darwinistler ise bu duruma bir çözüm bulabilmek için 1930'ların sonlarında, "Modern Sentetik Teori"yi ya da daha yaygın ismiyle neo-Darwinizm'i ortaya attılar. Neo-Darwinizm, doğal seleksiyonun yanına "faydalı değişiklik sebebi" olarak mutasyonları, yani canlıların genlerinde radyasyon gibi dış etkiler ya da kopyalama hataları sonucunda oluşan bozulmaları ekledi.

Bugün de hala dünyada evrim adına geçerliliğini koruyan model neo-Darwinizm'dir. Teori, yeryüzünde bulunan milyonlarca canlı türünün, bu canlıların, kulak, göz, akciğer, kanat gibi sayısız kompleks organlarının "mutasyonlara", yani genetik bozukluklara dayalı bir süreç sonucunda oluştuğunu iddia etmektedir. Ama teoriyi çaresiz bırakan açık bir bilimsel gerçek vardır: Mutasyonlar canlıları geliştirmezler, aksine her zaman için canlılara zarar verirler. Bunun nedeni çok basittir: DNA çok kompleks bir düzene sahiptir. Bu molekül üzerinde oluşan herhangi rastgele bir etki ancak zarar verir.

Amerikalı genetikçi B. G. Ranganathan bunu şöyle açıklar:

Mutasyonlar küçük, rasgele ve zararlıdırlar. Çok ender olarak meydana gelirler ve en iyi ihtimalle etkisizdirler. Bu üç özellik, mutasyonların evrimsel bir gelişme meydana getiremeyeceğini gösterir. Zaten yüksek derecede özelleşmiş bir organizmada meydana gelebilecek rastlantısal bir değişim, ya etkisiz olacaktır ya da zararlı. Bir kol saatinde meydana gelecek rasgele bir değişim kol saatini geliştirmeyecektir. Ona büyük ihtimalle zarar verecek veya en iyi ihtimalle etkisiz olacaktır. Bir deprem bir şehri geliştirmez, ona yıkım getirir. (B. G. Ranganathan, Origins?, Pennsylvania: The Banner Of Truth Trust, 1988.)

Nitekim bugüne kadar hiçbir yararlı, yani genetik bilgiyi geliştiren mutasyon örneği gözlemlenmedi. Tüm mutasyonların zararlı olduğu görüldü. Anlaşıldı ki, evrim teorisinin "evrim mekanizması" olarak gösterdiği mutasyonlar, gerçekte canlıları sadece tahrip eden, sakat bırakan genetik olaylardır. (İnsanlarda mutasyonun en sık görülen etkisi de kanserdir.) Elbette tahrip edici bir mekanizma "evrim mekanizması" olamaz. Doğal seleksiyon ise, Darwin'in de kabul ettiği gibi, "tek başına hiçbir şey yapamaz." Bu gerçek bizlere doğada hiçbir "evrim mekanizması" olmadığını

göstermektedir. Evrim mekanizması olmadığına göre de, evrim denen hayali süreç yaşanmış olamaz.

Fosil Kayıtları: Ara Formlardan Eser Yok

Evrim teorisinin iddia ettiği senaryonun yaşanmamış olduğunun en açık göstergesi ise fosil kayıtlarıdır.

Evrim teorisine göre bütün canlılar birbirlerinden türemişlerdir. Önceden var olan bir canlı türü, zamanla bir diğerine dönüşmüş ve bütün türler bu şekilde ortaya çıkmışlardır. Teoriye göre bu dönüşüm yüz milyonlarca yıl süren uzun bir zaman dilimini kapsamış ve kademe kademe ilerlemiştir. Bu durumda, iddia edilen uzun dönüşüm süreci içinde sayısız "ara türler"in oluşmuş ve yaşamış olmaları gerekir.

Örneğin geçmişte, balık özelliklerini taşımalarına rağmen, bir yandan da bazı sürüngen özellikleri kazanmış olan yarı balık-yarı sürüngen canlılar yaşamış olmalıdır. Ya da sürüngen özelliklerini taşırken, bir yandan da bazı kuş özellikleri kazanmış sürüngen-kuşlar ortaya çıkmış olmalıdır. Bunlar, bir geçiş sürecinde oldukları için de, sakat, eksik, kusurlu canlılar olmalıdır. Evrimciler geçmişte yaşamış olduklarına inandıkları bu teorik yaratıklara "ara-geçiş formu" adını verirler. Eğer gerçekten bu tür canlılar geçmişte yaşamışlarsa bunların sayılarının ve çeşitlerinin milyonlarca hatta milyarlarca olması gerekir. Ve bu ucube canlıların kalıntılarına mutlaka fosil kayıtlarında rastlanması gerekir. Darwin, Türlerin Kökeni'nde bunu şöyle açıklamıştır:

Eğer teorim doğruysa, türleri birbirine bağlayan sayısız ara-geçiş çeşitleri mutlaka yaşamış olmalıdır... Bunların yaşamış olduklarının kanıtları da sadece fosil kalıntıları arasında bulunabilir. (Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 179)

Darwin'in Yıkılan Umutları

Ancak 19. yüzyılın ortasından bu yana dünyanın dört bir yanında hummalı fosil araştırmaları yapıldığı halde bu ara geçiş formlarına rastlanamamıştır. Yapılan kazılarda ve araştırmalarda elde edilen bütün bulgular, evrimcilerin beklediklerinin aksine, canlıların yeryüzünde birdenbire, eksiksiz ve kusursuz bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermiştir.

Ünlü İngiliz paleontolog (fosil bilimci) Derek W. Ager, bir evrimci olmasına karşın bu gerçeği şöyle itiraf eder:

Sorunumuz şudur: Fosil kayıtlarını detaylı olarak incelediğimizde, türler ya da sınıflar seviyesinde olsun, sürekli olarak aynı gerçekle karşılaşırız; kademeli evrimle gelişen değil, aniden yeryüzünde oluşan gruplar görürüz. (Derek A. Ager, "The Nature of the Fossil Record", Proceedings of the British Geological Association, c. 87, 1976, s. 133)

Yani fosil kayıtlarında, tüm canlı türleri, aralarında hiçbir geçiş formu olmadan eksiksiz biçimleriyle aniden ortaya çıkmaktadırlar. Bu, Darwin'in öngörülerinin tam

aksidir. Dahası, bu canlı türlerinin yaratıldıklarını gösteren çok güçlü bir delildir. Çünkü bir canlı türünün, kendisinden evrimleştiği hiçbir atası olmadan, bir anda ve kusursuz olarak ortaya çıkmasının tek açıklaması, o türün yaratılmış olmasıdır. Bu gerçek, ünlü evrimci biyolog Douglas Futuyma tarafından da kabul edilir:

Yaratılış ve evrim, yaşayan canlıların kökeni hakkında yapılabilecek yegane iki açıklamadır. Canlılar dünya üzerinde ya tamamen mükemmel ve eksiksiz bir biçimde ortaya çıkmışlardır ya da böyle olmamıştır. Eğer böyle olmadıysa, bir değişim süreci sayesinde kendilerinden önce var olan bazı canlı türlerinden evrimleşerek meydana gelmiş olmalıdırlar. Ama eğer eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıkmışlarsa, o halde sonsuz güç sahibi bir akıl tarafından yaratılmış olmaları gerekir. (Douglas J. Futuyma, Science on Trial, New York: Pantheon Books, 1983, s. 197)

Fosiller ise, canlıların yeryüzünde eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermektedir. Yani "türlerin kökeni", Darwin'in sandığının aksine, evrim değil yaratılıştır.

İnsanın Evrimi Masalı

Evrim teorisini savunanların en çok gündeme getirdikleri konu, insanın kökeni konusudur. Bu konudaki Darwinist iddia, bugün yaşayan modern insanın maymunsu birtakım yaratıklardan geldiğini varsayar. 4-5 milyon yıl önce başladığı varsayılan bu süreçte, modern insan ile ataları arasında bazı "ara form"ların yaşadığı iddia edilir. Gerçekte tümüyle hayali olan bu senaryoda dört temel "kategori" sayılır:

1- Australopithecus
2- Homo habilis
3- Homo erectus
4- Homo sapiens

Evrimciler, insanların sözde ilk maymunsu atalarına "güney maymunu" anlamına gelen "Australopithecus" ismini verirler. Bu canlılar gerçekte soyu tükenmiş bir maymun türünden başka bir şey değildir. Lord Solly Zuckerman ve Prof. Charles Oxnard gibi İngiltere ve ABD'den dünyaca ünlü iki anatomistin Australopithecus örnekleri üzerinde yaptıkları çok geniş kapsamlı çalışmalar, bu canlıların sadece soyu tükenmiş bir maymun türüne ait olduklarını ve insanlarla hiçbir benzerlik taşımadıklarını göstermiştir. (Solly Zuckerman, Beyond The Ivory Tower, New York: Toplinger Publications, 1970, s. 75-94; Charles E. Oxnard, "The Place of Australopithecines in Human Evolution: Grounds for Doubt", Nature, c. 258, s. 389)

Evrimciler insan evriminin bir sonraki safhasını da, "homo" yani insan olarak sınıflandırırlar. İddiaya göre homo serisindeki canlılar, Australopithecuslar'dan daha gelişmişlerdir. Evrimciler, bu farklı canlılara ait fosilleri ardı ardına dizerek hayali bir evrim şeması oluştururlar. Bu şema hayalidir, çünkü gerçekte bu farklı sınıfların arasında evrimsel bir ilişki olduğu asla ispatlanamamıştır. Evrim teorisinin 20. yüzyıldaki en önemli savunucularından biri olan Ernst Mayr, "Homo sapiens'e uzanan

zincir gerçekte kayıptır" diyerek bunu kabul eder. (J. Rennie, "Darwin's Current Bulldog: Ernst Mayr", Scientific American, Aralık 1992)

Evrimciler "Australopithecus > Homo habilis > Homo erectus > Homo sapiens" sıralamasını yazarken, bu türlerin her birinin, bir sonrakinin atası olduğu izlenimini verirler. Oysa paleoantropologların son bulguları, Australopithecus, Homo habilis ve Homo erectus'un dünya'nın farklı bölgelerinde aynı dönemlerde yaşadıklarını göstermektedir. (Alan Walker, Science, c. 207, 1980, s. 1103; A. J. Kelso, Physical Antropology, 1. baskı, New York: J. B. Lipincott Co., 1970, s. 221; M. D. Leakey, Olduvai Gorge, c. 3, Cambridge: Cambridge University Press, 1971, s. 272)

Dahası Homo erectus sınıflamasına ait insanların bir bölümü çok modern zamanlara kadar yaşamışlar, Homo sapiens neandertalensis ve Homo sapiens sapiens (modern insan) ile aynı ortamda yan yana bulunmuşlardır. (Time, Kasım 1996)

Bu ise elbette bu sınıfların birbirlerinin ataları oldukları iddiasının geçersizliğini açıkça ortaya koymaktadır. Harvard Üniversitesi paleontologlarından Stephen Jay Gould, kendisi de bir evrimci olmasına karşın, Darwinist teorinin içine girdiği bu çıkmazı şöyle açıklar:

Eğer birbiri ile paralel bir biçimde yaşayan üç farklı hominid (insanımsı) çizgisi varsa, o halde bizim soy ağacımıza ne oldu? Açıktır ki, bunların biri diğerinden gelmiş olamaz. Dahası, biri diğeriyle karşılaştırıldığında evrimsel bir gelişme trendi göstermemektedirler. (S. J. Gould, Natural History, c. 85, 1976, s. 30)

Kısacası, medyada ya da ders kitaplarında yer alan hayali birtakım "yarı maymun, yarı insan" canlıların çizimleriyle, yani sırf propaganda yoluyla ayakta tutulmaya çalışılan insanın evrimi senaryosu, hiçbir bilimsel temeli olmayan bir masaldan ibarettir.

Bu konuyu uzun yıllar inceleyen, özellikle Australopithecus fosilleri üzerinde 15 yıl araştırma yapan İngiltere'nin en ünlü ve saygın bilim adamlarından Lord Solly Zuckerman, bir evrimci olmasına rağmen, ortada maymunsu canlılardan insana uzanan gerçek bir soy ağacı olmadığı sonucuna varmıştır.

Zuckerman bir de ilginç bir "bilim skalası" yapmıştır. Bilimsel olarak kabul ettiği bilgi dallarından, bilim dışı olarak kabul ettiği bilgi dallarına kadar bir yelpaze oluşturmuştur. Zuckerman'ın bu tablosuna göre en "bilimsel" -yani somut verilere dayanan- bilgi dalları kimya ve fiziktir. Yelpazede bunlardan sonra biyoloji bilimleri, sonra da sosyal bilimler gelir. Yelpazenin en ucunda, yani en "bilim dışı" sayılan kısımda ise, Zuckerman'a göre, telepati, altıncı his gibi "duyum ötesi algılama" kavramları ve bir de "insanın evrimi" vardır! Zuckerman, yelpazenin bu ucunu şöyle açıklar:

Objektif gerçekliğin alanından çıkıp da, biyolojik bilim olarak varsayılan bu alanlara -yani duyum ötesi algılamaya ve insanın fosil tarihinin yorumlanmasına- girdiğimizde, evrim teorisine inanan bir kimse için herşeyin mümkün olduğunu görürüz. Öyle ki teorilerine kesinlikle inanan bu kimselerin çelişkili bazı yargıları aynı

anda kabul etmeleri bile mümkündür. (Solly Zuckerman, Beyond The Ivory Tower, New York: Toplinger Publications, 1970, s. 19)

İşte insanın evrimi masalı da, teorilerine körü körüne inanan birtakım insanların buldukları bazı fosilleri ön yargılı bir biçimde yorumlamalarından ibarettir.

Darwin Formülü!

Şimdiye kadar ele aldığımız tüm teknik delillerin yanında, isterseniz evrimcilerin nasıl saçma bir inanışa sahip olduklarını bir de çocukların bile anlayabileceği kadar açık bir örnekle özetleyelim. Evrim teorisi canlılığın tesadüfen oluştuğunu iddia etmektedir. Dolayısıyla bu iddiaya göre cansız ve şuursuz atomlar biraraya gelerek önce hücreyi oluşturmuşlardır ve sonrasında aynı atomlar bir şekilde diğer canlıları ve insanı meydana getirmişlerdir. Şimdi düşünelim; canlılığın yapıtaşı olan karbon, fosfor, azot, potasyum gibi elementleri biraraya getirdiğimizde bir yığın oluşur. Bu atom yığını, hangi işlemden geçirilirse geçirilsin, tek bir canlı oluşturamaz. İsterseniz bu konuda bir "deney" tasarlayalım ve evrimcilerin aslında savundukları, ama yüksek sesle dile getiremedikleri iddiayı onlar adına "Darwin Formülü" adıyla inceleyelim:

Evrimciler, çok sayıda büyük varilin içine canlılığın yapısında bulunan fosfor, azot, karbon, oksijen, demir, magnezyum gibi elementlerden bol miktarda koysunlar. Hatta normal şartlarda bulunmayan ancak bu karışımın içinde bulunmasını gerekli gördükleri malzemeleri de bu varillere eklesinler. Karışımların içine, istedikleri kadar amino asit, istedikleri kadar da (bir tekinin bile rastlantısal oluşma ihtimali 10-950 olan) protein doldursunlar. Bu karışımlara istedikleri oranda ısı ve nem versinler. Bunları istedikleri gelişmiş cihazlarla karıştırsınlar. Varillerin başına da dünyanın önde gelen bilim adamlarını koysunlar.

Bu uzmanlar babadan oğula, kuşaktan kuşağa aktararak nöbetleşe milyarlarca, hatta trilyonlarca sene sürekli varillerin başında beklesinler. Bir canlının oluşması için hangi şartların var olması gerektiğine inanılıyorsa hepsini kullanmak serbest olsun. Ancak, ne yaparlarsa yapsınlar o varillerden kesinlikle bir canlı çıkartamazlar. Zürafaları, aslanları, arıları, kanaryaları, bülbülleri, papağanları, atları, yunusları, gülleri, orkideleri, zambakları, karanfilleri, muzları, portakalları, elmaları, hurmaları, domatesleri, kavunları, karpuzları, incirleri, zeytinleri, üzümleri, şeftalileri, tavus kuşlarını, sülünleri, renk renk kelebekleri ve bunlar gibi milyonlarca canlı türünden hiçbirini oluşturamazlar. Değil burada birkaçını saydığımız bu canlı varlıkları, bunların tek bir hücresini bile elde edemezler.

Kısacası, bilinçsiz atomlar biraraya gelerek hücreyi oluşturamazlar. Sonra yeni bir karar vererek bir hücreyi ikiye bölüp, sonra art arda başka kararlar alıp, elektron mikroskobunu bulan, sonra kendi hücre yapısını bu mikroskop altında izleyen profesörleri oluşturamazlar. Madde, ancak Allah'ın üstün yaratmasıyla hayat bulur. Bunun aksini iddia eden evrim teorisi ise, akla tamamen aykırı bir safsatadır.

Evrimcilerin ortaya attığı iddialar üzerinde biraz bile düşünmek, üstteki örnekte olduğu gibi, bu gerçeği açıkça gösterir.

Göz ve Kulaktaki Teknoloji

Evrim teorisinin kesinlikle açıklama getiremeyeceği bir diğer konu ise göz ve kulaktaki üstün algılama kalitesidir.

Gözle ilgili konuya geçmeden önce "Nasıl görürüz?" sorusuna kısaca cevap verelim. Bir cisimden gelen ışınlar, gözde retinaya ters olarak düşer. Bu ışınlar, buradaki hücreler tarafından elektrik sinyallerine dönüştürülür ve beynin arka kısmındaki görme merkezi denilen küçücük bir noktaya ulaşır. Bu elektrik sinyalleri bir dizi işlemden sonra beyindeki bu merkezde görüntü olarak algılanır. Bu bilgiden sonra şimdi düşünelim:

Beyin ışığa kapalıdır. Yani beynin içi kapkaranlıktır, ışık beynin bulunduğu yere kadar giremez. Görüntü merkezi denilen yer kapkaranlık, ışığın asla ulaşmadığı, belki de hiç karşılaşmadığınız kadar karanlık bir yerdir. Ancak siz bu zifiri karanlıkta ışıklı, pırıl pırıl bir dünyayı seyretmektesiniz.

Üstelik bu o kadar net ve kaliteli bir görüntüdür ki 21. yüzyıl teknolojisi bile her türlü imkana rağmen bu netliği sağlayamamıştır. Örneğin şu anda okuduğunuz kitaba, kitabı tutan ellerinize bakın, sonra başınızı kaldırın ve çevrenize bakın. Şu anda gördüğünüz netlik ve kalitedeki bu görüntüyü başka bir yerde gördünüz mü? Bu kadar net bir görüntüyü size dünyanın bir numaralı televizyon şirketinin ürettiği en gelişmiş televizyon ekranı dahi veremez. 100 yıldır binlerce mühendis bu netliğe ulaşmaya çalışmaktadır. Bunun için fabrikalar, dev tesisler kurulmakta, araştırmalar yapılmakta, planlar ve tasarımlar geliştirilmektedir. Yine bir TV ekranına bakın, bir de şu anda elinizde tuttuğunuz bu kitaba. Arada büyük bir netlik ve kalite farkı olduğunu göreceksiniz. Üstelik, TV ekranı size iki boyutlu bir görüntü gösterir, oysa siz üç boyutlu, derinlikli bir perspektifi izlemektesiniz.

Uzun yıllardır on binlerce mühendis üç boyutlu TV yapmaya, gözün görme kalitesine ulaşmaya çalışmaktadırlar. Evet, üç boyutlu bir televizyon sistemi yapabildiler ama onu da gözlük takmadan üç boyutlu görmek mümkün değil, kaldı ki bu suni bir üç boyuttur. Arka taraf daha bulanık, ön taraf ise kağıttan dekor gibi durur. Hiçbir zaman gözün gördüğü kadar net ve kaliteli bir görüntü oluşmaz. Kamerada da, televizyonda da mutlaka görüntü kaybı meydana gelir.

İşte evrimciler, bu kaliteli ve net görüntüyü oluşturan mekanizmanın tesadüfen oluştuğunu iddia etmektedirler. Şimdi biri size, odanızda duran televizyon tesadüfler sonucunda oluştu, atomlar biraraya geldi ve bu görüntü oluşturan aleti meydana getirdi dese ne düşünürsünüz? Binlerce kişinin biraraya gelip yapamadığını şuursuz atomlar nasıl yapsın?

Gözün gördüğünden daha ilkel olan bir görüntüyü oluşturan alet tesadüfen oluşamıyorsa, gözün ve gözün gördüğü görüntünün de tesadüfen oluşamayacağı çok

açıktır. Aynı durum kulak için de geçerlidir. Dış kulak, çevredeki sesleri kulak kepçesi vasıtasıyla toplayıp orta kulağa iletir; orta kulak aldığı ses titreşimlerini güçlendirerek iç kulağa aktarır; iç kulak da bu titreşimleri elektrik sinyallerine dönüştürerek beyne gönderir. Aynen görmede olduğu gibi duyma işlemi de beyindeki duyma merkezinde gerçekleşir.

Gözdeki durum kulak için de geçerlidir, yani beyin, ışık gibi sese de kapalıdır, ses geçirmez. Dolayısıyla dışarısı ne kadar gürültülü de olsa beynin içi tamamen sessizdir. Buna rağmen en net sesler beyinde algılanır. Ses geçirmeyen beyninizde bir orkestranın senfonilerini dinlersiniz, kalabalık bir ortamın tüm gürültüsünü duyarsınız. Ama o anda hassas bir cihazla beyninizin içindeki ses düzeyi ölçülse, burada keskin bir sessizliğin hakim olduğu görülecektir. Net bir görüntü elde edebilmek ümidiyle teknoloji nasıl kullanılıyorsa, ses için de aynı çabalar onlarca yıldır sürdürülmektedir. Ses kayıt cihazları, müzik setleri, birçok elektronik alet, sesi algılayan müzik sistemleri bu çalışmalardan bazılarıdır. Ancak, tüm teknolojiye, bu teknolojide çalışan binlerce mühendise ve uzmana rağmen kulağın oluşturduğu netlik ve kalitede bir sese ulaşılamamıştır.

En büyük müzik sistemi şirketinin ürettiği en kaliteli müzik setini düşünün. Sesi kaydettiğinde mutlaka sesin bir kısmı kaybolur veya az da olsa mutlaka parazit oluşur veya müzik setini açtığınızda daha müzik başlamadan bir cızırtı mutlaka duyarsınız. Ancak insan vücudundaki teknolojinin ürünü olan sesler son derece net ve kusursuzdur. Bir insan kulağı, hiçbir zaman müzik setinde olduğu gibi cızırtılı veya parazitli algılamaz; ses ne ise tam ve net bir biçimde onu algılar. Bu durum, insan yaratıldığı günden bu yana böyledir. Şimdiye kadar insanoğlunun yaptığı hiçbir görüntü ve ses cihazı, göz ve kulak kadar hassas ve başarılı birer algılayıcı olamamıştır. Ancak görme ve işitme olayında, tüm bunların ötesinde, çok büyük bir gerçek daha vardır.

Beynin İçinde Gören ve Duyan Şuur Kime Aittir?

Beynin içinde, ışıl ışıl renkli bir dünyayı seyreden, senfonileri, kuşların cıvıltılarını dinleyen, gülü koklayan kimdir?

İnsanın gözlerinden, kulaklarından, burnundan gelen uyarılar, elektrik sinyali olarak beyne gider. Biyoloji, fizyoloji veya biyokimya kitaplarında bu görüntünün beyinde nasıl oluştuğuna dair birçok detay okursunuz. Ancak, bu konu hakkındaki en önemli gerçeğe hiçbir yerde rastlayamazsınız: Beyinde, bu elektrik sinyallerini görüntü, ses, koku ve his olarak algılayan kimdir? Beynin içinde göze, kulağa, burna ihtiyaç duymadan tüm bunları algılayan bir şuur bulunmaktadır. Bu şuur kime aittir?

Elbette bu şuur beyni oluşturan sinirler, yağ tabakası ve sinir hücrelerine ait değildir. İşte bu yüzden, herşeyin maddeden ibaret olduğunu zanneden Darwinist-materyalistler bu sorulara hiçbir cevap verememektedirler. Çünkü bu şuur, Allah'ın

yaratmış olduğu ruhtur. Ruh, görüntüyü seyretmek için göze, sesi duymak için kulağa ihtiyaç duymaz. Bunların da ötesinde düşünmek için beyne ihtiyaç duymaz.

Bu açık ve ilmi gerçeği okuyan her insanın, beynin içindeki birkaç santimetreküplük, kapkaranlık mekana tüm kainatı üç boyutlu, renkli, gölgeli ve ışıklı olarak sığdıran Yüce Allah'ı düşünüp, O'ndan korkup, O'na sığınması gerekir.

Materyalist Bir İnanç

Buraya kadar incelediklerimiz, evrim teorisinin bilimsel bulgularla açıkça çelişen bir iddia olduğunu göstermektedir. Teorinin hayatın kökeni hakkındaki iddiası bilime aykırıdır, öne sürdüğü evrim mekanizmalarının hiçbir evrimleştirici etkisi yoktur ve fosiller teorinin gerektirdiği ara formların yaşamadıklarını göstermektedir. Bu durumda, elbette, evrim teorisinin bilime aykırı bir düşünce olarak bir kenara atılması gerekir. Nitekim tarih boyunca dünya merkezli evren modeli gibi pek çok düşünce, bilimin gündeminden çıkarılmıştır. Ama evrim teorisi ısrarla bilimin gündeminde tutulmaktadır. Hatta bazı insanlar teorinin eleştirilmesini "bilime saldırı" olarak göstermeye bile çalışmaktadırlar. Peki neden?..

Bu durumun nedeni, evrim teorisinin bazı çevreler için, kendisinden asla vazgeçilemeyecek dogmatik bir inanış oluşudur. Bu çevreler, materyalist felsefeye körü körüne bağlıdırlar ve Darwinizm'i de doğaya getirilebilecek yegane materyalist açıklama olduğu için benimsemektedirler.

Bazen bunu açıkça itiraf da ederler. Harvard Üniversitesi'nden ünlü bir genetikçi ve aynı zamanda önde gelen bir evrimci olan Richard Lewontin, "önce materyalist, sonra bilim adamı" olduğunu şöyle itiraf etmektedir:

Bizim materyalizme bir inancımız var, 'a priori' (önceden kabul edilmiş, doğru varsayılmış) bir inanç bu. Bizi dünyaya materyalist bir açıklama getirmeye zorlayan şey, bilimin yöntemleri ve kuralları değil. Aksine, materyalizme olan 'a priori' bağlılığımız nedeniyle, dünyaya materyalist bir açıklama getiren araştırma yöntemlerini ve kavramları kurguluyoruz. Materyalizm mutlak doğru olduğuna göre de, İlahi bir açıklamanın sahneye girmesine izin veremeyiz. (Richard Lewontin, "The Demon-Haunted World", The New York Review of Books, 9 Ocak 1997, s. 28)

Bu sözler, Darwinizm'in, materyalist felsefeye bağlılık uğruna yaşatılan bir dogma olduğunun açık ifadeleridir. Bu dogma, maddeden başka hiçbir varlık olmadığını varsayar. Bu nedenle de cansız, bilinçsiz maddenin, hayatı yarattığına inanır. Milyonlarca farklı canlı türünün; örneğin kuşların, balıkların, zürafaların, kaplanların, böceklerin, ağaçların, çiçeklerin, balinaların ve insanların maddenin kendi içindeki etkileşimlerle, yani yağan yağmurla, çakan şimşekle, cansız maddenin içinden oluştuğunu kabul eder. Gerçekte ise bu, hem akla hem bilime aykırı bir kabuldür. Ama Darwinistler kendi deyimleriyle "İlahi bir açıklamanın sahneye girmemesi" için, bu kabulü savunmaya devam etmektedirler.

Canlıların kökenine materyalist bir ön yargı ile bakmayan insanlar ise, şu açık gerçeği göreceklerdir: Tüm canlılar, üstün bir güç, bilgi ve akla sahip olan bir Yaratıcının eseridirler. Yaratıcı, tüm evreni yoktan var eden, en kusursuz biçimde düzenleyen ve tüm canlıları yaratıp şekillendiren Allah'tır.

Evrim Teorisi Dünya Tarihinin En Etkili Büyüsüdür

Burada şunu da belirtmek gerekir ki, ön yargısız, hiçbir ideolojinin etkisi altında kalmadan, sadece aklını ve mantığını kullanan her insan, bilim ve medeniyetten uzak toplumların hurafelerini andıran evrim teorisinin inanılması imkansız bir iddia olduğunu kolaylıkla anlayacaktır.

Yukarıda da belirtildiği gibi, evrim teorisine inananlar, büyük bir varilin içine birçok atomu, molekülü, cansız maddeyi dolduran ve bunların karışımından zaman içinde düşünen, akleden, buluşlar yapan profesörlerin, üniversite öğrencilerinin, Einstein, Hubble gibi bilim adamlarının, Frank Sinatra, Charlton Heston gibi sanatçıların, bunun yanı sıra ceylanların, limon ağaçlarının, karanfillerin çıkacağına inanmaktadırlar. Üstelik, bu saçma iddiaya inananlar bilim adamları, profesörler, kültürlü, eğitimli insanlardır. Bu nedenle evrim teorisi için "dünya tarihinin en büyük ve en etkili büyüsü" ifadesini kullanmak yerinde olacaktır. Çünkü, dünya tarihinde insanların bu derece aklını başından alan, akıl ve mantıkla düşünmelerine imkan tanımayan, gözlerinin önüne sanki bir perde çekip çok açık olan gerçekleri görmelerine engel olan bir başka inanç veya iddia daha yoktur. Bu, eski Mısırlıların Güneş Tanrısı Ra'ya, Afrikalı bazı kabilelerin totemlere, Sebe halkının Güneş'e tapmasından, Hz. İbrahim'in kavminin elleri ile yaptıkları putlara, Hz. Musa'nın kavminin altından yaptıkları buzağıya tapmalarından çok daha vahim ve akıl almaz bir körlüktür.

Gerçekte bu durum, Allah'ın Kuran'da işaret ettiği bir akılsızlıktır. Allah, bazı insanların anlayışlarının kapanacağını ve gerçekleri görmekten aciz duruma düşeceklerini birçok ayetinde bildirmektedir. Bu ayetlerden bazıları şöyledir:

Şüphesiz, inkar edenleri uyarsan da, uyarmasan da, onlar için fark etmez; inanmazlar. Allah, onların kalplerini ve kulaklarını mühürlemiştir; gözlerinin üzerinde perdeler vardır. Ve büyük azab onlaradır. (Bakara Suresi, 6-7)

... Kalpleri vardır bununla kavrayıp-anlamazlar, gözleri vardır bununla görmezler, kulakları vardır bununla işitmezler. Bunlar hayvanlar gibidir, hatta daha aşağılıktırlar. İşte bunlar gafil olanlardır. (Araf Suresi, 179)

Allah başka ayetlerde de, bu insanların mucizeler görseler bile inanmayacak kadar büyülendiklerini şöyle bildirmektedir:

Onların üzerlerine gökyüzünden bir kapı açsak, ordan yukarı yükselseler de, mutlaka: "Gözlerimiz döndürüldü, belki biz büyülenmiş bir topluluğuz" diyeceklerdir. (Hicr Suresi, 14-15)

Bu kadar geniş bir kitlenin üzerinde bu büyünün etkili olması, insanların gerçeklerden bu kadar uzak tutulmaları ve 150 yıldır bu büyünün bozulmaması ise, kelimelerle anlatılamayacak kadar hayret verici bir durumdur. Çünkü, bir veya birkaç insanın imkansız senaryolara, saçmalık ve mantıksızlıklarla dolu iddialara inanmaları anlaşılabilir. Ancak dünyanın dört bir yanındaki insanların, şuursuz ve cansız atomların ani bir kararla biraraya gelip; olağanüstü bir organizasyon, disiplin, akıl ve şuur gösterip kusursuz bir sistemle işleyen evreni, canlılık için uygun olan her türlü özelliğe sahip olan Dünya gezegenini ve sayısız kompleks sistemle donatılmış canlıları meydana getirdiğine inanmasının, "büyü"den başka bir açıklaması yoktur.

Nitekim, Allah Kuran'da, inkarcı felsefenin savunucusu olan bazı kimselerin, yaptıkları büyülerle insanları etkilediklerini Hz. Musa ve Firavun arasında geçen bir olayla bizlere bildirmektedir. Hz. Musa, Firavun'a hak dini anlattığında, Firavun Hz. Musa'ya, kendi "bilgin büyücüleri" ile insanların toplandığı bir yerde karşılaşmasını söyler. Hz. Musa, büyücülerle karşılaştığında, büyücülere önce onların marifetlerini sergilemelerini emreder. Bu olayın anlatıldığı ayet şöyledir:

(Musa:) "Siz atın" dedi. (Asalarını) atıverince, insanların gözlerini büyüleyiverdiler, onları dehşete düşürdüler ve (ortaya) büyük bir sihir getirmiş oldular. (Araf Suresi, 116)

Görüldüğü gibi Firavun'un büyücüleri yaptıkları "aldatmacalar"la -Hz. Musa ve ona inananlar dışında- insanların hepsini büyüleyebilmişlerdir. Ancak, onların attıklarına karşılık Hz. Musa'nın ortaya koyduğu delil, onların bu büyüsünü, ayetteki ifadeyle "uydurduklarını yutmuş" yani etkisiz kılmıştır:

Biz de Musa'ya: "Asanı fırlatıver" diye vahyettik. (O da fırlatıverince) bir de baktılar ki, o bütün uydurduklarını derleyip-toparlayıp yutuyor. Böylece hak yerini buldu, onların bütün yapmakta oldukları geçersiz kaldı. Orada yenilmiş oldular ve küçük düşmüşler olarak tersyüz çevrildiler. (Araf Suresi, 117-119)

Ayette de bildirildiği gibi, daha önce insanları büyüleyerek etkileyen bu kişilerin yaptıklarının bir sahtekarlık olduğunun anlaşılması ile, söz konusu insanlar küçük düşmüşlerdir. Günümüzde de bir büyünün etkisiyle, bilimsellik kılıfı altında son derece saçma iddialara inanan ve bunları savunmaya hayatlarını adayanlar, eğer bu iddialardan vazgeçmezlerse gerçekler tam anlamıyla açığa çıktığında ve "büyü bozulduğunda" küçük duruma düşeceklerdir.

Nitekim, yaklaşık 60 yaşına kadar evrimi savunan ve ateist bir felsefeci olan, ancak daha sonra gerçekleri gören Malcolm Muggeridge evrim teorisinin yakın gelecekte düşeceği durumu şöyle açıklamaktadır:

Ben kendim, evrim teorisinin, özellikle uygulandığı alanlarda, geleceğin tarih kitaplarındaki en büyük espri malzemelerinden biri olacağına ikna oldum. Gelecek kuşak, bu kadar çürük ve belirsiz bir hipotezin inanılmaz bir saflıkla kabul edilmesini hayretle karşılayacaktır. (Malcolm Muggeridge, The End of Christendom, Grand Rapids: Eerdmans, 1980, s.43)

Bu gelecek, uzakta değildir aksine çok yakın bir gelecekte insanlar "tesadüfler"in ilah olamayacaklarını anlayacaklar ve evrim teorisi dünya tarihinin en büyük aldatmacası ve en şiddetli büyüsü olarak tanımlanacaktır. Bu şiddetli büyü, büyük bir hızla dünyanın dört bir yanında insanların üzerinden kalkmaya başlamıştır. Evrim aldatmacasının sırrını öğrenen birçok insan, bu aldatmacaya nasıl kandığını hayret ve şaşkınlıkla düşünmektedir.

... Sen Yücesin, bize öğrettiğinden başka
bizim hiçbir bilgimiz yok. Gerçekten Sen,
herşeyi bilen, hüküm ve hikmet sahibi olansın.
(Bakara Suresi, 32)

Genel anlamıyla şevk, insanın herhangi bir konuya karşı içinde ciddi bir ilgi ve istek duyması ve bu amacına ulaşabilmek için yoğun bir çaba harcamasıdır. Müminlerin şevklerinin kaynağı, Allah'a olan imanları ve O'nun rızasını, rahmetini ve cennetini kazanmayı kendilerine yegane amaç edinmiş olmalarıdır. Bu nedenle müminler şevklerini asla yitirmezler, tam tersine imanlarından kaynaklanan şevklerinde sürekli bir artış olur.

Bu kitabın amacı, tüm inananlara şevkin ne kadar büyük bir nimet ve müminlerin gücüne nasıl güç katan bir özellik olduğunu göstermek ve onların şevklenmelerine vesile olmaktır. Aynı zamanda da şevkin, şartlar her ne olursa olsun müminleri başarılı kılan önemli bir sır olduğunu açıklamak, sabırla ve tevekkülle zorluklara göğüs gerip şevklerini yitirmeyenlere vaat edilen güzellikleri müjdelemektir. Allah'ın çağrısına uyarak müminleri hazırlamak, teşvik edip şevklendirmek ve onlara "eni göklerle yer kadar olan cennete kavuşmak için yarışmalarını" (Al-i İmran Suresi, 133) bir kez daha hatırlatmaktır.